

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”

สารนิพนธ์

ของ

เจิ่น เกิม ตู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

มีนาคม 2552

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”

บทคัดย่อ

ของ

เจิ่น เกิม ตู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

มีนาคม 2552

เจิ่น เกิม ตู๋. (2552). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”.

สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตดา.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” แล้วนำไปหาประสิทธิภาพชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอนดังกล่าว

ชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีจำนวน 5 ชุด วันสงกรานต์ วันพีชมงคล วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และ วันพ่อแห่งชาติ ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาวิชาโทภาษาไทย ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 4 ของ มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ฮานอย จำนวน 20 คน

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ได้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ที่มีประสิทธิภาพ 87.9/84 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” สามารถนำไปใช้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

INSTRUCTIONAL PACKAGES ON “FESTIVALS OF THAILAND”
FOR TEACHING THAI LANGUAGE AND CULTURE TO VIETNAMESE

AN ABSTRACT

BY

TRAN CAM TU

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Teaching Thai as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

March 2009

Tran Cam Tu. (2009). *Instructional Packages on "Festivals of Thailand" for Teaching Thai Language and Culture to Vietnamese*. Master Project, M.A. (Teaching Thai as Foreign Language). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Pattaya Jitmetta.

This study was conducted with the purpose of constructing instructional packages on Festival of Thailand for teaching Thai language and culture to Vietnamese to have the efficiency in accordance with the standard index 80/80 and comparing students' learning achievement before and after learning the instructional packages.

The five instructional packages were tried out with 20 forth-year students at College of Foreign Languages, Vietnam National University, Hanoi, who learnt Thai as a minor.

The data analysis revealed that the instructional packages on Festival of Thailand for teaching Thai language and culture to Vietnamese attained the efficiency index of 87.9/84. The learning achievement of sample students after learning the instructional packages significantly increased at the statistic level of .01. The results of the study prove that the instructional packages on Festival of Thailand for teaching Thai language and culture to Vietnamese are efficient to be used in teaching.

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”

สารนิพนธ์

ของ

เจิ่น เกิม ตู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

มีนาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ของ เจ็น เกิม ตู ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ พัทธยา จิตต์เมตตะ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์อัศรา บุญทิพย์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ พัทธยา จิตต์เมตตะ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล)

วันที่ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2552

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย

จาก

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาจากสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ในการศึกษาปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และในการทำสารนิพนธ์เล่มนี้ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตะ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ภาษาไทยให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้น ณ มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ฮานอย และในการวิจัยครั้งนี้ อาจารย์ได้ชี้แนะแนวทาง ตรวจสอบแก้ไข รวมทั้งให้คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งในการสร้างชุดการสอน และการจัดทำสารนิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความเอาใจใส่ที่อาจารย์มีให้มาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา และ รองศาสตราจารย์อัศรา บุญทิพย์ กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เตือนใจ เฉลิมกิจ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการทดลอง ซึ่งอาจารย์ทั้งสามท่านได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และแนวทางในการวิจัย ตลอดจนตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันส่งผลให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในคณะมนุษยศาสตร์ ที่ให้ทั้งความรู้ ความเมตตา และ กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาปริญญาโท ณ ที่นี่ ซึ่งจะเป็นแบบอย่างของความเป็นครู สำหรับผู้วิจัยต่อไป ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านในกองวิเทศสัมพันธ์และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในระหว่างการศึกษาและการดำเนินการวิจัย

ขอขอบคุณอาจารย์และนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ฮานอย ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ ที่ให้ทั้งความรักและความห่วงใยเสมอมา รวมทั้งสนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัยในการมาศึกษาที่ประเทศไทย ขอขอบคุณพี่น้อง และเพื่อน ๆ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยในครั้งนี้ด้วย

เงิน งาม ติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างชาติ	7
บทบาทของวัฒนธรรมในการสอนภาษาสำหรับชาวต่างชาติ	7
เทคนิควิธีสอนวัฒนธรรมสำหรับชาวต่างชาติ	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนและการสร้างชุดการสอน	9
คำจำกัดความของชุดการสอน	9
ประโยชน์ของชุดการสอน	9
ประเภทของชุดการสอน	11
องค์ประกอบของชุดการสอน	12
แนวคิดที่นำไปสู่การสร้างชุดการสอน	13
วิธีและขั้นตอนของการสร้างชุดการสอน	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพชุดการสอน	15
คำจำกัดความของการหาประสิทธิภาพชุดการสอน	15
ความสำคัญของการหาประสิทธิภาพชุดการสอน	15
แนวทางประเมินคุณภาพชุดการสอน	16

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ขั้นตอนการการหาประสิทธิภาพชุดการสอน	17
เกณฑ์การหาประสิทธิภาพชุดการสอน	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญของไทย	20
วันสงกรานต์	20
วันพืชมงคล	23
วันเข้าพรรษา	25
วันลอยกระทง	26
วันพ่อแห่งชาติ	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนเรื่องการสอนภาษาสำหรับชาวต่างชาติ	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนเรื่องการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	34
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	35
วิธีดำเนินการทดลอง	36
รูปแบบของการทดลอง	36
เกณฑ์มาตรฐานของการทดลอง	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษาค้นคว้า	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ผลการสร้างชุดการสอน	41
ผลการหาประสิทธิภาพชุดการสอนจากการทดลอง	42
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	49
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	49
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	49
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	49
การดำเนินการศึกษาค้นคว้า	50
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	51
อภิปรายผล	51
ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	64
ภาคผนวก ก. รายนามผู้เชี่ยวชาญ	65
ภาคผนวก ข. ชุดการสอนเรื่อง วันสำคัญของไทย	69
ประวัติย่อผู้วิจัย	164

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เวลาดำเนินการทดลอง	38
2 คะแนนการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของผู้เรียน	43
3 ประสิทธิภาพกระบวนการของชุดการสอน	44
4 คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนชุดการสอน	45
5 ประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80	46
6 คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนชุดการสอน	47

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันอย่างแยกไม่ออก เนื่องจากภาษาเป็นผลผลิตของวัฒนธรรม มีวัฒนธรรมเป็นรากฐาน และภาษาเป็นเครื่องมือของการสื่อสารระหว่างสมาชิกของวัฒนธรรม ภาษาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการสื่อความรู้สึกนึกคิดของชนชาติของวัฒนธรรมที่ใช้ภาษานั้น ๆ เพราะฉะนั้นกล่าวได้ว่าภาษาเป็นการแสดงออกอย่างชัดเจนและละเอียดที่สุดของวัฒนธรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมสามารถเห็นได้ชัดในการเรียนรู้ภาษา โดยเฉพาะการเรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์สองทาง (interrelation) มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ในด้านหนึ่ง การเรียนภาษาส่งผลต่อความคิดความเชื่อของผู้เรียน ตามที่ บราวน์ (Brown. 2000: 182) ได้วิเคราะห์ว่า ระหว่างที่ผู้เรียนเรียนภาษา มีอีกกระบวนการหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นตลอดเวลา นั่นคือการเรียนวัฒนธรรมของภาษาเป้าหมาย (target language) หรือเรียกว่าวัฒนธรรมเป้าหมาย (target culture) วัฒนธรรมเป้าหมายจะซึมซับลึกเข้าไปในวิถีคิด ความรู้สึก และความประพฤติปฏิบัติตนของเขา ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า การปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรม (acculturation) และการได้มาซึ่งตัวตนที่สอง (second identity acquisition) ของผู้เรียน

ในทางกลับกัน เมื่อมีการเรียนรู้วัฒนธรรมเกิดขึ้นก็จะช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนรู้และการใช้ภาษามีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ตามที่ลากอฟฟ์ (Lakoff. 1987. In Kramsch. 1993: 43) กล่าวไว้ เจ้าของภาษาเมื่อพูดเขาไม่ได้แสดงออกซึ่งความคิดเห็นของตัวเองเพียงอย่างเดียว แต่ในสารที่เขาพูดออกมานั้นยังแฝงไว้ซึ่งความรู้เกี่ยวกับชุมชน สังคม และวัฒนธรรมของตน ระบบความเชื่อ ค่านิยมอุปมาอุปไมย และสิ่งที่เขาใช้เพื่อสื่อแทนประสบการณ์ที่ตัวเองได้รับ การที่ผู้เรียนฟังถ้อยคำที่ได้ยินรู้เรื่องจึงไม่ได้หมายความว่าเราสามารถเข้าใจสารที่ผู้พูดต้องการสื่อ แต่หากผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ผู้เรียนก็จะทราบว่าในสถานการณ์เช่นนี้ควรจะใช้คำพูดและน้ำเสียงอย่างไรให้ถูกต้องกับกาลเทศะและบุคคล จึงจะประสบความสำเร็จในการสื่อสาร

ผู้เรียนภาษาต่างประเทศ จำเป็นต้องตระหนักถึงกรอบวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างวัฒนธรรมของตนและของผู้อื่น มิฉะนั้นเขาจะใช้ระบบความคิดและค่านิยมในวัฒนธรรมของตนเอง มาตีความข้อความต่าง ๆ ในภาษาเป้าหมายอย่างผิดพลาด แต่ถ้าได้เรียนรู้วัฒนธรรมควบคู่ไปกับภาษา ความรู้ความเข้าใจที่กว้างขวางมากขึ้นในวัฒนธรรมเป้าหมายจะช่วยให้ผู้เรียนทราบกฎการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องในสังคมของวัฒนธรรมเป้าหมาย เข้าใจความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม

เป้าหมายกับวัฒนธรรมของตน อีกทั้งเข้าใจระบบคุณค่าและค่านิยมของวัฒนธรรมเป้าหมายมากขึ้น จะเห็นได้ว่า การเน้นเนื้อหาวัฒนธรรมไม่ได้ช่วยพัฒนาความสามารถในการสื่อสารเพียงอย่างเดียว แต่ยังส่งเสริมการพัฒนาตัวตนอย่างสมบูรณ์ของผู้เรียนและเกิดการรับรู้เกี่ยวกับตัวตนของผู้อื่นและวัฒนธรรมอื่นอีกด้วย

เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า วัฒนธรรมมีบทบาทความสำคัญในการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศ ดังที่โพลิตเซอร์ (Politzer. 1959. In Valves. 1986: 123) ได้สรุปความสำคัญของ วัฒนธรรมในการเรียนภาษาไว้ว่า ถ้าเราสอนภาษาโดยที่ไม่สอนวัฒนธรรมควบคู่ไปด้วย เรากำลังสอน สัญลักษณ์ที่ไร้ความหมายหรือสัญลักษณ์ที่ผู้เรียนจะผูกติดกับความหมายที่ผิด ปัจจุบันนี้การเรียน ภาษาต่างประเทศมิใช่เป็นเพียงการเรียนวิชาหนึ่งเหมือนแต่ก่อน สมพงษ์ วิทยุศักดิ์พันธุ์ (2545: 167) กล่าวว่า “การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระยะหลังนี้ได้เน้นบริบททางภาษาและวัฒนธรรมของ ภาษาเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมและบริบทภาษาเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา” การสื่อสาร และการเรียนการสอนภาษาโดยเน้นการสื่อสารจึงไม่สามารถแยกออกจากวัฒนธรรมได้

ในปัจจุบัน ภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งที่ชาวต่างชาติเป็นจำนวนมากให้ความสนใจศึกษาเป็น ภาษาต่างประเทศ วงการการศึกษาไทยกำลังมีการตื่นตัวในการสอนภาษาไทยสำหรับชาว ต่างประเทศ มหาวิทยาลัยหลายแห่งเปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยมี หลักสูตรหลายระดับและหลายรูปแบบ “สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วโลกก็ได้เปิดสอนหลักสูตร ภาษาไทยและไทยศึกษาเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จากการสำรวจของกระทรวงการต่างประเทศมีสถาน อุดมศึกษาทั่วโลกเปิดสอนหลักสูตรภาษาหรือเกี่ยวข้องกับภาษาไทย เช่นหลักสูตรเอเชียศึกษาหรือ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา รวมประมาณ 114 สถาบัน และจะเพิ่มจำนวนสูงขึ้นอีกในอนาคต ซึ่ง ตัวเลขดังกล่าวยังไม่รวมศูนย์สอนภาษาและโรงเรียนสอนภาษาที่จัดสอนในเชิงธุรกิจ” (ศรีวิไล พลมณี. 2545: 15) ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้เรียนมีความจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกับคนไทยเพื่อการประกอบอาชีพ หรือการใช้ชีวิตในประเทศไทย ที่ต้องอาศัยภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อการดำรงชีวิต นอกจากนั้นผู้เรียนจำนวนหนึ่งที่เรียนภาษาไทยเพราะมีบิดาหรือมารดาเป็นคนไทย มีคู่สมรสหรือ เพื่อนคนไทย เป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนในประเทศไทย หรือสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประเทศไทยและ ภาษาไทยจากความชอบส่วนตัว (ปรีญา หิรัญประดิษฐ์. 2545: 23) การสำรวจความคิดเห็นและความ ต้องการของชาวต่างชาติต่อการเรียนภาษาไทยของ ศรีวิไล พลมณี (2544. อ้างอิงจาก ปรีญา หิรัญ ประดิษฐ์. 2545: 38) ผลออกมาชี้ให้เห็นว่า “ชาวต่างชาติต้องการเรียนภาษาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือวัฒนธรรมไทยและประวัติศาสตร์ไทยตามลำดับ ซึ่งไม่ใช่เรื่องเศรษฐกิจหรือการเมือง ดังนั้น ถ้าในการเรียนการสอนมีการจัดกลุ่มภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยควบคู่กันจะเป็นการยิ่งป็นนั้ด เดียวได้นกสองตัว”

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นประเทศหนึ่งที่มีการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างเป็นทางการ โดยเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ที่นครโฮจิมินห์และขยายไปยังกรุงฮานอยในปีพ.ศ.2544 และดำเนินในปี พ.ศ. 2548 โดยสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเริ่มจากเปิดสอนภาษาไทยให้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นวิชาโทแล้วขยายเป็นวิชาเอกในเวลาต่อมา ปัจจุบันนี้ได้เปิดสอนทั้งหมด 4 มหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ณ กรุงฮานอย มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติ นครโฮจิมินห์ มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยีและสารสนเทศ นครโฮจิมินห์ และมหาวิทยาลัยดานัง นอกจากนี้ยังมีชาวเวียดนามจำนวนมากสนใจศึกษาภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศนอกระบบ เนื่องด้วยความต้องการที่จะใช้ภาษาไทยในการประกอบอาชีพเป็นหลัก เช่น การค้าขาย การลงทุน การท่องเที่ยว และด้านอื่น ๆ

ในปัจจุบัน แม้ว่าแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติมีเผยแพร่ออกมาหลากหลายพอสมควร แต่แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวเวียดนามโดยเฉพาะนั้นยังมีน้อย เมื่อนำแบบเรียนภาษาไทยที่ออกแบบสำหรับชาวต่างชาติทั่วไปไปใช้สอนคนเวียดนามจึงไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การสร้างหนังสือตำราสอนภาษาไทยให้แก่ชาวเวียดนามจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจและเล็งเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมภาษาเป้าหมาย

สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ (2545: 151) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบเรียนว่า วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจบทเรียนได้อย่างถ่องแท้ก็คือการลงมือสร้างและพัฒนาบทเรียนด้วยตนเอง การสร้างบทเรียนเช่นนี้ ผู้สอนต้องมีแนวคิดที่แน่นอน มีเป้าหมายชัดเจน และมีภาพจินตนาการถึงผู้เรียนว่าเป็นอย่างไรด้วย เท่ากับว่าในการสร้างบทเรียนนั้น ผู้สอนได้วิเคราะห์บทเรียนและวิเคราะห์ผู้เรียนในเวลาเดียวกัน ทำให้การสร้างบทเรียนเป็นไปตามความเข้าใจและแนวคิดของผู้สอนและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จึงกล่าวได้ว่าถ้าผู้สอนสามารถสร้างแบบเรียนและสื่อการสอนด้วยตัวเองได้ถือเป็นการที่ดีที่สุด

ศิริพงษ์ พยอมน้อย (2533: 77) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อว่า ในการพิจารณาเลือกสื่อการเรียนการสอน เราไม่สามารถบอกได้ว่าสื่อใดจะมีคุณค่าสูงกว่าสื่อใด ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการเรียนการสอน ประสบการณ์ของผู้เรียน ตลอดจนความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญ ดังนั้น “ในการใช้สื่อการเรียนการสอน ที่ได้ผลที่สุดควรจะเป็นในลักษณะของสื่อประสม” สื่อประสมนี้ (multi-media) “หมายถึงการใช้สื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่

ต้องการ สื่อที่นำมาใช้ร่วมกันนี้จะช่วยเสริมประสบการณ์ซึ่งกันและกันตามลำดับที่จัดเอาไว้” (บุญเกื้อ ครอบหาเวช. 2542: 91)

ชุดการสอนคือสื่อประสมประเภทหนึ่งที่น่าสนใจ สื่อชุดการสอนเป็นการบูรณาการ “เป็นนวัตกรรมใหม่ที่ได้พัฒนามาจากวิธีการเรียนการสอนหลาย ๆ ระบบเข้ามาประสมประสานให้กลมกลืนกันได้อย่างพอเหมาะ” (สุนันทา สุนทรประเสริฐ. 2533: 1) ชุดการสอนจึงเป็นการรวมจุดแข็งของสื่อหลาย ๆ ประเภทเข้าด้วยกัน ทั้งยังเกิดจากการวางแผน ออกแบบของครูผู้สอนเองให้สอดคล้องกับเนื้อหาแต่ละบทเรียน ไม่ต้องสร้างตามแบบแผนเดียวกันทุกชุด จึงมีการสร้างสรรค์และความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงและประยุกต์ใช้ได้อย่างสะดวก บุญเกื้อ ครอบหาเวช (2542: 91) ยังให้ความเห็นว่า “ในการสร้างชุดการสอนนี้จะใช้วิธีระบบเป็นหลักสำคัญ จึงทำให้มั่นใจได้ว่า ชุดการสอนจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจพร้อมที่สอนอีกด้วย” ซึ่งสอดคล้องกับ วรณี แก้วโบราณ (อ้างอิงจาก ประภาพรรณ เสงี่ยมวงศ์. 2550: 169) ที่กล่าวว่า “การใช้ชุดการสอนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนและมีลักษณะเป็นนามธรรม ซึ่งผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลักษณะนี้จะช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนด้วยตนเอง... ช่วยให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยแก้ปัญหาด้านครูผู้สอน ผู้เรียน และปัญหาขาดแคลนสื่อการสอน”

จากหลักการ เหตุผล และสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นชาวเวียดนามจึงสนใจสร้างสื่อชุดการสอนเพื่อสอนวัฒนธรรมไทยให้แก่ผู้เรียนชาวเวียดนามเกี่ยวกับวันสำคัญของไทย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทยที่คนไทยยึดถือสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจะสร้างชุดการสอน 5 ชุด คือ วันสงกรานต์ วันพีชมงคล วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และ วันพ่อแห่งชาติ วันสงกรานต์และวันลอยกระทงเป็นวันสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวไทยที่ผูกพันและตระหนักถึงคุณค่าของน้ำ วันเข้าพรรษาสะท้อนให้เห็นความเชื่อความศรัทธาในพระพุทธศาสนาของชาวไทย วันพีชมงคลสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของเกษตรกรไทยที่มีอาชีพทำนาเป็นหลักซึ่งต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และวันพ่อแห่งชาติสะท้อนให้เห็นถึงการเทิดทูนบูชาและความจงรักภักดีของปวงชนชาวไทยที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นเสมือนพ่อของแผ่นดิน และการเทิดทูนพระคุณพ่อที่มีต่อครอบครัว วันสำคัญดังกล่าวเป็นแบบแผนของสังคมไทยที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต ความเชื่อ และขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมของชาวไทย ซึ่งได้กลายเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทยอันงดงาม จึงควรแก่การอนุรักษ์ไว้ และเผยแพร่ไปยังชนชาติอื่นๆ รวมทั้งชาวเวียดนาม

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
3. เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชาวเวียดนามก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอนนี้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะได้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนและผู้สนใจสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. เนื้อหาชุดการสอน

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีเนื้อหาครอบคลุมวันสำคัญ 5 วัน ได้แก่ (1) วันสงกรานต์ (2) วันพืชมงคล (3) วันเข้าพรรษา (4) วันลอยกระทง และ (5) วันพ่อแห่งชาติ โดยลำดับตามเวลาปฏิทินของวันสำคัญ 5 วัน ดังกล่าว

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอน คือนักศึกษาวิชาโท ภาษาไทย ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 4 ของ มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติ เวียดนาม ฮานอย จำนวน 20 คน มีความรู้ความสามารถด้านภาษาไทยอยู่ในระดับกลาง

3. ระยะเวลาดำเนินการทดลอง

การทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ใช้เวลา 4 สัปดาห์ โดยใช้ชุดการสอนทั้ง 5 ชุดกับกลุ่มตัวอย่างใน 10 คาบเรียน ชุดละ 2 คาบเรียน คาบเรียนละ 45 นาที การทดลองนี้ดำเนินขึ้นในเดือน พฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ. 2551 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 (ระหว่างเดือน กันยายน พ.ศ. 2551 ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. 2552) ตามตารางการเรียนการสอนของเวียดนาม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- 4.1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”
- 4.2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนชุดการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ชุดการสอน** ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้หมายถึงชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” ซึ่งประกอบด้วยชุดการสอน 5 ชุดคือ วันสงกรานต์ วันพืชมงคล วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันพ่อแห่งชาติ ชุดการสอนประกอบด้วยคู่มือการใช้ชุดการสอน รายการส่วนประกอบชุดการสอน แผนการสอน ใบกิจกรรม ใบความรู้ แบบฝึกหัด และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ต้องใช้

2. **ประสิทธิภาพของชุดการสอน** หมายถึงสมรรถนะของชุดการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีค่าของประสิทธิภาพกระบวนการต่อประสิทธิภาพผลลัพธ์ เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรกเป็นคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ จากการทำแบบฝึกหัดหรือการปฏิบัติงานของนักศึกษาทุกคนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลังเป็นคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักศึกษาทุกคนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3. **แบบทดสอบ** หมายถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. รวบรวมและศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างเครื่องมือการทดลอง ได้แก่ ชุดการสอน แบบประเมินคุณภาพ และแบบทดสอบ
3. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อแก้ไขปรับปรุง
4. นำชุดการสอนที่สมบูรณ์แล้วไปทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอน
5. เก็บรวบรวมข้อมูลการทดลอง
6. วิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผล อภิปรายผล และสรุปข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้านี้ ก่อนที่จะสร้างเครื่องมือการทดลอง ผู้วิจัยได้ประมวลและศึกษาเอกสาร รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในสามประเด็นดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนวัฒนธรรมสำหรับชาวต่างชาติ

1.1.1. บทบาทของวัฒนธรรมในการสอนภาษาสำหรับชาวต่างชาติ

นักการศึกษาหลายคนกล่าวถึงบทบาทความสำคัญของวัฒนธรรมในการสอนภาษาสำหรับชาวต่างชาติไว้ดังนี้

บราวน์ (Brown. 2000: 177-178) กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นระบบของพฤติกรรม และรูปแบบการรับรู้ที่ฝังรากลึกไว้ในมนุษย์ จึงมีความสำคัญอย่างมากในการเรียนภาษาที่สอง ภาษา และวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของกันและกันจนแยกไม่ออก... การเรียนภาษาที่สองจึงรวมทั้งการเรียน วัฒนธรรมที่สองด้วย

บาวเออร์ (Bower. 1992. อ้างอิงจาก ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์. 2544: 65) กล่าวว่า เป้าหมายของการเรียนการสอนภาษาควรจะเป็นการพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาเพื่อติดต่อสื่อสารใน สถานการณ์จริงและการสร้างความเข้าใจในคุณค่าของวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาไปพร้อม ๆ กัน

ภัทรพร หิรัญภัทร์ (2548: 86) กล่าวว่า ปัจจัยเกี่ยวกับความแตกต่างทาง วัฒนธรรมนั้นส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการเรียนการสอนภาษาที่สอง ดังนั้นจึงเป็น หน้าที่ของทั้งผู้เรียนและผู้สอนในการเชื่อมภาษาเข้ากับวัฒนธรรม ทำความเข้าใจ และยอมรับความ แตกต่างเหล่านี้ เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาที่สองประสบความสำเร็จมากที่สุด

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532: 15) ได้ชี้ให้เห็นประโยชน์หลายประการของการ เรียนวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ได้แก่ (1) เพิ่มพูนความสำนึกในเรื่องของวัฒนธรรมเจ้าของภาษา (2) กระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ (3) มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมของชนชาติ อื่น (4) พัฒนาความสามารถในการสื่อความหมายกับวัฒนธรรมเจ้าของภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสม (5) สามารถปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้ในสถานการณ์จริง และ (6) ปลูกฝังความ เข้าใจในการตีความวัฒนธรรม ค่านิยม และทัศนคติของเจ้าของภาษา

จะเห็นได้ว่า การเรียนวัฒนธรรมมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งเพื่อเข้าใจภาษาที่เรียน อย่างลึกซึ้งมากขึ้น และยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาเป้าหมาย

1.1.2. เทคนิควิธีการสอนวัฒนธรรมสำหรับชาวต่างชาติ

Hughes (1984. In Valves. 1986: 167-168) ได้สรุปวิธีการที่ผู้สอนควรใช้ในการสอนวัฒนธรรมไว้ 8 วิธีดังนี้ (1) วิธีการเปรียบเทียบ (comparison method) วัฒนธรรมของผู้เรียนและวัฒนธรรมเป้าหมาย (2) วิธีการซึมซับวัฒนธรรม (culture assimilators) ซึ่งผู้สอนจะอธิบายสถานการณ์ที่การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมประสบความล้มเหลว แล้วให้ผู้เรียนหาสาเหตุของความเข้าใจผิด (3) การเรียนรู้วัฒนธรรมแบบสรุป (culture capsule) (4) ละคร (drama) (5) การตอบสนองทางกายภาพ (total physical response) เป็นการให้ผู้เรียนแสดงกิริยาท่าทางตามคำสั่งของผู้สอนซึ่งเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม (6) การใช้หนังสือพิมพ์ (newspapers) (7) การใช้สื่อผ่านเครื่องฉาย เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ เป็นต้น (projected media) และ (8) เกาะวัฒนธรรม (culture island) เช่นการจัดปายนิเทศ ภาพโพลสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมเป้าหมายเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

Dunnett, Dubin and Lezberg (1981. In Althen. 1981: 57-69) ได้นำเสนอเทคนิคที่ใช้ในการสอนวัฒนธรรมอเมริกันให้กับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศไว้หลายเทคนิค ได้แก่ การเชิญนักศึกษาที่เป็นเจ้าของภาษาเข้าร่วมในกิจกรรมของหลักสูตรในฐานะเป็นทั้งนักศึกษาเป็นทั้งผู้ช่วยผู้สอน (native-speaker participation) การจัดหลักสูตรนานาชาติ (Intercultural program) โดยมีผู้สมัครเรียนจากหลายประเทศและประเทศเจ้าของภาษาเข้าเรียนด้วยกัน การใช้หัวข้อวัฒนธรรม (intercultural themes) ในการฝึกทุกทักษะ ไม่ว่าจะเป็น ฟัง พูด อ่าน หรือเขียน การให้โจทย์หรือนำเสนอปัญหาให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายแก้ปัญหา (problem solving) การนำเสนอปัญหาการสื่อสารไม่เข้าใจกันระหว่างเจ้าของภาษากับคนที่ไม่สามารถพูดภาษานั้นได้ (culture assimilator) การแสดงบทบาทสมมติ (role-play) การเรียงลำดับคุณค่าทางวัฒนธรรม (value hierarchies) การแยกแยะและเปรียบเทียบ (compare and contrast) การสั่งให้ผู้เรียนเขียนบันทึกประจำวัน (personal journal) การสอนแบบบรรยาย (lecture-discussion) ซึ่งเทคนิคการสอนวัฒนธรรมอเมริกันเหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสอนวัฒนธรรมไทยให้แก่ชาวต่างชาติได้

นอกจากนั้น สุภัทรา อัสรานูเคราะห์ (2532: 38-46) ยังชี้ให้เห็นว่า การนำเนื้อหาวัฒนธรรมไปผสมผสานในการสอนภาษาต่างประเทศสามารถทำได้โดยดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ กล่าวคือ การใช้รูปจริงหรือรูปการ์ตูน การไปทัศนศึกษา (field trip) การแสดงบทบาทสมมติ (role-play) การจัดนิทรรศการ (exhibition) การจัดสถานการณ์ต่างวัฒนธรรม (cultural assimilator) การสอนวัฒนธรรมเป็นหน่วยสั้น ๆ (cultural cluster) การแสดงละครสั้น (mini-drama) การเชิญวิทยากร (guest speaker) การสัมภาษณ์เจ้าของภาษา (interviewing informants) การจัดโครงการเพื่อนทางจดหมาย (pen-friend) การเชิญผู้สอนวิชาอื่นมาให้ความรู้ การบรรยายเกี่ยวกับหัวข้อวัฒนธรรม การจัดศูนย์การ

เรียนทางวัฒนธรรม การสร้างบรรยากาศของวัฒนธรรม การจัดโครงการเกี่ยวกับวัฒนธรรม การจัดงานเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การศึกษาวรรณคดี

1.2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนและการสร้างชุดการสอน

1.2.1. คำจำกัดความของชุดการสอน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2522: 228) ได้นิยามว่า “ชุดการสอนหมายถึง ระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ชุดการสอนนิยมจัดไว้ในกล่องหรือซอง แบ่งเป็นหมวด ๆ “

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528: 291) ได้ให้คำจำกัดความว่า ชุดการสอนเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อันประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหา และวัสดุอุปกรณ์ทั้งหลายไว้เป็นชุด ๆ (จะใส่เป็นกล่อง หรือชุด หรือถุง หรือห่อ ก็ได้) เพื่อจัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2533: 1) ให้คำจำกัดความของชุดการสอนว่า “เป็นสื่อประเภทหนึ่งซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอนเท่านั้น ชุดการสอนจึงเป็นนวัตกรรมการใช้สื่อการสอนแบบประสมโดยอาศัยระบบบูรณาการสื่อหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนในหน่วยการเรียนนั้น ๆ”

คำนิยามเกี่ยวกับชุดการสอนของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิธีราช (2537: 214) คือ ชุดการสอนเป็นสื่อประสมซึ่งนำเอาสื่อการสอนตั้งแต่สองสื่อขึ้นไปบูรณาการกับกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง โดยเฉพาะการจัดเตรียมสื่อประสมเพื่อให้ครูและนักเรียนได้ใช้ในการวางแผนและดำเนินการเรียนการสอน รวมถึงการทำและประเมินระบบการเรียนการสอนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อวัตถุประสงค์การเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในระบบการเรียนการสอน

ชาญชัย อินทรสุนานนท์ (2538: 39) ได้ให้คำจำกัดความชุดการสอนว่า เป็นสื่อประสม (multi-media) ซึ่งรวมกันเป็นชุดของวัสดุอุปกรณ์ที่ประกอบกันขึ้นและใช้กระบวนการกลุ่มเข้าช่วยในการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้การเรียนรู้มีชีวิตชีวาและฝึกฝนพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนให้มากที่สุด ชุดการสอนมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันหลายชื่อ เช่น instructional package, individualized learning package, self instructional package หรือ learning package

1.2.2. ประโยชน์ของชุดการสอน

ชาญชัย อินทรสุนานนท์ (2538: 40-41) กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนว่า ช่วยให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามความต้องการ ลดภาระการสอนของครูผู้สอน ช่วยแก้ปัญหาวิชาเดียวกันแต่ผู้สอนแต่ละคนมีวิธีสอนไม่ตรงกัน ชุดการสอนจะมีบอกวัตถุประสงค์ในการใช้ไว้อย่างชัดเจนแน่นอน มีข้อแนะนำในการทำ

กิจกรรมการเรียนการสอน มีสื่อการเรียนการสอนอย่างครบถ้วน และมีข้อสอบสำหรับประเมินผลการเรียนรู้ด้วย ชุดการสอนยังสร้างเสริมการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2522: 235) กล่าวว่า ไม่ว่าจะเป็นการสอนประเภทใด ชุดการสอนย่อมมีคุณค่าต่อการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ในการเรียนการสอน กล่าวคือ

(1) ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนและมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง ซึ่งผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี

(2) ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา

(3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

(4) ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถหยิบไปใช้ได้ทันที

(5) ทำให้การเรียนการสอนของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน

(6) ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกภาพของผู้สอน

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528: 291-292) ได้กล่าวถึงประโยชน์ 3 ประการหลักของชุดการสอนคือ

(1) ชุดการสอนเป็นแผนการสอนที่ช่วยครูให้ได้รับความสะดวกในการสอน และช่วยผู้เรียนให้เกิดผลสำเร็จในการเรียนรู้

(2) ชุดการสอนถือว่าเป็นนวัตกรรมการศึกษาที่ทางการศึกษาทุกวงการกำลังให้ความสนใจ จากผลการวิจัยมากมายสรุปได้ว่า การสอนโดยใช้ชุดการสอนได้ผลดีกว่าการสอนแบบปรกติที่ปฏิบัติกันโดยทั่วไป และ

(3) ชุดการสอนจะช่วยให้ครูดำเนินการสอนที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน อยู่ในมาตรฐานเดียวกันและยังทำให้ประหยัดเวลาในการเตรียมการสอน ทำให้การสอนเรื่องนั้น ๆ บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกันด้วยวิธีการเดียวกัน

วาสนา ชาวหา (2533) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนดังต่อไปนี้

(1) ครูลดเวลาการเตรียมการสอนลงโดยเฉพาะการสอนเรื่องเดิมหลายกลุ่ม

(2) ระบบการเรียนการสอนได้มาตรฐานใกล้เคียงกันระหว่างครูคนละคนที่ใช้ชุดการสอนเดียวกัน

(3) มาตรฐานการวัดและประเมินผลเป็นมาตรฐานเดียวกัน

(4) เป็นการส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่เกิดความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนต่างท้องถิ่นกัน

(5) ผู้เรียนมีโอกาสเรียนจากประสบการณ์ใกล้เคียงกับประสบการณ์ตรงจากสื่อประสมในชุดการเรียนการสอน

(6) ผู้เรียนทุกคนจะมีโอกาสเรียนได้บรรลุเป้าหมายของระบบการเรียนการสอนใกล้เคียงกันเพียงแต่ใช้เวลาการเรียนการสอนแตกต่างกันตามความแตกต่างแต่ละบุคคล

(7) เปลี่ยนบทบาทของครูจากผู้บรรยายมาเป็นผู้แนะนำและเสนอแนะการแก้ปัญหากิจกรรมการเรียนการสอน

(8) ประหยัดทรัพยากรเพราะสื่อประสมต่าง ๆ ในชุดการเรียนการสอนจะสามารถนำมาใช้ได้หลาย ๆ ครั้ง และ

(9) ส่งเสริมให้ครูเตรียมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ

1.2.3. ประเภทของชุดการเรียนการสอน

สมบุญ สนวนญาติ (2534) ได้แบ่งชุดการเรียนการสอนเป็น 4 ประเภทด้วยกัน ได้แก่

(1) ชุดการเรียนประกอบการบรรยาย หรืออาจเรียกว่าชุดการเรียนสำหรับครู เป็นชุดการเรียนที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนที่มุ่งช่วยขยายเนื้อหาสาระการสอนแบบบรรยายให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นแผ่นคำสอน สไลด์ประกอบเสียงบรรยายในเทป แผนภูมิ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เป็นต้น

(2) ชุดการเรียนแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดการเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ จากสื่อและจากการประกอบกิจกรรมกลุ่มตามขั้นตอนที่ครูกำหนดไว้ โดยยึดระบบการผลิตสื่อการสอนตามหน่วยและหัวเรื่อง

(3) ชุดการเรียนรายบุคคล เป็นชุดการเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองในโรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของหน่วยการสอนย่อยหรือโมดูล

(4) ชุดการเรียนทางไกล เป็นชุดการเรียนที่ผู้สอนกับผู้เรียนต่างถิ่นต่างเวลากันมุ่งสอนให้ผู้เรียนศึกษาได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียน แต่สามารถเรียนได้เองที่บ้านโดยมีสื่อประสมต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดให้ เช่น เอกสารการสอน แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียงประกอบชุดวิชา รายการวิทยุหรือโทรทัศน์

บุญเกื้อ คอรรหาเวช (2542) กล่าวว่า ชุดการเรียนที่ใช้กันอยู่แบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

(1) ชุดการเรียนประกอบการบรรยาย เป็นชุดการเรียนสำหรับผู้สอนจะใช้สอนผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่หรือเป็นการสอนที่ต้องการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนส่วนใหญ่รู้และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

(2) ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 5-7 คน โดยใช้สื่อการสอนที่บรรจุไว้ในชุดการสอนแต่ละชุด มุ่งที่จะฝึกทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียนและให้ผู้เรียนมีโอกาสร่วมกัน

(3) ชุดการสอนแบบรายบุคคล หรือชุดการสอนตามเอกัตภาพ เป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล คือผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง ส่วนมากมักจะมุ่งให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเพิ่มเติมในเนื้อหาวิชาที่เรียน

1.2.4. องค์ประกอบของชุดการสอน

โฮเวล (Howell. 1973: 127) เสนอว่า องค์ประกอบที่สำคัญของชุดการสอนต้องประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- (1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- (2) รายการ เนื้อหาวิชา และสิ่งเกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น กิจกรรมหรือวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุพฤติกรรมขั้นสุดท้าย
- (3) วิธีการวัดผลความก้าวหน้าของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

คุณี สุทธิปริยาศรี (2522: 13) กล่าวว่าชุดการสอนต้องประกอบด้วยรายละเอียดต่อไปนี้ คำแนะนำในการใช้ชุดการสอน วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อมูลสำหรับวางแผนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนและเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม แบบประเมินผลก่อนและหลังเรียนแต่ละบท และสุดท้ายคือ การเฉลยคำตอบสำหรับแบบประเมินผลก่อนและหลังเรียน

เกี่ยวกับส่วนประกอบของชุดการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2537) กล่าวว่า สื่อประสมในชุดการสอนจะประกอบด้วย สื่อการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน สื่อในกระบวนการเรียนการสอน สื่อปฏิบัติการ สื่อในระบบสื่อสาร สื่อสารในระบบการเรียนการสอน และคู่มือครู

ชาญชัย อินทรสุนานนท์ (2538: 42-43) กล่าวว่าส่วนประกอบของชุดการสอนโดยทั่วไปจะมี

- (1) กล่องบรรจุขนาดเหมาะสมกับสื่อการเรียนการสอนทั้งชุด
- (2) สื่อการสอนและบัตรบอกชนิดสื่อเรียงตามลำดับการใช้ และ
- (3) บันทึกรายการการสอนซึ่งมี รายละเอียดเกี่ยวกับวิชาและหน่วยการสอน รายละเอียดเกี่ยวกับผู้เรียน เวลาและจำนวนชั่วโมงสอน วัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เฉพาะ เนื้อหาวิชาและประสบการณ์ กิจกรรมและการใช้สื่อ และ แบบการประเมินผล

บุญเกิด ควรวาเวช (2542: 95-97) ได้รวบรวมองค์ประกอบของชุดการสอนไว้ว่ามีส่วนประกอบหลัก 4 อย่าง

(1) คู่มือครู เป็นคู่มือและแผนการสอนที่ชี้แจงอย่างละเอียดวิธีการใช้ชุดการสอน ซึ่งมักจะมีคำนำ รายการส่วนประกอบของชุดการสอน และรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับชุดการสอนที่ผู้ใช้ต้องทราบ

(2) บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ จะเป็นส่วนที่บอกให้ผู้ผู้ใช้นำไปดำเนินกิจกรรมแต่ละอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บัตรคำสั่งประกอบด้วยคำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม และการสรุปบทเรียน

(3) เนื้อหาสาระและสื่อ อยู่ในรูปของสื่อต่าง ๆ เช่น สไลด์ เทปบันทึกเสียง แผ่นใสของจำลอง รูปภาพ บทเรียนสำเร็จรูป กิจกรรม เป็นต้น ซึ่งจะกำหนดไว้ในบัตรคำสั่ง

(4) แบบประเมินผล เป็นการประเมินผลของการบวนการ มักมีแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

ส่วนประกอบข้างต้นนี้จะบรรจุในกล่องหรือซอง จัดไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการใช้

1.2.5. แนวคิดที่นำไปสู่การสร้างชุดการสอน

สุดใจ เห่งสีไพร (2549) ได้สรุปแนวคิดและหลักการในการใช้ชุดการสอนในระบบการศึกษาว่ามี 5 ประการคือ

(1) ความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการนำหลักจิตวิทยามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน การเรียนการสอนควรใช้วิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามลักษณะส่วนตัวของเขา โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

(2) ความพยายามที่จะเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนไปจากเดิม คือจากการที่ครูเป็นแหล่งความรู้แหล่งเดียวหรือแหล่งหลัก เปลี่ยนเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

(3) การใช้วัสดุอุปกรณ์ได้เปลี่ยนและขยายตัวออกไปเป็นสื่อการสอน แนวโน้มใหม่ในการใช้สื่อคือ มีการจัดระบบสื่อหลายชนิดอย่างบูรณาการให้เหมาะสมและใช้เป็นแหล่งความรู้สำหรับนักเรียน

(4) ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนระหว่างครูกับนักเรียน ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับสภาพแวดล้อม การเรียนการสอนปัจจุบันและอนาคตจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนมากขึ้น ได้ประกอบกิจกรรมกลุ่ม สัมผัสกับสิ่งที่เรียนตามธรรมชาติและชีวิตจริง ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการผลิตชุดการสอนต่อไป

(5) การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมได้ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ เพื่อเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจ

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528: 292-293) ได้กล่าวว่า แนวคิดและทฤษฎีสำคัญพื้นฐานในการสร้างชุดการสอนคือ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การนำสื่อประสมมาใช้ ทฤษฎีการเรียนรู้ ในที่นี้คือการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ทราบผลการเรียนทันทีว่าถูกหรือผิด ได้รับการเสริมแรง และเรียนรู้ไปทีละขั้น แนวคิดที่ 4 คือการใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ โดยการผลิตชุดการสอนทุกขั้นตอนต้องมีการดำเนินการอย่างมีระบบ มีการตรวจเช็ค ทดลอง ปรับปรุง ให้ได้มาตรฐานเป็นที่เชื่อถือได้

1.2.6. วิธีและขั้นตอนของการสร้างชุดการสอน

ฉลองชัย สุขวัฒนบุรณ์ (2528) กล่าวว่า สื่อการสอนที่ครูผู้สอนหรือทางโรงเรียนหรือทางสถาบันการศึกษาจะดำเนินการจัดทำหรือผลิตขึ้นใช้นั้น จะต้องดำเนินการอย่างพิถีพิถันรอบคอบ และถูกต้องตามหลักวิชาการ จะต้องมีการผลิตที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งมีลำดับขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนวางแผนดำเนินงาน ขั้นตอนการผลิตสื่อ และขั้นตอนทดสอบประเมินผล

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2523: 122-123) ได้อธิบายเกี่ยวกับ “ระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬา” ว่าการผลิตชุดการสอนนั้นต้องเริ่มจาก (1) การกำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ แล้วต้อง (2) กำหนดหน่วยการสอน จากแต่ละหน่วยก็มา (3) กำหนดหัวเรื่อง แบ่งหัวเรื่องต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นต้อง (4) กำหนดคมโนทัศน์และหลักการ โดยสรุปรวมแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาการสอน และ (5) กำหนดวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมให้ชัดเจนและสอดคล้องกับหัวเรื่อง ขั้นตอนต่อไปคือ (6) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็แนวทางในการเลือกและการผลิตสื่อการสอน เมื่อสร้างชุดการสอนก็ต้อง (7) ทำแบบประเมินผล แล้วก็ถึงขั้นตอนสำคัญคือ (8) เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ เมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้วก็จัดสื่อเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ใส่ในกล่องหรือซองบรรจุก่อนที่จะทำขั้นตอนสุดท้ายคือ (9) นำไปทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นนั้น

เกี่ยวกับวิธีการออกแบบชุดการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2537: 231-232) ก็แบ่งเป็น 9 ขั้นตอนเช่นเดียวกัน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดพื้นฐานชุดการสอนเกี่ยวกับด้านสังคม เศรษฐกิจ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ขั้นตอนที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ชุดการสอนให้สอดคล้องกับระบบการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาชุดการสอนที่มีอยู่แล้วเพื่อการศึกษาต้นแบบหรือพัฒนาชุดการสอนที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและเหมาะสมมากที่สุด ขั้นตอนที่ 4 กำหนดปัจจัยนำเข้าจากการวิเคราะห์สถานการณ์และทรัพยากรที่มี ขั้นตอนที่ 5 กำหนดกระบวนการใช้ชุดการสอน ขั้นตอนที่ 6 กำหนดการประเมินผลลัพท์และผลย้อนกลับในชุดการสอนทั้งด้านการเตรียม การดำเนินการเรียนการสอน และหลังจากเรียนและสอนแล้วเพื่อการปรับปรุงชุดการสอน ขั้นตอนที่ 7

กำหนดทางเลือกแบบจำลองในการออกแบบการใช้ชุดการสอน ขั้นตอนที่ 8 ออกแบบจำลองตามรูปแบบที่กำหนดไว้ ขั้นตอนที่ 9 กำหนดการทดลองและปรับปรุงชุดการสอน

ชาญชัย อินทรสุนานนท์ (2538: 43-44) กล่าวว่า การจัดทำชุดการสอนต้องใช้วิธีการแบบมีระเบียบแบบแผนตามลำดับ 12 ขั้นตอนต่อไปนี้ คือ ตั้งคณะกรรมการจัดทำชุดการสอน ตามสาขา เลือกเนื้อหาวิชา ชั้น จำนวนชั่วโมงที่จะมาเป็นหน่วย กำหนดวัตถุประสงค์ จัดลำดับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ วางแผนการจัด ดำเนินการสอนและการอภิปราย เลือกหาวิธีการที่เหมาะสมตามเกณฑ์ ลงมือผลิตสื่อการสอน ทดลองสอนกับผู้เรียน วัดผลและแก้ไขข้อบกพร่องถ้ามี สรุปผล ผลิตชุดที่สมบูรณ์ และสุดท้ายคือรายงานผล

วิททิชและซุลเลอร์ (Wittich & Schuller. 1973: 636-640) ได้แบ่งขั้นตอนการพัฒนาชุดการสอนเป็น 3 ระยะ แต่ละระยะประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ระยะแรกคือการกำหนดโดยต้องกำหนดปัญหา วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และจัดระเบียบการจัดการ ระยะที่ 2 คือระยะการพัฒนา ซึ่งต้องกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการ และสร้างชุดการสอน ระยะที่ 3 เป็นระยะการประเมิน ซึ่งจะดำเนินการนำชุดการสอนไปทดลอง วิเคราะห์ผลการทดสอบ และนำไปใช้หรือพัฒนาปรับปรุงต่อไป

1.3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพชุดการสอน

1.3.1. คำจำกัดความของการหาประสิทธิภาพชุดการสอน

เฉลิมชนม์ รักลา (2547: 39) ได้ให้ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนว่า เป็นการตรวจสอบพัฒนาการเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทำได้โดยการนำชุดการสอนไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุง แล้วนำไปทดลองสอนจริง นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขและผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533: 128-129) กล่าวว่า การประเมินสื่อเป็นการพิจารณาประสิทธิภาพและคุณภาพของสื่อการเรียนการสอน... การประเมินประสิทธิภาพของสื่อเป็นการประเมินสื่อวิธีหนึ่ง ส่วนใหญ่จะเป็นสื่อที่ผลิตขึ้นมาตามหลักการของการสอนแบบโปรแกรม การประเมินสื่อโดยวิธีนี้จะคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของสื่อการเรียนการสอน และวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนภายหลังจากที่เรียนจากสื่อนั้นแล้ว

1.3.2. ความสำคัญของการหาประสิทธิภาพชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2526: 490-497) กล่าวว่า จำเป็นที่จะต้องมีการตรวจสอบระบบการดำเนินงานทุกประเภท เพื่อเป็นการประกันว่ามีประสิทธิภาพจริงตามที่มุ่งหวัง การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนจำเป็นด้วยเหตุผลหลายประการ

(1) สำหรับหน่วยงานผลิตชุดการสอน เป็นการประกันคุณภาพของชุดการสอนว่าเหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมากหรือไม่ จะได้ไม่เป็นการสิ้นเปลืองเวลาและงบประมาณ

(2) สำหรับผู้ใช้ชุดการสอน จำเป็นต้องมั่นใจว่า ชุดการสอนนั้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนพฤติกรรมตามความประสงค์จริง

(3) สำหรับผู้ผลิตชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจว่าเนื้อหาสาระที่บรรจุลงในชุดการสอนเหมาะสม ง่ายต่อการเข้าใจ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ผลิตปรับปรุงแก้ไขให้ชุดการสอนมีคุณภาพสูงตามเกณฑ์กำหนด และยังช่วยให้ผู้ผลิตพัฒนาทักษะความชำนาญในการสร้างอีกด้วย

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528: 294) กล่าวว่า ในการสร้างชุดการสอน ก่อนที่จะนำไปใช้จริง ควรมีการทดลอง แก้ไขปรับปรุงให้ได้มาตรฐานเสียก่อน เพื่อให้ได้ทราบว่าชุดการสอนนั้นมีคุณภาพเพียงใด มีสิ่งใดที่ยังบกพร่องอยู่ โดยการนำชุดการสอนไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะใช้จริง

1.3.3. แนวทางประเมินคุณภาพชุดการสอน

ถวัลย์ มาศจรัส (2547: 23) กล่าวถึงการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของผลงานวิชาการรวมทั้งชุดการสอนว่า ต้องพิจารณาในหลาย ๆ ด้าน กล่าวคือต้องดูว่า มีเนื้อหาสาระครบถ้วน มีความถูกต้อง มีความทันสมัย มีความต่อเนื่อง มีความชัดเจน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความครอบคลุม กว้างขวาง และสมบูรณ์ มีความกระชับรัดกุม มีบทสรุปที่ดี หรือไม่

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533: 129) กล่าวว่า การประเมินสื่ออาจทำได้หลายวิธี ที่นิยมกันมี 5 วิธีคือ

(1) การประเมินโดยผู้สอน ซึ่งควรเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอน เคยรับการฝึกอบรมจนมีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ มีประสบการณ์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนมาเป็นอย่างดี

(2) การประเมินโดยผู้ชำนาญ ผู้ชำนาญในที่นี้หมายถึง ผู้ชำนาญด้านการเรียนการสอนและมีประสบการณ์ด้านการประเมิน การวัดผลประเมินผล

(3) การประเมินโดยคณะกรรมการเฉพาะกิจ ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่แต่งตั้งขึ้นมาประเมินสื่อ โดยมุ่งประเมินคุณลักษณะ ประสิทธิภาพการใช้และคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ของสื่อการเรียนการสอน

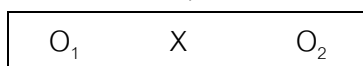
(4) การประเมินโดยผู้เรียน เพื่อช่วยให้ได้ข้อคิดในการปรับปรุงสื่ออย่างเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งควรจัดทำขึ้นทันทีเมื่อใช้สื่อแล้ว และให้ประเมินเฉพาะตัวสื่อ ไม่ให้เอาการสอนเข้ามาเกี่ยวข้อง

(5) การประเมินประสิทธิภาพของสื่อ ทำได้ 2 วิธี คือ การประเมินโดยอาศัยเกณฑ์ จะต้องทดลองใช้สื่อจนกว่าจะได้คะแนนถึงเกณฑ์มาตรฐาน และการประเมินโดยไม่ได้ตั้งเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า โดยเปรียบเทียบผลการสอบของผู้เรียนภายหลังจากที่เรียนจากสื่อนั้นแล้ว ว่าสูงกว่าผลสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

1.3.4. ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพชุดการสอน

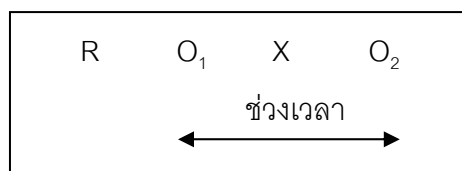
ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล (2544: 192) กล่าวว่า รูปแบบการทดลองกลุ่มเดียวมักนิยมใช้ในกรณีที่ครูต้องการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอน (เช่น ชุดการสอน) ที่ครูสร้างขึ้น โดยรูปแบบที่ใช้เรียกว่า การทดลองกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง (One Group Pre-test Post-test Design)

แผนการทดลองสามารถสรุปดังนี้

X คือ treatment หรือตัวแปรสาเหตุที่ถูกจัดกระทำ O_1 และ O_2 คือตัวแปรผล (สิ่งสังเกต-วัดได้) เป็นตัวแปรเดียวกัน แต่วัดซ้ำด้วยเครื่องมือเดียวกันก่อนหลังการทดลอง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2536: 9) ได้สรุปรูปแบบการทดลองที่เน้นการจัดการกระทำว่า

โดยที่	R	หมายถึง	มีการสุ่มตัวอย่าง
	O_1	หมายถึง	การเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง
	X	หมายถึง	การจัดการกระทำหรือการให้การทดลอง
	O_2	หมายถึง	การเก็บข้อมูลหลังการทดลอง

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2540: 156-157) กล่าวว่า การทดลองแบบ กลุ่มเดียว วัดผลสองครั้ง จะดำเนินการดังนี้

(1) คัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง ซึ่งอาจจะใช้นักเรียนหมดทั้งห้องที่สอนหรือจะสุ่มตัวอย่างนักเรียนมากลุ่มหนึ่งเพื่อการทดลองโดยเฉพาะก็ได้

(2) วัดผลก่อนทดลอง

(3) ให้การทดลองเป็นระยะเวลาหนึ่งตามกำหนด

(4) วัดผลหลังทดลอง

การวิเคราะห์ผลการทดลองทำได้ง่าย ๆ ด้วยการนำผลการสอบวัดผลก่อนทดลองกับหลังทดลองมาเปรียบเทียบกันด้วย t-test ถ้าผลหลังทดลองมากกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็หมายความว่า การสอนแบบใหม่มีประสิทธิภาพ แต่ถ้าหลังการทดลองไม่มากกว่าก่อนทดลองก็หมายความว่า การสอนแบบใหม่ไม่มีประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2526: 490-497) แบ่งการหาประสิทธิภาพชุดการสอนไว้เป็น 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 แบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 1 คน ซึ่งมีระดับความรู้ความสามารถอ่อน ปานกลาง และเก่ง คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง

ขั้นที่ 2 แบบกลุ่ม (1:10) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน ทั้งผู้เรียนที่เก่งและอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ขั้นที่ 3 ภาคสนาม (1:100) เป็นการทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 40-100 หาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน ร้อยละ 2.5 ก็ให้ยอมรับ หากแตกต่างกันมาก ผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการสอนใหม่โดยยึดสภาพความเป็นจริงเป็นเกณฑ์

1.3.5. เกณฑ์การหาประสิทธิภาพชุดการสอน

ฉลองชัย สุขวัฒนบุรณ์ (2528: 214-215) ยังได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของสื่อชุดการสอนว่า นิยมกำหนดเกณฑ์ 90/90 สำหรับเนื้อหาวิชาที่เป็นความรู้ความจำ ส่วนสำหรับเนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติไม่ต่ำกว่า 80/80 การทดลองหาประสิทธิภาพของสื่อจะต้องนำสื่อไปทดลองใช้ (try out) เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองสอนจริง (trial run) และเมื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วจึงดำเนินการผลิตเป็นจำนวนมากหรือใช้สอนในชั้นเรียนตามปกติได้ ประสิทธิภาพของสื่อการสอนที่ผลิตได้นั้นกำหนดได้ 3 ระดับ คือสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าเกินร้อยละ 2.5 หรือเท่าเกณฑ์เมื่อประสิทธิภาพของสื่อเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 2.5 หรือต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของสื่อต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ถือว่ายังมีประสิทธิภาพที่ยอมรับได้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2526: 490-497) กล่าวว่า การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพชุดการสอนเมื่อทดลองชุดการสอนภาคสนามแล้ว ให้เทียบค่า E_1/E_2 ที่หาได้จากชุดการสอนกับ E_1/E_2 เกณฑ์ การยอมรับประสิทธิภาพให้ถือว่าค่าแปรปรวน ร้อยละ 2.5-5 นั่นคือประสิทธิภาพของชุดการสอน ซึ่งไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์เกิน ร้อยละ 5 แต่โดยปกติกำหนดไว้ ร้อยละ 2.5

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528: 294-295) กล่าวว่า ในการหาประสิทธิภาพชุดการสอนนั้นจะถือหลักการศึกษาแบบสมรรถฐาน คือถือเกณฑ์มาตรฐาน 90/ 90 ดังนั้นสูตรที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพชุดการสอนคือ

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

และ

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

E_1 - ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอน คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดและ/ หรือการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

E_2 - ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียนหลังจากการเรียนรู้ชุดการสอนนั้น) คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนและ/ หรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน

$\sum X$ - คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัดและ/ หรือการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

$\sum F$ - คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียนและ/ หรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน

N - จำนวนผู้เรียน

A - คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและ/ หรือกิจกรรมการเรียนรู้

B - คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียนและ/ หรือกิจกรรมหลังเรียน

หากผู้เรียนได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จะต้องแก้ไขปรับปรุงชุดการสอนนั้น แล้วหาประสิทธิภาพใหม่อีกครั้งหนึ่งจนกว่าจะได้ผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ประภาพรรณ เส็งวงศ์ (2550:97) กล่าวถึงการวิเคราะห์คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด (E_1/ E_2) ไว้ดังนี้ เกณฑ์ที่กำหนดด้านความรู้ความจำ E_1/ E_2 มีค่า 80/80 ขึ้นไป เกณฑ์ที่กำหนด

ด้านทักษะปฏิบัติ E_1/ E_2 มีค่า 70/70 ขึ้นไป ค่า E_1/ E_2 ต้องไม่แตกต่างกันเกินกว่าร้อยละ 5 โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$E_1 = \frac{\bar{X}}{A} \times 100$$

E_1 - ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\bar{X}$ - คะแนนเฉลี่ยของการทำแบบฝึก (แบบฝึกหัดท้ายบท) ทุกชุด

A - คะแนนเต็มของแบบฝึก (แบบทดสอบ) ระหว่างเรียน

และ

$$E_2 = \frac{\bar{X}}{B} \times 100$$

E_2 - ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ได้จากคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังการเรียนของผู้เรียนทั้งหมด

$\bar{X}$ - คะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียน

B - คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน

1.4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญของไทย

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะเรียบเรียงและสรุปข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับวันสำคัญของไทย 5 วัน ได้แก่ วันสงกรานต์ วันพืชมงคล วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันพ่อแห่งชาติ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นพื้นฐานในการสร้างเนื้อหาของชุดการสอนต่อไป

1.4.1. วันสงกรานต์

ประจิต สกฤษณ์พัฒน์ และ อุดม เขยทิวังศ์ (2549: 98-108) ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับวันสงกรานต์ไว้ว่า

คำว่า “สงกรานต์” มาจากภาษาสันสกฤต แปลว่า “ก้าวขึ้น” “ย่างขึ้น” หรือการย้ายที่ เคลื่อนที่ คือพระอาทิตย์ย่างขึ้นสู่ราศีใหม่ หมายถึง วันขึ้นปีใหม่ ซึ่งตกอยู่ในวันที่ 13, 14, 15 เมษายนของทุกปี แต่วันที่ 13 เมษายน เรียกว่า วันมหาสงกรานต์ เป็นวันย่างขึ้นปีใหม่ วันที่ 14 เป็น วันเนา เป็นวันต่อจากวันมหาสงกรานต์หนึ่งวัน วันที่ 15 เป็น วันเถลิงศก เป็นวันเปลี่ยนจุลศักราชใหม่

ประเพณีสงกรานต์ถือเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทยที่ยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่งดงาม และฝังลึกเข้าไปในชีวิตของคนไทยมานาน ชาวต่างประเทศก็ให้ความสนใจและรู้จักประเพณีสงกรานต์ของไทยเป็นอย่างดี

การปฏิบัติภารกิจของคนไทยในเทศกาลสงกรานต์ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนคือ

การเตรียมงานมี การเตรียมเครื่องนุ่งห่มให้สะอาดเรียบร้อยหรือจะใช้ชุดใหม่ก็ได้ รวมทั้งเตรียมผ้าไปให้ผู้ใหญ่ด้วย การทำความสะอาดบ้านเรือนที่อยู่อาศัย บริเวณชุมชนที่อยู่ วัดวาอารามที่จะใช้เป็นสถานที่ทำบุญและที่สาธารณะอื่น ๆ การเตรียมของทำบุญ เช่น อาหารคาว-หวาน ของถวายพระ เป็นต้น

การจัดงานมี การทำบุญให้ทาน การทำบุญตักบาตรตอนเช้า หรือนำอาหารไปเลี้ยงพระที่วัด เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้บุพการีที่ล่วงลับไปแล้ว การปล่อยนกปล่อยปลา การสงฆ์น้ำพระ การรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ การเล่นรดน้ำหรือสาดน้ำในหมู่เพื่อนฝูงและคนรู้จัก การละเล่นรื่นเริงตามประเพณีท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อการเฉลิมฉลองและต้อนรับปีใหม่

ความสำคัญของประเพณีสงกรานต์คือเป็นประเพณีที่มีคุณค่าต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และศาสนา

(1) คุณค่าต่อครอบครัวคือ ทำให้สมาชิกของครอบครัวได้มีโอกาสมาอยู่รวมกัน เพื่อแสดงความกตัญญูต่อกัน เช่น ลูกหลานมารดน้ำขอพรจากบิดา มารดา ปู่ย่าตายาย และมอบของขวัญให้แก่ท่าน รวมทั้งมีความกตัญญูต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ด้วยการทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้

(2) คุณค่าต่อชุมชนคือ ทำให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีในชุมชน เช่น ร่วมกันทำบุญให้ทานบิณฑบาตสังสรรค์สนุกสนานรื่นเริงร่วมกัน

(3) คุณค่าต่อสังคมคือ ทำให้มีความเอื้ออาทรต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการช่วยกันทำความสะอาดบ้านเรือน วัดวาอาราม ที่สาธารณะ ตลอดจนอาคารสถานที่ของหน่วยงานต่าง ๆ

(4) คุณค่าต่อศาสนาคือ ช่วยกันทำนุบำรุงพระศาสนา คือ การทำบุญตักบาตร หรือเลี้ยงพระ การปฏิบัติธรรมฟังเทศน์ การสงฆ์น้ำพระ

วรนุช อุษณกร (2538: 29-30) กล่าวถึงวันสงกรานต์ว่า คำว่า “สงกรานต์” เป็นภาษาสันสกฤต แปลว่า การย่างขึ้น หมายถึง ดวงอาทิตย์ย่างขึ้นสู่ราศีใดราศีหนึ่ง แต่ถ้าดวงอาทิตย์ย้ายจากราศีมีนขึ้นสู่ราศีเมษ ก็จะเรียกว่า มหาสงกรานต์ คือวันขึ้นปีใหม่

ตำนานเกี่ยวกับวันสงกรานต์มีใจความสรุปได้ว่า ท้าวทนต์พรหมได้พนันถามปัญหาธรรมบาลกุมาร 3 ข้อ ให้ธรรมบาลกุมารตอบให้ได้ภายใน 7 วัน โดยมีข้อแม้ว่าหากธรรมบาลกุมารตอบไม่ได้จะถูกตัดศีรษะ แต่ถ้าตอบถูก ท้าวทนต์พรหมจะตัดพระเศียรตนเอง วันหนึ่งธรรมบาลกุมารได้ยิมนกอินทรีสองตัวเมียเฉลยปัญหาของท้าวทนต์พรหม ทำให้ธรรมบาลกุมารสามารถตอบปัญหาได้ถูกต้อง ท้าวทนต์พรหมจึงต้องตัดศีรษะตนเอง ซึ่งพระเศียรนี้ถ้าตั้งไว้บนแผ่นดินก็จะเป็นไฟไหม้ทั่วโลกธาตุ ถ้าโยนขึ้นบนอากาศฝนก็จะแล้ง ถ้าทิ้งลงในมหาสมุทรน้ำก็จะแห้ง จึงสั่งให้ธิดาทั้ง 7

เอาพานมารับเศียร แล้วเชิญเข้าประดิษฐานในมณฑป ณ ถ้ำคันธุลี เขาไกรลาส เมื่อครบกำหนด 365 วันอันเป็นวันสงกรานต์ ฤตาทั้ง 7 องค์ก็ทรงพาหนะต่าง ๆ ผลัดเวรกันมาเชิญพระเศียรท้าวภิลพรหมออกมาแห่

ในสมัยโบราณ เป็นที่เชื่อกันว่ารูปของนางสงกรานต์จะเป็นเครื่องบอกเหตุการณ์ความเป็นไปของบ้านเมือง ในตำราจะมีการกำหนดลักษณะการแต่งกายอย่างละเอียด รวมทั้งชื่ออะไร และตรงกับวันอะไร

ธนาภิต (2539: 183-244) ได้กล่าวถึงประเพณีวันสงกรานต์ว่า

สงกรานต์แปลว่า การย้ายที่ เคลื่อนที่ คือเป็นวันที่พระอาทิตย์โคจรย้ายจากราศีมีนเข้าสู่ราศีเมษ เป็นวันเปลี่ยนจุลศักราชใหม่ ตามการคำนวณของโหรผู้รู้ทางโหราศาสตร์ ซึ่งจะตรงกับวันขึ้น 1 ค่ำเดือน 4 แต่การนับวันทางจันทรคตินี้ เมื่อเทียบกับวันทางสุริยคติในแต่ละปีจะไม่ตรงกัน จึงถือเอาวันที่ 13 เมษายนของทุกปีเป็นวันสงกรานต์ เพื่อเป็นการสะดวกสำหรับการนับวันตามปฏิทิน

การถือเอาวันที่ 13 เมษายน เป็นวันมหาสงกรานต์ เป็นคติเดิมของชาวอินเดีย ฝ่ายเหนือซึ่งเป็นวันที่พระอาทิตย์ยกขึ้นสู่ราศีเมษ... ในเมืองไทยมีฤดูกาลที่สอดคล้องกับชาวอินเดีย เพราะในช่วงเมษายนการเก็บเกี่ยวข้าวกล้าได้ผ่านพ้นไปแล้ว งานในไร่นาหยุดลงชั่วคราว จึงถือเอาวันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่ตามแบบอย่างอินเดีย โดยมีการทำบุญตักบาตร ก่อพระเจดีย์ทราย ปล่อยนกปล่อยปลา รดน้ำขอพรจากผู้ใหญ่ เล่นสาดน้ำกันสำหรับหนุ่มสาว และเล่นน้ำขัตุกษกันเป็นประเพณีสืบต่อกันมาตั้งแต่ครั้งโบราณ

แต่เดิมเราถือเอาวันสงกรานต์เป็นวันปีใหม่ของไทย และแม้ว่าในปัจจุบันได้เปลี่ยนไปถือเอาวันที่ 1 มกราคม เป็นวันปีใหม่ตามสากล แต่ก็ยังถือเอาวันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่มาจนถึงบัดนี้ และยังถือวันที่ 14 เมษายน เป็นวันครอบครัวอีกด้วย

ความสำคัญของวันสงกรานต์มีดังนี้

(1) เป็นวันหยุดพักผ่อนประจำปีตามประเพณีไทย และถือเป็นวันหยุดประกอบงานหรือธุรกิจทั่วไป

(2) เป็นวันทำบุญตักบาตรจัดจุฬารัตน์ไทยธรรมถวายพระ บัณฑิตกุลกระดุกบรพบุรุษ กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติผู้ล่วงลับ

(3) เป็นวันแสดงความกตัญญูตเวทีต่อบรรพบุรุษ ในวันนี้จะมีการไปรดน้ำดำหัวขอพรจากพ่อแม่ ผู้เฒ่าผู้แก่ที่เคารพนับถือ วันสงกรานต์ถือเป็นวันผู้สูงอายุแห่งชาติ

(4) เป็นวันรวมญาติมิตรที่จากไปอยู่แดนไกลเพื่อประกอบภาระหน้าที่งานอาชีพของตน เมื่อถึงวันสงกรานต์ทุกคนจะกลับมาร่วมทำบุญสร้างกุศล จึงถือเอาวันสงกรานต์เป็นวันครอบครัว

(5) เป็นวันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และส่งเสริมการละเล่นตามประเพณีไทย เช่น มีการทำบุญตักบาตร เล่นรดน้ำดำหัว ชักคะเย่อ ฯลฯ

(6) เป็นวันประกอบพิธีทางศาสนา เช่น มีการทำบุญตักบาตร บังสุกุลกระดูก บรรพบุรุษ กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติผู้ล่วงลับ การสงฆ์พระพุทธรูป สงฆ์พระสงฆ์ ขนทรายเข้าวัด (ก่อพระเจดีย์ทราย) รับศีล ปฏิบัติธรรม ฯลฯ

1.4.2. วันพีชมงคล

“พีช” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง เมล็ดพันธุ์ไม้ สิ่งที่จะเป็นพันธุ์ต่อไป (พีชพันธุ์ ก็ใช้) พรรณไม้ที่งอกอยู่ตามที่แตกต่างกัน (พีชพรรณ ก็ใช้)

เกี่ยวกับวันพีชมงคล ประชิต สุกตะพัฒน์ และ อุดม เขยกิจวงศ์ (2549: 135-212) ให้ข้อมูลว่า

วันพีชมงคล เป็นวันที่กำหนดพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ซึ่งพระราชทานเป็นพิธีเก่าแก่มากแต่โบราณที่เสริมสร้างให้เกิดขวัญและกำลังใจแก่เกษตรกรของชาติ

พระราชพิธีพีชมงคลพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นพระราชพิธี 2 พิธีรวมกัน คือ พระราชพิธีพีชมงคลอันเป็นพิธีสงฆ์ และพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญอันเป็นพิธีพราหมณ์ พระราชพิธีพีชมงคลนั้นประกอบพระราชพิธีวันแรกในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญนั้น จะประกอบพระราชพิธีในวันรุ่งขึ้น ณ มณฑลท้องสนามหลวง

พระราชพิธีพีชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นพิธีการเพื่อความเป็นสิริมงคล และบำรุงขวัญเกษตรกร กำหนดจัดขึ้นในเดือนหกของทุกปี ซึ่งระยะนี้เป็นระยะเหมาะสมที่จะเริ่มต้นการทำงาน อันเป็นอาชีพหลักของประชาชนคนไทย แต่ไม่ได้กำหนดวันที่แน่นอนไว้เหมือนกับวันในพระราชพิธีอื่น ๆ ส่วนจะเป็นวันใดในเดือนหกหรือเดือนพฤษภาคมที่มีฤกษ์ยามที่เหมาะสมต้องตามประเพณี ก็ให้จัดขึ้นในวันนั้น

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ หรือเรียกสั้น ๆ ว่าพิธีแรกนา เป็นพระราชพิธีที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ซึ่งในสมัยสุโขทัยนั้น พระมหากษัตริย์ไม่ได้ลงมือไถนาเองเป็นแต่เพียงเสด็จไปเป็นองค์ประธานในพระราชพิธีเท่านั้น

สมัยกรุงศรีอยุธยา พระมหากษัตริย์ไม่ได้เสด็จออกไปเป็นองค์ประธานเหมือนกับสมัยสุโขทัย แต่จะมอบอาญาสิทธิให้โดยทรงทำเหมือนอย่างออกอำนาจจากษัตริย์ และจะทรงจำศีลเจี๊ยก 3 วัน ซึ่งวิธีนี้ได้ใช้ตลอดมาถึงปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ทรงโปรดเกล้า ฯ ให้จัดมีพิธีสงฆ์เพิ่มขึ้นในพระราชพิธีต่าง ๆ ทุกพิธี ดังนั้น พระราชพิธีพืชมงคลจึงได้เริ่มมีขึ้นแต่บัดนั้นมา โดยได้จัดร่วมกับพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ และมีชื่อเรียกรวมกันว่า *พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ...* พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระประมุขปัจจุบันทรงมีพระราชกระแสให้ปรับปรุงพิธีการบางอย่างให้เหมาะสมกับยุคสมัย และเสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธาน ในพระราชพิธีนี้ทุกปีสืบมามิได้ขาด

พระราชพิธีพืชมงคลเป็นพิธีทำขวัญพืชพันธุ์ธัญญาหาร ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอธิษฐานเพื่อความอุดมสมบูรณ์ของพืชพันธุ์ธัญญาหารแห่งราชอาณาจักรไทย ข้าวที่นำเข้าพิธีพืชมงคลนั้นเป็นข้าวเปลือก ทั้งข้าวเจ้าและข้าวเหนียว นอกจากนี้มีเมล็ดพืชต่าง ๆ รวม 40 อย่าง แต่ละอย่างบรรจุถุงผ้าขาว กับเปลือกมันต่าง ๆ พันธุ์พืชเหล่านี้เป็นของปลูกงอกได้ทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังมีข้าวเปลือกที่หว่านในพิธีแรกนา บรรจุกระเช้าทองคำหนึ่งและเงินคู่หนึ่ง เป็นข้าวพันธุ์ดีที่โปรดให้ปลูกในสวนจิตรลดา และพระราชทานมาเข้าพิธีพืชมงคล พันธุ์ข้าวพระราชทานนี้จะใช้หว่านในพระราชพิธีแรกนาส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งที่เหลือทางการจะบรรจุซองแล้วส่งไปแจกจ่ายแก่ชาวนาและประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ให้เป็นมิ่งขวัญและเป็นสิริมงคลแก่พืชผลที่จะเพาะปลูกในปีนั้น

ของกิน 7 อย่างที่ดั่งเลี้ยงพระโคนั้นมี ข้าวเปลือก ข้าวโพด ถั่วเขียว งา เหล้า น้ำ และหญ้า ถ้าพระโคกินสิ่งใดจะมีคำทำนายไปตามนั้นคือ ถ้าพระโคกินข้าวหรือข้าวโพด พยากรณ์ว่า ธัญญาหาร ผลาหาร จะบริบูรณ์ดี ถ้าพระโคกินถั่วหรืองา พยากรณ์ว่า ผลาหาร (ผลไม้) และ ภัตตาหาร (อาหารที่กินประจำ) จะอุดมสมบูรณ์ดี ถ้าพระโคกินน้ำหรือกินหญ้า พยากรณ์ว่า น้ำท่าจะบริบูรณ์พอสมควร ธัญญาหาร ผลาหาร **มังสาหาร** จะอุดมสมบูรณ์ดี ถ้าพระโคกินเหล้า พยากรณ์ว่า การคมนาคมสะดวกขึ้น การค้าขายกับต่างประเทศดีขึ้น ทำให้เศรษฐกิจรุ่งเรือง

ส่วนผ้านุ่งเสี้ยงท่าย ซึ่งพระยาแรกนาขวัญตั้งสัตยาอธิษฐานหยิบนั้นเป็นผ้าลาย มีด้วยกัน 3 ผืนคือ 6 คืบ 5 คืบ และ 4 คืบ ถ้าหยิบดีผืนใดก็จะมีคำทำนายไปตามนั้นคือ ถ้าหยิบดีผ้า 4 คืบ พยากรณ์ว่า น้ำจะมากสักหน่อย นาในที่ดอนจะได้ผลบริบูรณ์ดี นาในที่ลุ่มอาจจะเสียหายบ้าง ได้ผลไม่เต็มที่ ถ้าหยิบดีผ้า 5 คืบ พยากรณ์ว่า น้ำในปีนี้มีปริมาณพอดี ข้าวกล้าในนาจะได้ผลบริบูรณ์และผลาหาร มังสาหาร จะอุดมสมบูรณ์ดี ถ้าหยิบดีผ้า 6 คืบ พยากรณ์ว่า น้ำจะน้อย นาในที่ลุ่มจะได้ผลบริบูรณ์ดี แต่นาในที่ดอนจะเสียหายบ้าง ไม่ได้ผลเต็มที่

ความมุ่งหมายของพิธีแรกนาอยู่ที่จะทำให้เป็นตัวอย่างแก่ราษฎร เพื่อชักนำให้มีความมั่นใจในการทำนา เพราะการเกษตรซึ่งมีการทำนาเป็นหลักนั้น เป็นสิ่งสำคัญแก่ชีวิตความเป็นอยู่ และการเศรษฐกิจของประเทศทุกสมัย

ธนาภิต (2539: 254) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดวันพีชมงคลว่า วันพีชมงคล เป็นวันที่จัดขึ้นเพื่อทำพิธีเกี่ยวกับการเพาะปลูก เนื่องจากเห็นความสำคัญของเมล็ดพืชพันธุ์อันเป็น ปัจจัยสำคัญต่อวิถีการผลิตแบบพึ่งพิงธรรมชาติ นอกเหนือจากการมีพื้นแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ น้ำฝน ที่มีปริมาณเพียงพอ และปัจจัยอื่น ๆ แล้ว หากได้เมล็ดพันธุ์ที่ได้รับการเลือกสรร รวมทั้งเกษตรกรมี ขวัญและกำลังใจมีความเชื่อมั่นในการลงทุนเพาะปลูก ว่าจะต้องได้ผลผลิตเต็มเม็ดเต็มหน่วย ทาง ราชการหรือผู้ปกครองของตนให้การดูแลเอาใจใส่ การเกษตรกรรมของประเทศย่อมเจริญรุ่งเรือง ด้วย เหตุนี้ ทุกปีทางราชการจึงจัดให้มีพระราชพิธีพีชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญขึ้นโดยกำหนดใน เดือนพฤษภาคมของทุกปี

1.4.3. วันเข้าพรรษา

ประชิด สกุนะพัฒน์ และ อุดม เขยกิจวงศ์ (2549: 213-220) กล่าวถึงวัน เข้าพรรษาว่า

การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิษฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่าง ๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริง ๆ ช่วงจำพรรษาจะ อยู่ในฤดูฝนคือ แรม 1 ค่ำ เดือน 8 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี

ดังนั้น วันเข้าพรรษา หมายถึง วันที่พระภิกษุในพระพุทธศาสนาอธิษฐานอยู่ ประจำในวัดหรือเสนาสนะที่คุ้มแดดคุ้มฝนได้แห่งหนึ่ง ไม่ไปค้างแรมในที่อื่นตลอด 3 เดือนในฤดูฝน

วันเข้าพรรษามีความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชนและเป็นวันสำคัญของ พระพุทธศาสนาด้วยเหตุผลดังนี้

- (1) พระภิกษุจะหยุดจาริกไปยังสถานที่อื่น ๆ แต่จะเข้าพักอยู่ประจำในวัดแห่ง เดียวตามพุทธบัญญัติ
- (2) การที่พระภิกษุอยู่ประจำที่นาน ๆ ย่อมมีโอกาสได้สงเคราะห์กุลบุตรที่ประสงค์ จะอุปสมบทเพื่อศึกษาพระธรรมวินัย และสงเคราะห์พุทธบริษัททั่วไป
- (3) เป็นเทศกาลที่พุทธศาสนิกชนงดเว้นอบายมุขและความชั่วต่าง ๆ เช่น การดื่ม สุรา สิ่งเสพติด และการเที่ยวเตร่เฮฮา เป็นต้น
- (4) ในช่วงเวลาเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชนทั่วไปจะบำเพ็ญทาน รักษาศีล ฟังธรรม และเจริญภาวนามากขึ้น

ประวัติความเป็นมาของวันเข้าพรรษาคือ สมัยพุทธกาล มีเหตุการณ์เกิดขึ้น คือ พวกชาวบ้านกลุ่มหนึ่งพากันกล่าวตำหนิพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาว่า ช่างไม่รู้จักกาลเวลาเสียเลย พากันจาริกไปเรื่อย ๆ ไม่หยุดยั้งแม้ระหว่างฤดูฝน บางครั้งก็เหยียบข้าวกล้าของชาวบ้านเสียหาย ขณะที่ พวกนักบวชในศาสนาอื่นและฝูงนกยังหยุดพักนอน ไม่ท่องเที่ยวไปในฤดูฝนเช่นนี้ เรื่องนี้ทราบถึง

พระพุทธเจ้าในกาลต่อมา พระองค์จึงทรงรับสั่งให้พระสงฆ์ประชุมพร้อมกัน ตรัสถามจนได้ความเป็นจริงแล้ว จึงทรงบัญญัติเรื่องการเข้าพรรษา

การถือปฏิบัติวันเข้าพรรษามีเล่าไว้ว่า สมัยก่อน ประชาชนไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม พอพระสงฆ์จะเข้าพรรษาก็จะเสร็จงานในไร่นา มีเวลาว่างมาก ประกอบกับการคมนาคมไปมาระหว่างสถานที่ต่าง ๆ ในฤดูฝนก็ไม่ค่อยสะดวก ชาวบ้านจึงถือโอกาสเข้าวัด ถวายทาน รักษาศีล ฟังธรรม และเจริญภาวนาเพิ่มพูนบุญกุศลกันมากขึ้น เมื่อถึงวันเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชนก็จะพากันหาอาหารทั้งคาวหวาน ผลไม้ และเครื่องอุปโภคที่จำเป็นแก่สมณะ นำไปถวายพระภิกษุสงฆ์ในวัดใกล้บ้านตน พระภิกษุสงฆ์ก็แนะนำสั่งสอนให้เกิดศรัทธาในการปฏิบัติตามหลักฐาน ศีลและภาวนา และความไม่ประมาทในการประกอบคุณความดีอื่น ๆ

การบำเพ็ญกุศลเนื่องในเทศกาลเข้าพรรษายังมีประเพณีสำคัญอยู่ 2 ประเพณี คือ การแห่เทียนพรรษา และการถวายผ้าอาบน้ำฝน

ประเพณีแห่เทียนพรรษาเกิดขึ้นจากความจำเป็นที่ว่าสมัยก่อน ยังไม่มีไฟฟ้าใช้กันดังปัจจุบัน เมื่อพระสงฆ์จำพรรษารวมกันมาก ๆ ก็จำเป็นต้องปฏิบัติกิจวัตร เช่น การสวดมนต์ตอนเข้ามิดและพลบค่ำ การศึกษาพระปริยัติธรรม กิจกรรมเหล่านี้ล้วนต้องการแสงสว่าง โดยเฉพาะแสงสว่างจากเทียนที่พระสงฆ์จุดบูชาพระรัตนตรัย ด้วยเหตุนี้พุทธศาสนิกชนจึงนิยมหล่อเทียนต้นใหญ่ กะว่าจุดได้ตลอด 3 เดือน ไปถวายพระภิกษุในวัดใกล้ ๆ บ้าน เทียนดังกล่าวเรียกว่า “เทียนจำนำพรรษา” ก่อนจะนำเทียนไปถวายนี้ ชาวบ้านมักจัดเป็นขบวนแห่แห่นกันไปอย่างเอกรีก สนุกสนาน เรียกว่าประเพณีแห่เทียนจำนำพรรษา

ประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยพุทธกาล คือ มหาอุบาสิกา ชื่อว่า วิสาขา ได้ทูลขอพระบรมพุทธานุญาตให้พระสงฆ์ได้มีผ้าอาบน้ำสำหรับผลัดเปลี่ยนเวลาทรงน้ำฝนระหว่างฤดูฝน นางวิสาขาจึงเป็นสตรีคนแรกที่ได้ถวายผ้าอาบน้ำฝนแด่พระสงฆ์ เมื่อถึงวันเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชน ตั้งแต่สมัยสุโขทัย จึงนิยมนำผ้าอาบน้ำฝนไปถวายพระสงฆ์ผู้จะอยู่จำพรรษา พร้อมกับอาหารและเครื่องใช้อื่น ๆ ณ ศาลาบำเพ็ญกุศลของวัดใกล้บ้านตน

1.4.4. วันลอยกระทง

วรรณ ขุขันธกร (2538: 29-30) กล่าวว่า ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีโบราณของไทย แต่ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าปฏิบัติกันมาตั้งแต่เมื่อไร มีการเล่าว่า นางนพมาศในสมัยสุโขทัยได้คิดประดิษฐ์กระทงถวายพระร่วงเป็นรูปดอกบัวและรูปต่าง ๆ พระร่วงทรงพอพระทัยกระทงดอกบัวของนางนพมาศมาก จึงโปรดให้ถือเป็นเยี่ยงอย่าง โดยมีพระราชดำรัสให้ทำในวันเพ็ญเดือน 12 ของทุกปีเป็นประเพณีเพื่อสักการบูชาพระพุทธบาทนัมมทานที

การลอยกระพวงนิยมปฏิบัติกันในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 โดยใช้กระพวงที่มีรูปเทียน จุดไฟลอยน้ำ กระพวงที่ใช้เป็นกระพวงที่เย็บด้วยใบตอง ยกขอบสูงเพื่อให้ลอยน้ำได้ ใช้เทียนเล่มเล็ก ๆ ปักไว้กลางกระพวงมีรูปปัก 4 มุม หรือตามแต่จะเห็นงาม อาจใช้วัสดุอื่น ๆ ที่เหมาะสมแทนก็ได้ แต่ที่นิยมกันมากได้แก่ ใบตองและกาบกล้วย เพราะตกแต่งให้สวยงามได้ง่าย

วัตถุประสงค์ของการจัดงานวันลอยกระพวงคือ

- (1) เพื่อบูชารอยพระบาทที่ประดิษฐาน ณ หาดทรายแม่น้ำน่านมทา
- (2) เพื่อเป็นการขอขมาลาโทษที่ทำให้แหล่งน้ำนั้น ๆ ไม่สะอาด ตลอดจนแสดงความสำนึกคุณของแหล่งน้ำ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต
- (3) เพื่อส่งเสริมงานช่างฝีมือในการประดิษฐ์กระพวงด้วยใบตองหรือวัสดุอื่น ๆ
- (4) เพื่อรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีไทยและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ธนากิต (2539: 193-199) กล่าวว่า เทศกาลลอยกระพวง ตรงกับวันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 หรือราวเดือนพฤศจิกายน การลอยกระพวงในเมืองไทย มีมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัย เรียกว่า การลอยพระประทับ หรือ ลอยโคม เป็นงานนักขัตฤกษ์รื่นเริงของประชาชนทั่วไป ต่อมานางนพมาศ หรือท้าวศรีจุฬาลักษณ์ สนมเอกของพระร่วง ได้คิดประดิษฐ์ดัดแปลงเป็นรูปกระพวงดอกบัวแทนการลอยโคม การลอยกระพวงหรือลอยโคมในสมัยนางนพมาศ กระทำเพื่อเป็นเป็นสักการะรอยพระพุทธรูปที่แม่น้ำน่านมทานที

การลอยกระพวงในปัจจุบัน ยังคงรักษารูปแบบเดิมเอาไว้ได้ตามสมควร เมื่อถึงวันเพ็ญพระจันทร์เต็มดวงในเดือน 12 ชาวบ้านจะจัดเตรียมกระพวงจากวัสดุที่หาง่ายตามธรรมชาติ เช่น หยวกกล้วยและดอกบัว นำมาประดิษฐ์เป็นกระพวงสวยงาม ปักรูปเทียนและดอกไม้เครื่องสักการบูชา ก่อนทำการลอยในแม่น้ำ ก็จะอธิษฐานในสิ่งที่มุ่งหวังพร้อมขอขมาต่อพระแม่คงคา

ประเพณีการลอยกระพวง น่าจะเป็นคติของชนชาติที่ประกอบกสิกรรม ซึ่งต้องมีน้ำเป็นปัจจัยสำคัญเพื่อพืชพันธุ์ธัญญาหารเจริญงอกงามอุดมสมบูรณ์ จึงมีการลอยกระพวงไปตามกระแสน้ำเพื่อขอขอบคุณพระแม่คงคาหรือเทพเจ้าแห่งน้ำ อีกทั้งเป็นการแสดงความคารวะขอภัยที่ได้ลงอาบหรือปล่อยสิ่งปฏิกูลลงน้ำ ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งเป็นการบูชาเทพเจ้าตลอดจนรอยพระพุทธรูปที่ พระเจดีย์จุฬามณี ฯลฯ ตามคติความเชื่อ

1.4.5. วันพ่อแห่งชาติ

ประชิด สกุนะพัฒน์ และ อุดม เขยกิจวงศ์ (2549: 354, 367) กล่าวถึงวันพ่อแห่งชาติว่า

พ่อเป็นผู้มีพระคุณมีบทบาทสำคัญต่อครอบครัวและสังคม สมควรที่ผู้เป็นลูกจะเคารพเทิดทูนตอบแทนพระคุณด้วยความกตัญญูและสมควรที่สังคมจะยกย่องให้เกียรติรำลึกถึงผู้เป็น

พ่อ จึงถือเอาวันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี ซึ่งเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาเป็น “วันพ่อแห่งชาติ” ด้วยพระองค์ทรงเป็นพ่อตัวอย่างของปวงชนชาวไทยที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตากรุณา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานับประการ อันเป็นคุณประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ ด้วยพระราชประสงค์ที่จะให้ประชาชนทุกหมู่เหล่ามีความสุขและเจริญก้าวหน้า ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งประชาชนชาวไทย”

คณะกรรมการจัดงานวันพ่อแห่งชาติได้กำหนดให้ ดอกพุทธรักษา ดอกไม้ที่มีนามเป็นมงคลนี้ เป็นสัญลักษณ์ของวันพ่อ

วัตถุประสงค์ของการจัดวันพ่อแห่งชาติคือ เพื่อเทิดทูนพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อเทิดทูนพระคุณของพ่อและยกย่องบทบาทของพ่อที่มีต่อครอบครัวและสังคม เพื่อให้ลูกได้แสดงความกตัญญูต่อพ่อ และเพื่อให้ผู้เป็นพ่อสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบของตน

วรรณ ชูษณกร (2538: 130-131) กล่าวถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวดังนี้ นับเนื่องจากเสด็จขึ้นเถลิงถวัลราชสมบัติเป็นต้นมา พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์ของปวงพสกนิกรเสมอมาด้วยการเสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรทั่วประเทศเพื่อรับฟังทุกข์สุขของประชาชนและหาวิธีการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชน... การดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ขยายขอบเขตออกไปอย่างกว้างขวาง... โครงการต่าง ๆ เหล่านี้แยกออกไปเป็นหลายประเภทเพื่อสะดวกในการดำเนินงาน

จากพระราชกรณียกิจที่ทรงบำเพ็ญอันเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติเป็นที่ล้นพ้น ดังนั้น ในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคมของทุกปี ชาวไทยทั่วประเทศจึงพร้อมใจกันถวายพระพรให้ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

ธนาภิต (2539: 315) ได้สรุปกิจกรรมที่ปฏิบัติกันในวันนี้คือ ประดับธงชาติตามอาคารบ้านเรือน จัดพิธีทางศาสนา เช่น ทำบุญใส่บาตร อุทิศเป็นพระราชกุศล จดนิทรรตการ เผยแพร่พระราชประวัติ พระเกียรติคุณ พระราชกรณียกิจที่ทรงอุทิศเพื่อความผาสุกของประชาชนชาวไทย จัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และร่วมกิจกรรมถวายพระพรชัยมงคลด้วยการจุดเทียน ร้องเพลงสดุดีมหาราชาพร้อมกันทั่วประเทศ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาตั้งแต่การสร้างชุดการสอนวิชาอื่นๆ การสร้างชุดการสอนเพื่อสอนภาษาให้แก่ชาวต่างชาติ ตลอดจนถึงการสร้างชุดการสอนภาษาและ

วัฒนธรรมไทย ซึ่งมีประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการศึกษารูปแบบและวิธีการดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการสอน

2.1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2524) ได้วิจัยเรื่อง การผลิตชุดการสอนระดับประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้น ป.3 เรื่องเสียง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างชุดการสอนดังกล่าวที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 60/60 และเปรียบเทียบคะแนนจากผลทดสอบก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประชานิเวศน์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ จำนวน 35 คน ชุดการสอนที่สร้างขึ้นเป็นชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วยทั้งหมด 6 ชุด และหลังจากนำไปทดลองใช้ ประสิทธิภาพที่ได้คือ 91.74/ 60.13 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนคะแนนจากการสอบหลังจบบทเรียนสูงกว่าคะแนนจากการสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญธรรม จอมมงคล (2539) ได้สร้างชุดการสอนรายวิชาอ้อย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นชุดการสอนแบบมินิคอร์ส 2 ชุด เกี่ยวกับจักรวาลและอวกาศ และประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน ประสิทธิภาพของชุดการสอนบรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 90/90 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้เรียนกับชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ 0.05

บัญชา นิยมแก้ว (2540) ได้พัฒนาชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การศึกษาค้นคว้านี้มุ่งสร้างและพัฒนาชุดการสอนที่ประกอบด้วยชุดการสอน 3 ชุด อวัยวะและระบบของร่างกาย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มประชากรของการทดลองคือครูผู้สอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 12 คนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดช่องนนทรี รวม 219 คน การวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏผลออกมาว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนใช้ชุดการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และประสิทธิภาพของชุดการสอนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานได้ค่าอัตราส่วน 1.53-1.58

นพพร เพชรหมณี (2545) ได้พัฒนาชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องประเทศเพื่อนบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนดังกล่าวตามเกณฑ์ 85/85 กับนักเรียนรวม 325 คนของ 9 ห้องเรียน และ ครูจำนวน 9 คน ผลที่ได้มาคือชุดการสอนเรื่อง ประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบด้วย 4 ชุด ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย ประเทศสาธารณรัฐ

สิงคโปร์ ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ทั้งหมดมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

ชาดา เตรียมวิทยา (2545) ได้สร้างชุดการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยตั้งจุดมุ่งหมายที่จะหาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ 85/85 ชุดการสอนที่นำไปทดลองมี 3 ชุด ชุดที่ 1 หิน ดิน หวาย ชุดที่ 2 น้ำและอากาศ ชุดที่ 3 เมฆ หมอก ฝน หลังจากนำไปทดลองกับนักเรียนจำนวน 8 ห้องเรียน และครูผู้สอน 8 คน ชุดการสอนทั้ง 3 ชุดดังกล่าวมีคุณภาพจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับที่ดีและดีมากตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

เฉลิมชนม์ รักลา (2547) ได้สร้างชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง เสียงในภาษาไทย และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน หลังจากนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวิสุทธิศ กก็ได้ชุดการสอนประกอบประกอบการบรรยายที่มีประสิทธิภาพ 95.06/ 87.91 ประกอบด้วย 5 หน่วย คือ ระบบเสียง เสียงสระ เสียงพยัญชนะ เสียงวรรณยุกต์ พยางค์และคำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาลีวรรณ ศรีใหม่ (2548) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนแบบร่วมมือ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การทดลองครั้งนี้ใช้เครื่องมือคือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยดำเนินการตามแบบแผนการทดลอง One group Pretest – Posttest Design และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติ t-test แบบ Dependent Sample ผลการวิจัยออกมาว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ .01 และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มได้ประสิทธิภาพร้อยละ 92.22

2.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนเรื่องการสอนภาษาสำหรับชาวต่างชาติ

รัชรีเพ็ญ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2533) ได้สร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม เพื่อใช้ในวิชาภาษาต่างประเทศสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการท่องเที่ยว สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบเจาะจง จำนวน 1 ห้องเรียนและทำการทดลองสำหรับกลุ่มเล็กและทดลองภาคสนาม การทดลองได้ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนเท่ากับ 96.31/ 82.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังจากได้เรียนกับชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นการแสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โสมาวดี โอภาโส (2542) ได้สร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเสริมทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีกลุ่มนักเรียนโรงเรียนสุวิทย์วิทยา จังหวัดสระบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 จำนวนทั้งหมด 170 คน ซึ่ง 100 คนเป็นกลุ่มทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอน และ 70 คนเป็นกลุ่มทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนและกลุ่มที่เรียนจากการสอนปกติ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือร้อยละและ t-test ผลปรากฏว่าชุดการสอนที่สร้างมามีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ย 92/ 91 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่เรียนกับชุดการสอนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กานดาวัลย์ คุณานนทวิทยา (2543) ได้สร้างชุดการสอนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยชุดการสอนเรื่อง Animals ชุดการสอนเรื่อง Colours และชุดการสอนเรื่อง Days of the Week หลังจากนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 180 คน และครู 6 คน โรงเรียนวัดศรีบุญเรืองและโรงเรียนไขศรีประโมขนุสรณ์ กรุงเทพฯ ประสิทธิภาพของชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 90/ 90

สุวดี เมืองสุข (2546) ได้พัฒนาชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยนำชุดการสอนไปทดสอบ 3 ครั้ง กับกลุ่มตัวอย่างคือครูและนักเรียนโรงเรียนสิตบุตรบำรุง โรงเรียนศรีวิกรม์ และโรงเรียนเปรมฤดีศึกษา ผลการศึกษาค้นคว้าคือชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษที่มีคุณภาพระดับดีถึงดีมาก และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 ประกอบด้วย ชุดการสอนย่อย 5 ชุดได้แก่ เรื่อง การตกท้าย เวลา โทรศัพท์ การซื้อของ ร้านอาหาร

เชษฐวิทย์ ชวกาญจนกิจ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่องการอ่านเพื่อจับใจความสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือชุดการสอน แบบฝึกหัดระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินคุณภาพชุดการสอนสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านสื่อ และแบบทดสอบการใช้ชุดการสอนสำหรับครูผู้สอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ ประสิทธิภาพที่วัดได้ของชุดการสอนคือ 87.33/ 87.79 (ตามเกณฑ์ 85/ 85) คุณภาพของชุดการสอนด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก และด้านสื่ออยู่ในระดับดี

2.3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนเรื่องการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย

ลัดดา สุขปรีดี และคณะ (2524) ได้ดำเนินโครงการชุดการสอนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม โดยจัดทำชุดการสอนต้นแบบที่มีประสิทธิภาพส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีองค์ประกอบหลักคือภาพ สไลด์และคำบรรยายความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม และทดลองตามเกณฑ์ 90/ 90 ก่อนนำไปใช้ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมี 5 ชุดครอบคลุมเนื้อหาต่อไปนี้ (1) ประชาชนกับ

การอนุรักษ์โบราณวัตถุและสมบัติของชาติ (2) ขนบธรรมเนียมประเพณี (3) โครงสร้างของสังคมไทย (4) ฝึกแสดงออกด้านศิลปะพื้นบ้านต่าง ๆ (5) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีไทย การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ผลว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 90 และสูงกว่าร้อยละ 90 แปลว่าชุดการสอนทั้ง 5 อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ดุจกาญจน์ ชัยวิศิษฐ์ (2546) สร้างชุดการสอนภาษาไทย เรื่องคำราชาศัพท์ เพื่อให้การสอนคำราชาศัพท์ของครูวิชาภาษาไทยได้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์คือชุดการสอนที่สร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/ 80 และดัชนีประสิทธิผล .50 ขึ้นไป ชุดการสอนแบ่งเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับ (1) ความหมาย ความสำคัญ และประเภทคำราชาศัพท์ (2) คำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระมหากษัตริย์ (3) คำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระสงฆ์ (4) คำราชาศัพท์ที่ใช้กับบุคคลทั่วไป หรือคำสุภาพ (5) การใช้คำราชาศัพท์ โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง 3 ครั้ง ผลที่ได้มาบรรลุปเป้าหมายที่ตั้งไว้

พชนีย์ หนูคง (2546) ได้สร้างชุดการสอนการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/ 80 ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมุ่งฝึกให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น ข่าว บทความ สารคดี เรื่องสั้น โดยนำไปทดลองในเวลา 12 คาบเรียน คาบเรียนละ 60 นาที เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ พบว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 87.5/ 86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

ประทัย พิริยะสุรวงศ์ (2540) ได้วิจัยเพื่อศึกษาหาประสิทธิภาพการใช้ชุดการสอน 2 แบบ วิชาภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเผ่าอีโก้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่จังหวัดเชียงราย การทดลองใช้ชุดการสอน “ไทยดอย 1” และชุดการสอน “ไทยดอย 2” พบว่า กลุ่มชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ “ไทยดอย 2” มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05 ในขณะที่เดียวกันกลุ่มชาวเขาที่เรียนจากชุดการสอน “ไทยดอย 1” และ “ไทยดอย 2” มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 กล่าวคือ กลุ่มผู้เรียนที่เรียนชุดการเรียน “ไทยดอย 2” มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มผู้เรียนที่เรียนชุดการเรียน “ไทยดอย 1” เหตุผลเนื่องมาจากชุดการเรียน “ไทยดอย 2” ได้สร้างขึ้นจากหลักการกระบวนการเรียนรู้ภาษาและทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมในการสอนภาษาที่ 2 และในการสอนครูจะพูดภาษาไทย ไม่ใช้ภาษาอีโก้ในการอธิบายเหมือนการสอนชุดการเรียน “ไทยดอย 1” ซึ่งผู้สอนเป็นครูที่ใช้ภาษาอีโก้ในการสอน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้ชุดการสอนในการเรียนการสอนโดยทั่วไปและในการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมโดยเฉพาะ จะช่วยทำให้ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนเพิ่มสูงขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ได้เรียนกับชุดการ

สอนจะสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ไม่ได้เรียนกับชุดการสอน และจากผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ยังไม่มีผู้ใดสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม

ผลการสำรวจเอกสารและงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจะนำมาประมวลใช้เป็นแนวทางในการสร้างและทดลองชุดการสอน เรื่อง “วันสำคัญของไทย”

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนโดยลำดับดังนี้ คือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า การดำเนินการทดลอง และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ตามขั้นตอนข้างต้นดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1. ประชากร

ประชากรของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือผู้เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยที่เป็นชาวเวียดนาม มีความสามารถด้านภาษาไทยอยู่ในระดับกลาง

1.2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอนครั้งนี้ ได้มาด้วยวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purpose sampling) เป็นผู้เรียนชาวเวียดนาม 20 คน เป็นนักศึกษาวิชาโทภาษาไทย ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ฮานอย ซึ่งมีความรู้ความสามารถด้านภาษาไทยอยู่ในระดับกลาง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ

2.1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ประกอบด้วยชุดการสอน 5 ชุด ได้แก่

- ชุดการสอนที่ 1 วันสงกรานต์
- ชุดการสอนที่ 2 วันพืชมงคล
- ชุดการสอนที่ 3 วันเข้าพรรษา
- ชุดการสอนที่ 4 วันลอยกระทง
- ชุดการสอนที่ 5 วันพ่อแห่งชาติ

2.2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย”

ในการสร้างชุดการสอนได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1. ศึกษาหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างชาติ

3.1.2. ศึกษาหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญของไทย โดยเฉพาะ วันสงกรานต์ วันพืชมงคล วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันพ่อแห่งชาติ

3.1.3. ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างชุดการสอน และการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.4. สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” ซึ่งประกอบด้วยชุดการสอน 5 ชุด ดังที่กล่าวมาข้างต้น

กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และเนื้อหาของชุดการสอนเรื่อง “วันสำคัญของไทย” โดยรวม และของแต่ละชุดการสอน

กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและแบบฝึกหัดให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้เรียนและวัตถุประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละเรื่อง

กำหนดและสร้างสื่อการสอนที่จำเป็นสำหรับชุดการสอนแต่ละชุด

3.1.5. นำชุดการสอนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนและนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.1.6. นำชุดการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3.1.7. แก้ไขและปรับปรุงเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ชุดการสอนถูกต้องสมบูรณ์

3.2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1. ศึกษาทฤษฎี หลักการ วิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

3.1.2. ศึกษาหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.3. วิเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหาของชุดการสอนทั้ง 5 ชุด เพื่อเป็นแนวทางและขอบเขตในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.4. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ประกอบด้วยคำถามเรื่องละ 6 ข้อ รวมจำนวน 30 ข้อ

3.1.5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบแบบทดสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไข

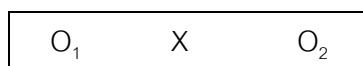
3.1.6. นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งและนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. วิธีดำเนินการทดลอง

4.1. รูปแบบของการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการทดลองกลุ่มเดียว ซึ่ง ผ่องพรรณ ตรียมงคล (2544: 192) กล่าวว่า การทดลองกลุ่มเดียวมักนิยมใช้ในกรณีที่ครูต้องการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอน (เช่น ชุดการสอน) ที่ครูสร้างขึ้น โดยรูปแบบที่ใช้เรียกว่า การทดลองกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง (One Group Pre-test Post-test Design)

แผนการทดลองสามารถสรุปดังนี้

X คือ treatment หรือตัวแปรสาเหตุที่ถูกจัดกระทำ ในการศึกษาครั้งนี้ X คือ การเรียนโดยใช้ชุดการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย”

O_1 และ O_2 คือตัวแปรผล (สิ่งสังเกต-วัดได้) เป็นตัวแปรเดียวกัน แต่วัดซ้ำด้วยเครื่องมือเดียวกันก่อนและหลังการทดลอง ในบริบทนี้คือผลคะแนนของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับชุดการสอนดังกล่าว

สำหรับการทดลองกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลังนี้ สถิติที่ใช้ทดสอบคือ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนจากการวัดผลก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งถือว่าเป็นคะแนน 2 ชุดที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (ผ่องพรรณ ตรียมงคล, 2544:199)

4.2. เกณฑ์มาตรฐานของการทดลอง

ประสิทธิภาพของชุดการสอนคือ ผลที่ได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังจากได้เรียนด้วยชุดการสอนที่สร้างขึ้น

ในการทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอนครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80/80 ซึ่งหมายถึง เกณฑ์การพิจารณาผลการเรียนการสอนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดย

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดที่ทำแบบฝึกหัดและกิจกรรมระหว่างเรียนแต่ละชุดการสอน คิดเป็นร้อยละไม่ต่ำกว่า 80 และ 80 ตัวหลัง คือ คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนชุดการสอนครบทั้ง 5 ชุด คิดเป็นร้อยละไม่ต่ำกว่า 80

4.3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยสร้างชุดการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้นำชุดการสอนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ครั้ง

การทดลองครั้งที่ 1 ทดลองกับผู้เรียนกลุ่มย่อย นำชุดการสอนไปทดลองกับผู้เรียนชาวเวียดนาม จำนวน 3 คนเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน แบบฝึกหัด และสื่อการสอนต่าง ๆ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสังเกตอย่างใกล้ชิดการทำกิจกรรมและทำแบบฝึกหัดของผู้เรียน และสัมภาษณ์ผู้เรียน เพื่อหาข้อบกพร่องของชุดการสอนและนำไปปรับปรุงแก้ไข

การทดลองครั้งที่ 2 นำชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ฮานอย ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 4 ในหลักสูตรวิชาโทภาษาไทย จำนวน 20 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน จากการนำชุดการสอนไปทดลองครั้งนี้ คะแนนจากการที่ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน รวมทั้งคะแนนทำแบบทดสอบ ถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ 80/80 และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนชุดการสอน

การนำชุดการสอนไปทดลองในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยลำดับใน 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” เพื่อตรวจสอบพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 ทดลองสอน โดยใช้ชุดการสอน 5 ชุดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขั้นที่ 3 ทดสอบหลังเรียน โดยนำแบบทดสอบฉบับเดิมมาทดสอบหลังจากที่ทำการทดลองสอนมาจนครบ 10 คาบแล้ว เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 4 สรุปผลว่าการเรียนกับชุดการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และนำคะแนนที่ผู้เรียนได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนไปวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอน

กำหนดเวลาในการทดลองใช้ชุดการสอนทั้ง 2 ครั้งแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 เวลาดำเนินการทดลอง

ขั้นตอนการ ดำเนินการทดลอง	การทดลองครั้งที่ 1		การทดลองครั้งที่ 2	
	วันที่	จำนวนคาบ & เวลา	วันที่	จำนวนคาบ & เวลา
ปฐมนิเทศ	1 ต.ค. 2551	10 นาที	18 พ.ย. 2551	20 นาที
ทดสอบก่อนเรียน	1 ต.ค. 2551	30 นาที	18 พ.ย. 2551	30 นาที
ทดลองสอนชุดที่ 1	2 ต.ค. 2551	2 คาบ (90 นาที)	21 พ.ย. 2551	2 คาบ (90 นาที)
ทดลองสอนชุดที่ 2	5 ต.ค. 2551	2 คาบ (90 นาที)	24 พ.ย. 2551	2 คาบ (90 นาที)
ทดลองสอนชุดที่ 3	9 ต.ค. 2551	2 คาบ (90 นาที)	25 พ.ย. 2551	2 คาบ (90 นาที)
ทดลองสอนชุดที่ 4	12 ต.ค. 2551	2 คาบ (90 นาที)	28 พ.ย. 2551	2 คาบ (90 นาที)
ทดลองสอนชุดที่ 5	13 ต.ค. 2551	2 คาบ (90 นาที)	2 ธ.ค. 2551	2 คาบ (90 นาที)
ทดสอบหลังเรียน	19 ต.ค. 2551	30 นาที	10 ธ.ค. 2551	30 นาที

4.4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากการทดลองแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นดังต่อไปนี้

- 4.1.1. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่ได้จากคะแนนการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของผู้เรียนและคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
- 4.1.2. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดการสอน และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนจากความแตกต่างระหว่างผลคะแนนทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1. ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ 80/ 80

สูตรที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพชุดการสอนใช้ของ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528: 294-295) โดยตั้งเกณฑ์มาตรฐานว่า 80/ 80

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

และ

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

E_1 เป็น ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอน คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

E_2 เป็น ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

$\sum X$ เป็น คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

$\sum F$ เป็น คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียน

N เป็น จำนวนผู้เรียน

A เป็น คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

B เป็น คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

5.2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มเดียวแต่มีการทดสอบ 2 ครั้ง (Pre-test Post-test) ใช้สูตร t-test (Dependent Sample) ของ ประภาพรณ เล็งวงศ์ (2550: 99, 104)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

D เป็น ผลต่างของคะแนนครั้งหลังกับครั้งแรก (ก่อนเรียนและหลังเรียน)

$\sum D$ เป็น การนำผลต่างของคะแนนครั้งหลังกับครั้งแรกของแต่ละคนมาบวกกัน

$\sum D^2$ เป็น การนำผลต่างของคะแนนครั้งหลังกับครั้งแรกของแต่ละคนยกกำลังสองแล้วนำมาบวกกัน

$(\sum D)^2$ เป็น การนำผลต่างของคะแนนครั้งหลังกับครั้งแรกของแต่ละคนมาบวกกันแล้วยกกำลังสอง

n เป็น จำนวนคนทั้งหมด

โดยระดับนัยสำคัญกำหนดไว้มี 3 ระดับดังนี้

.05 หมายถึง เชื่อมั่นได้ร้อยละ 95 (โอกาสที่ไม่เป็นตามข้อสรุปมีเพียงไม่เกิน 5%)

.01 หมายถึง เชื่อมั่นได้ร้อยละ 99 (โอกาสที่ไม่เป็นตามข้อสรุปมีเพียงไม่เกิน 1%)

.001 หมายถึง เชื่อมั่นได้ร้อยละ 99.9 (โอกาสที่ไม่เป็นตามข้อสรุปมีไม่เกิน 0.1%)

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

จากการสร้างและทดลองใช้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ตามขั้นตอนดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 3 ผู้วิจัยได้ผลการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเป็นไปตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียน
D	แทน	ผลต่างของผลการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน
$\sum D$	แทน	การนำผลต่างของผลการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของผู้เรียนแต่ละคนมาบวกกัน
$\sum D^2$	แทน	การนำผลต่างผลการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของผู้เรียนแต่ละคนยกกำลังสองแล้วนำมาบวกกัน
$(\sum D)^2$	แทน	การนำผลต่างของผลการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของผู้เรียนแต่ละคนมาบวกกันแล้วยกกำลังสอง

2. ผลการสร้างชุดการสอน

ผลการศึกษาค้นคว้าได้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ซึ่งประกอบด้วยชุดการสอน 5 ชุด ดังนี้

- ชุดการสอนที่ 1 “วันสงกรานต์”
- ชุดการสอนที่ 2 “วันพืชมงคล”
- ชุดการสอนที่ 3 “วันเข้าพรรษา”
- ชุดการสอนที่ 4 “วันลอยกระทง”
- ชุดการสอนที่ 5 “วันพ่อแห่งชาติ”

ชุดการสอนเรื่อง “วันสำคัญของไทย” นี้ได้จัดสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามระดับกลาง และสามารถจัดให้เป็นประเภทผสมของชุดการสอนประกอบการบรรยายและชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม

การจัดการเรียนการสอนของชุดการสอน 1 ชุด เทียบเท่ากับ 1 บทเรียน โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 นำเสนอความรู้ใหม่พร้อมฝึกปฏิบัติและทำกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย 2 กิจกรรม และขั้นที่ 3 สรุปบทเรียน 1 บทเรียนใช้เวลาเรียน 2 คาบ คาบละ 45 นาที รวมเป็นระยะเวลา 90 นาที

ชุดการสอนแต่ละชุดมีส่วนประกอบสำคัญ คือ รายการส่วนประกอบชุดการสอน แผนการสอน ใบกิจกรรม ใบความรู้-คำศัพท์ ใบความรู้-บทอ่าน แบบฝึกหัด ใบเฉลย และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย วีดิทัศน์ แผ่นผัง บัตรภาพ บอร์ด เป็นต้น โดยรายละเอียดของชุดการสอนทั้ง 5 ชุดได้เสนอไว้ในภาคผนวก ข

นอกจากนี้ ชุดการสอนยังมีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พร้อมเฉลย

3. ผลการหาประสิทธิภาพชุดการสอน

การทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอน ผู้วิจัยนำชุดการสอนไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาปีที่ 4 มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ฮานอย ซึ่งศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 4 ในหลักสูตรวิชาโทภาษาไทย จากนั้นผู้วิจัยเก็บคะแนนที่ผู้เรียนได้จากการทำแบบฝึกหัดของแต่ละชุด และแบบทดสอบหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 2 คะแนนการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของผู้เรียน

คนที่ (N=20)	คะแนนของแบบฝึกหัด				
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5
คะแนนเต็ม	10	10	10	10	10
1.	9	9	10	10	9
2.	8	9	10	9	9
3.	8	8	9	9	9
4.	9	9	10	9	10
5.	10	9	10	10	9
6.	9	10	9	9	9
7.	8	7	9	8	9
8.	9	8	9	9	9
9.	7	7	8	7	9
10.	10	10	10	9	10
11.	9	10	9	9	9
12.	7	8	8	8	9
13.	8	7	9	8	9
14.	7	7	8	8	9
15.	8	8	9	9	9
16.	9	8	8	9	9
17.	9	9	8	8	9
18.	9	8	9	9	9
19.	9	9	10	9	9
20.	9	9	9	10	9
รวม ($\sum X$)	171	169	181	176	182
เฉลี่ย ($\frac{\sum X}{N}$)	8.55	8.45	9.05	8.8	9.1

จากตาราง 2 สามารถหาค่า E_1 ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอนของแต่ละชุดการสอน ดังนี้

แทนค่าในสูตร

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

ตาราง 3 ประสิทธิภาพกระบวนการของชุดการสอน

	ชุดการสอน				
	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5
ค่าเฉลี่ยของคะแนนการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน	8.55	8.45	9.05	8.8	9.1
ค่าร้อยละ (E_1)	85.5	84.5	90.5	88	91
ค่าเฉลี่ยร้อยละ	87.9				

จากตาราง 3 จะเห็นได้ว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการทำแบบฝึกหัดของผู้เรียนระหว่างเรียนชุดการสอน 5 ชุด อยู่ระหว่างร้อยละ 84.5 – 91 ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ($E_1 = 80$) ซึ่งประสิทธิภาพกระบวนการของแต่ละชุดตามลำดับคือ ชุดที่ 1 มีประสิทธิภาพกระบวนการเป็นร้อยละ 85.5 ชุดที่ 2 เป็นร้อยละ 84.5 ชุดที่ 3 เป็นร้อยละ 90.5 ชุดที่ 4 เป็นร้อยละ 88 และชุดที่ 5 เป็นร้อยละ 91

สรุปว่า ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” มีประสิทธิภาพกระบวนการเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.9 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตัวแรก แสดงว่ากระบวนการเรียนการสอนชุดการสอนทั้ง 5 ชุดมีประสิทธิภาพตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

ตาราง 4 คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนชุดการสอน

คนที่ (N=20)	คะแนนจากการทำแบบทดสอบ	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน
คะแนนเต็ม	30	B = 30
1.	9	28
2.	9	25
3.	7	22
4.	12	28
5.	9	30
6.	10	25
7.	9	22
8.	10	25
9.	10	23
10.	19	29
11.	11	29
12.	6	23
13.	7	24
14.	11	22
15.	8	24
16.	9	24
17.	10	23
18.	8	25
19.	11	27
20.	12	26
รวม		$\Sigma F = 504$

จากตาราง 4 จะเห็นได้ว่าคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทุกคนสูงกว่าคะแนนทำแบบทดสอบก่อนเรียน และสามารถหาค่า E_2 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังนี้

แทนค่าในสูตร

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

$$= \frac{\frac{504}{20}}{30} \times 100 = 84$$

พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนชุดการสอน คิดเป็นร้อยละ 84 หรือชุดการสอนมีประสิทธิภาพผลลัพธ์ 84 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานตัวหลังที่กำหนดไว้ ($E_2 = 80$)

ตาราง 5 ประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

ชุดการสอน	E_1	E_2
ชุดการสอนที่ 1 วันสงกรานต์	85.5	84
ชุดการสอนที่ 2 วันพีชมงคล	84.5	
ชุดการสอนที่ 3 วันเข้าพรรษา	90.5	
ชุดการสอนที่ 4 วันลอยกระทง	88	
ชุดการสอนที่ 5 วันพ่อแห่งชาติ	91	
	เฉลี่ย 87.9	84

จากตาราง 5 จะเห็นได้ว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 87.9/84$ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ แสดงว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ต่อไป ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียน
และหลังเรียนชุดการสอน ดังนี้

ตาราง 6 คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนชุดการสอน

คนที่ (N=20)	คะแนนจากการทำแบบทดสอบ		ผลต่าง (D)	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
คะแนนเต็ม	30	B = 30		
1.	9	28	19	361
2.	9	25	16	256
3.	7	22	15	225
4.	12	28	14	196
5.	9	30	21	441
6.	10	25	15	225
7.	9	22	13	169
8.	10	25	15	225
9.	10	23	13	169
10.	19	29	10	100
11.	11	29	18	324
12.	6	23	17	289
13.	7	24	17	289
14.	11	22	11	121
15.	8	24	16	256
16.	9	24	15	225
17.	10	23	13	169
18.	8	25	17	289
19.	11	27	16	256
20.	12	26	14	196
รวม		$\Sigma F = 504$	$\Sigma D = 305$	$\Sigma D^2 = 4781$

แทนค่าในสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

$$= \frac{305}{\sqrt{\frac{20 \times 4781 - 305^2}{20 - 1}}} = 26.09$$

เนื่องจากค่า $t = 26.09$ สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แปลว่า โอกาสที่ไม่เป็นตามข้อสรุปมีเพียงไม่เกิน 1%

โดยสรุป ผลการทดลองพบว่า ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” มีประสิทธิภาพ ช่วยทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยเห็นได้จากการเปรียบเทียบคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” และทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งสามารถสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย”
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
3. เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชาวเวียดนามก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอนนี้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะได้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนและผู้สนใจสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” ซึ่งประกอบด้วยชุดการสอน 5 ชุด ได้แก่
 - ชุดการสอนที่ 1 วันสงกรานต์
 - ชุดการสอนที่ 2 วันพืชมงคล
 - ชุดการสอนที่ 3 วันเข้าพรรษา
 - ชุดการสอนที่ 4 วันลอยกระทง
 - ชุดการสอนที่ 5 วันพ่อแห่งชาติ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตาม 3 ขั้นตอนหลัก และในแต่ละขั้นตอนได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ในประเด็นต่าง ๆ เช่น การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างชาติ วันสำคัญของไทย การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการสอน

2. รวบรวมผลการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้เป็นเนื้อหาในการสร้างชุดการสอน และใช้เป็นแนวทางการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอน

1. กำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดผลและประเมินผล ของชุดการสอนโดยรวม และของแต่ละชุดการสอน

2. สร้างชุดการสอน 5 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพชุดการสอน แล้วแก้ไขปรับปรุง

3. นำชุดการสอนที่สร้างขึ้นไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างโดยได้ดำเนินการทดลอง 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 ทดลองกับผู้เรียนชาวเวียดนาม จำนวน 3 คน ที่มีความสามารถด้านภาษาไทยอยู่ในระดับกลางค่อนข้างสูง ใน 10 คาบเรียน ชุดละ 2 คาบเรียน คาบเรียนละ 45 นาที ชุดการสอนหลังจากทดลองสอนครั้งที่ 1 ถูกนำมาปรับปรุงแก้ไข

ครั้งที่ 2 นำชุดการสอนที่ปรับแก้แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม ฮานอย จำนวน 20 คน ซึ่งขณะทดลอง กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 4 ของหลักสูตรวิชาโทภาษาไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองครั้งที่ 2 นี้ใน 10 คาบเรียน ชุดละ 2 คาบเรียน คาบละ 45 นาที

4. เก็บรวบรวมคะแนนการทำแบบฝึกหัดและคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนจากคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทดลองตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอนโดยใช้ t-test

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ได้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” ซึ่งประกอบด้วยชุดการสอน 5 ชุด ได้แก่ วันสงกรานต์ วันพีชมงคล วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และ วันพ่อแห่งชาติ

2. ประสิทธิภาพจากการทดลองใช้ชุดการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่าชุดการสอน 5 ชุดที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) ดังนี้

ชุดการสอนที่ 1 วันสงกรานต์	มีประสิทธิภาพกระบวนการ	85.5
ชุดการสอนที่ 2 วันพีชมงคล	มีประสิทธิภาพกระบวนการ	84.5
ชุดการสอนที่ 3 วันเข้าพรรษา	มีประสิทธิภาพกระบวนการ	90.5
ชุดการสอนที่ 4 วันลอยกระทง	มีประสิทธิภาพกระบวนการ	88
ชุดการสอนที่ 5 วันพ่อแห่งชาติ	มีประสิทธิภาพกระบวนการ	91

ซึ่งชุดการสอนได้มีประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) โดยเฉลี่ย 87.9 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) เป็น 84 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80

3. ผลการทดลองเมื่อนำชุดการสอนไปใช้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาค้นคว้าสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” ผลปรากฏว่า ประสิทธิภาพกระบวนการของชุดการสอน $E_1 = 87.9$ และประสิทธิภาพผลลัพธ์ $E_2 = 84$ สรุปว่า ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” มีประสิทธิภาพ 87.9/84 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนชุดการสอนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนชุดการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” เป็นชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอนเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทยของผู้วิจัยหลายคน เช่น ลัดดา ศุขปริดี และคณะ (2524) ที่ได้ดำเนินโครงการชุดการสอนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม โดยจัดทำชุดการสอนต้นแบบที่มีประสิทธิภาพส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีองค์ประกอบหลักคือภาพสไลด์และคำบรรยายความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม และผลการทดลองเป็นไป

ตามเกณฑ์ 90/90 และ นวพรรษ เพชรมณี (2545) ที่ได้พัฒนาชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ประเทศเพื่อนบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และหลังทดลองชุดการสอนทั้ง 4 ชุดที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 85/85 และ เฉลิมชนม์ รักลา (2547) ที่ได้สร้างชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง เสียงในภาษาไทย และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน หลังจากนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ก็ได้ชุดการสอนประกอบการบรรยายที่มีประสิทธิภาพ 95.06/ 87.91 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอนสำหรับชาวต่างชาติของ โสมาวดี โอภาโส (2542) ที่สร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเสริมทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ กานดาวัลย์ คุณานนท์วิทยา (2543) ที่สร้างชุดการสอนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของ สุวดี เมืองสุข (2546) ที่พัฒนาชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ ของเชษฐธวัช ชวกาญจนกิจ (2547) ที่ทำสารนิพนธ์เรื่อง การพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเรื่องการอ่านเพื่อจับใจความ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งต่างก็รายงานผลการวิจัยว่าบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ชุดการสอนสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” มีประสิทธิภาพ 87.9/84 โดยมีตัวหน้าสูงกว่าตัวหลัง เนื่องจากประสิทธิภาพตัวหน้าเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของผู้เรียน ส่วนประสิทธิภาพตัวหลังเป็นผลการคำนวณจากคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียน การทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนแต่ละชุดการสอนมักได้ผลคะแนนสูง เพราะผู้เรียนเพิ่งได้รับความรู้มาจากการบรรยายของครูผู้สอนหรือจากการร่วมกันทำกิจกรรมในคาบเรียนนั้น และคำถามในแบบฝึกหัดพุ่งไปที่เรื่องเดียว จึงเอื้อต่อสมาธิของผู้เรียนในการตอบคำถาม ซึ่งต่างกับการทำแบบทดสอบหลังเรียนที่ให้ผู้เรียนทำหลังจากเรียนชุดการสอนทั้ง 5 ชุดแล้ว ผู้เรียนต้องมีความคงทนในการเรียนรู้และจดจำ จึงจะสามารถระลึกความรู้ที่เคยเรียนมาได้ อีกทั้งยังต้องตอบคำถามจำนวนมากที่ทดสอบความรู้ของผู้เรียนครบทั้ง 5 เรื่อง เป็นเหตุทำให้ประสิทธิภาพกระบวนการของชุดการสอนสูงกว่าประสิทธิภาพผลลัพธ์

3. การศึกษาค้นคว้าบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ กล่าวคือชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ด้วยเหตุผลหลายประการ ดังนี้

3.1. การสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” ได้ดำเนินการอย่างมีระบบเริ่มจากการสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างและทดลองชุดการสอน ในระหว่างการพัฒนาชุดการสอนก่อนนำไปทดลองเพื่อ

เก็บข้อมูลหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ได้ผ่านการตรวจสอบหลายครั้งของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม การทดลองครั้งที่ 1 กับกลุ่มเล็กก่อนนำชุดการสอนไปทดลองจริงทำให้สามารถหาข้อบกพร่องและปรับปรุงชุดการสอนอีกครั้งหนึ่ง ทำให้ผู้วิจัยมั่นใจว่า ชุดการสอนมีคุณภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จริง และการทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอนจะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการอภิปรายของอมรรัตน์ เริงหอม (2541:68) ที่พัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องวันสำคัญของไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กล่าวว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านขั้นตอนกระบวนการสร้างที่มีระบบและเหมาะสม จึงมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

3.2. ชุดการสอนที่สร้างขึ้นเป็นชุดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพราะได้สร้างขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจงคือผู้เรียนชาวเวียดนาม เนื่องจากผู้วิจัยก็เป็นคนเวียดนามเช่นเดียวกัน จึงทราบถึงเนื้อหาวัฒนธรรมไทยที่ผู้เรียนสนใจ และพื้นฐานวัฒนธรรมเวียดนามว่ามีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกับวัฒนธรรมไทยอย่างไรเพียงใด ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ชุดการสอนที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เช่น การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนอภิปรายเปรียบเทียบความเหมือนความต่างระหว่างวัฒนธรรมประเพณีของไทยและเวียดนามทำให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายอย่างกระตือรือร้น

3.3. ชุดการสอนได้ออกแบบขึ้นโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการทำงานเดี่ยว คู่ หรือ ทำงานในกลุ่ม เช่น การชมวิดีโอ การทำงานกลุ่ม การเรียนคำศัพท์จากแผ่นผังภาพ การร้องเพลง การจับคู่ภาพกับคำบรรยาย การจัดบอร์ดนิทรรศการ ซึ่งสอดคล้องกับเฉลิมชนม์ รักลา (2547: 60) ที่กล่าวว่า “การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มทำให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม โดยปฏิบัติจริงด้วยตนเอง เกิดทักษะการปฏิบัติที่ถูกต้องและส่งเสริมการเรียนรู้และความเข้าใจสมบูรณ์ยิ่งขึ้น” อีกอย่างหนึ่ง ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมซึ่งไม่เน้นการบรรยายให้ความรู้วัฒนธรรม แต่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมและแบบฝึกหัดพัฒนาทักษะทางภาษาอีกด้วย โดยกิจกรรมใน 5 ชุดการสอนมีครบทั้ง 4 ทักษะการอ่าน การฟัง การพูดอภิปราย และการเขียนเรียงความ จะเห็นได้ว่า การได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ได้ทำกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ มีการแข่งขันกันระหว่างกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.4. สื่อการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุดการสอนนี้มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุว่าในการสอนวัฒนธรรมนั้น สื่อประเภทสื่อประสม สื่อโสตทัศน์ สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้เขารู้สึกสนุกกับการเรียน และทำให้ผู้เรียนรับรู้และเข้าใจเนื้อหาวัฒนธรรมได้ดียิ่งขึ้น

ในชุดการสอนเรื่อง วันสำคัญของไทย นี้ ผู้วิจัยใช้รูปภาพประกอบในใบความรู้บทอ่าน และแบบฝึกหัดสำหรับผู้เรียนทั้ง 5 เรื่อง และยังใช้บัตรภาพเพื่อประกอบการสอนคำศัพท์รวมทั้ง กิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วย ประโยชน์ของการใช้รูปภาพนี้ตรงกับที่ กิดานันท์ มลิทอง (2536: 57) กล่าวว่า ภาพสะดวกในการใช้และใช้ได้นานหลายครั้ง เป็นสิ่งจำลองความจริงหรือที่อยู่ห่างไกลให้เรา ศึกษารายละเอียดได้ เป็นสิ่งที่ช่วยอธิบายคำสอนของครูซึ่งเป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม และช่วยให้ ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้สมบูรณ์ขึ้น ภาพยังเป็นจุดรวมความสนใจของผู้เรียนทำให้ไม่น่าเบื่อ

สำหรับชุดการสอนที่ 1 วันสงกรานต์ และชุดการสอนที่ 4 วันลอยกระทง ยังมีการใช้ สื่อสไลด์ powerpoint ประกอบการบรรยาย และเปิดให้ผู้เรียนชมวีดิทัศน์ การใช้สไลด์ powerpoint ผู้สอนสามารถสร้างและจัดแผ่นสไลด์ที่มีทั้งข้อความ และภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวที่มีสีสันสวยงาม โดยสามารถเลือกสรรและจัดลำดับความรู้เป็นหน่วยอย่างมีระบบ และยังมีเครื่องฉายช่วยฉายภาพซึ่ง ส่วนมากมีขนาดเล็กให้มีขนาดใหญ่ไปปรากฏบนจอ และสามารถควบคุมให้แต่ละส่วนประกอบ ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาบนจอในเวลาใดและนานเท่าใดตามที่ต้องการได้ (Henry Emery. 2006)

ส่วนการใช้วีดิทัศน์ นอกจากมีข้อดีเหมือนการใช้รูปภาพและสไลด์แล้ว ยังมีเสียง ประกอบด้วย ทำให้ผู้เรียนได้ชมภาพและฟังเสียงบรรยายของเจ้าของภาษาในเวลาเดียวกัน วีดิทัศน์ที่ ใช้ในชุดการสอนนี้เป็นวีดิทัศน์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่จัดทำขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไทยให้แก่ชาวต่างชาติ จึงมีคุณภาพดี สวยงามและคมชัดทั้งภาพและเสียง การใช้วีดิทัศน์ยังมีจุดแข็งอีกอย่างหนึ่งคือสามารถเลือกดูภาพตามที่ต้องการได้โดยบังคับแถบเทปให้เลื่อนเดินหน้า ถอย หลัง ดูภาพซ้ำหรือหยุดดูเฉพาะภาพก็ได้ และสามารถตัดต่อส่วนใดส่วนหนึ่งตามต้องการได้ (กิดานันท์ มลิทอง. 2536: 144)

เมื่อนำ ชุดการสอนเรื่อง วันสำคัญของไทย นี้ไปทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น ผู้เรียนชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทยในประเทศของผู้เรียน ไม่มีพื้นความรู้เกี่ยวกับสังคมไทยและ บริบทวัฒนธรรมไทยมาก่อน เขาต่างให้ความเห็นว่าการใช้สื่อการสอนดังกล่าวเป็นที่น่าสนใจมาก ทำให้เขารู้สึกตื่นเต้นที่ได้เห็นวิถีชีวิตและประเพณีไทยเหมือนในความเป็นจริง ทำให้สามารถเข้าถึงความ งดงามของวัฒนธรรมไทย ทั้งนี้สรุปได้ว่า การสอนวัฒนธรรมในประเทศที่ภาษาเป้าหมายไม่ใช่ภาษา แม่ ซึ่งผู้เรียนไม่มีโอกาสสัมผัสจริงกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การใช้สื่อการสอนอย่าง หลากหลายและเหมาะสมจะเปรียบเสมือนการจำลองสถานการณ์จริงขึ้นมา สามารถทดแทนข้อจำกัด ในเรื่องเวลาและสถานที่ดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

4. จากการดำเนินการทดลองสอนชุดการสอน ผู้วิจัยยังได้ข้อสังเกตหลายข้อดังนี้

4.1. เมื่อเรียนวัฒนธรรม การเรียนวัฒนธรรมเป้าหมายยังทำให้ผู้เรียนมองย้อนวัฒนธรรม ตนเองและตระหนักถึงคุณค่าวัฒนธรรมตนเองอีกด้วย ในการทดลองสอนชุดการสอนเรื่อง “วันสำคัญ

ของไทย” ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้และเข้าใจในวัฒนธรรมไทยเพียงอย่างเดียว แต่ยังได้เรียนรู้วัฒนธรรมและประเพณีของเวียดนามด้วย ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเรียนชุดการสอน เรื่อง วันพีชมงคล มีผู้เรียนคนหนึ่งในกลุ่มตัวอย่างเล่าเกี่ยวกับประเพณีเรียกขวัญพืชผักต้นไม้ในจังหวัดของตนเอง ซึ่งมีจุดประสงค์ให้ต้นไม้ออกดอกออกผลบริบูรณ์เช่นเดียวกับพืชผักผลไม้ ทำให้ผู้เรียนคนอื่นได้เรียนรู้ประเพณีท้องถิ่นของเวียดนามด้วย หรือกิจกรรมการเขียนเรียงความเกี่ยวกับเทศกาลหรือวันสำคัญของประเทศผู้เรียนที่ผู้เรียนชอบก็ทำให้เขาต้องทบทวนและศึกษาเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของตนเพื่อทำแบบฝึกหัด ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์ (2544: 65-66) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจะช่วยเปิดโลกทัศน์ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเปิดกว้างกว่าที่เคยเป็น และท้ายที่สุดจะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสหันกลับมาศึกษาและทำความเข้าใจกับวัฒนธรรมของตนเอง

4.2. การทดลองสอนชุดการสอนกับกลุ่มตัวอย่างทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า พื้นฐานวัฒนธรรมของผู้เรียนชาวเวียดนามที่คล้ายคลึงกับวัฒนธรรมไทย เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น ทั้งคนไทยและคนเวียดนามประกอบอาชีพกสิกรรมเป็นหลัก มีวิถีชีวิตเกี่ยวข้องกับธรรมชาติดินฟ้าอากาศ มีหลายเทศกาลที่มีการกำหนดเวลาจัดงานขึ้นกับฤดูกาลทำนา สำหรับเนื้อหาบทเรียนเกี่ยวกับพุทธศาสนาซึ่งเป็นคนละนิกายกับพุทธศาสนาที่เวียดนาม และเกี่ยวกับวันพ่อแห่งชาติหรือวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งไม่มีในประเทศเวียดนาม แต่ก็สะท้อนคุณค่าทางจิตใจที่เป็นพื้นฐานของวัฒนธรรมเวียดนามเช่นเดียวกัน เช่น การทำความดีละเว้นความชั่ว ความกตัญญูต่เวที เป็นต้น เพราะฉะนั้น ประเพณี ความคิด ความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ เหล่านี้ของคนไทยก็เป็นเรื่องใกล้ตัว ผู้เรียนสามารถรับรู้และเข้าใจได้ดีและรวดเร็ว

4.3. การทดลองสอนชุดการสอนเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ให้แก่กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง ในขณะที่สอนผู้วิจัยใช้ภาษาไทยในการถ่ายทอดความรู้รวมทั้งการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสสัมผัสกับภาษาเป้าหมายให้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม มีบางครั้งที่ผู้เรียนสับสนและไม่เข้าใจ จึงต้องใช้ภาษาเวียดนามเพื่ออธิบายให้กระจ่าง ทั้งนี้เพราะการสอนวัฒนธรรมมีความแตกต่างกับการสอนภาษาตรงที่ว่า การสอนภาษาสามารถจัดลำดับความรู้จากง่ายไปหายาก การใช้ภาษาเป้าหมายในการสอนภาษาจึงอาจพบปัญหาการสื่อสารไม่เข้าใจระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนน้อย แต่ในการสอนวัฒนธรรม หลีกเลียงไม่ได้ที่จะต้องมีการอธิบายคำศัพท์ที่เป็นนามธรรมและมีเนื้อหาวัฒนธรรมหลายประเด็นที่ต้องใช้ภาษายากกว่าระดับความสามารถของผู้เรียน การที่ผู้สอนเป็นคนชาติเดียวกันกับผู้เรียน มีพื้นฐานวัฒนธรรมเหมือนผู้เรียน และสามารถพูดภาษาแม่ช่วยในการอธิบาย หรือผู้สอนเป็นเจ้าของภาษาแต่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมของผู้เรียน จะทำให้สามารถลดปัญหาที่ผู้เรียนต้องประสบในการเรียนวัฒนธรรมเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการศึกษาค้นคว้าที่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้รวมทั้งประสบปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงประมวลเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการเรียนการสอนและสำหรับการทำวิจัยดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการเรียนการสอน

1. ควรสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยควบคู่กัน หรือสอดแทรกวัฒนธรรมไว้ในการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ โดยอาจใช้วิธีสอนเชิงเปรียบเทียบ เช่น เมื่อสอนถึงวันสำคัญและประเพณีใด หรือประเด็นวัฒนธรรมอื่นก็ได้ ควรให้มีการอภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ แล้วนำเสนอหน้าชั้น เป็นต้น เพื่อให้เห็นว่า 2 วัฒนธรรมมีความคล้ายคลึงและความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด อย่างไร แต่การเปรียบเทียบต้องเพื่อการสร้างสรรค์ ไม่ใช่เพื่อสรุปว่าวัฒนธรรมใดดีหรือด้อยกว่ากัน

2. ควรมีการใช้สื่อการสอนหลากหลายเพื่อทำให้การสอนวัฒนธรรมน่าสนใจและประสบผลสำเร็จมากขึ้น โดยเฉพาะสื่อประสม สื่อโสตทัศน์ และสื่อรูปภาพ แต่ในขณะเดียวกันควรมีการเลือกสรรให้พอเหมาะสมสอดคล้องกับเวลา กิจกรรม และเนื้อหาบทเรียน

3. ควรปรับปรุงสภาพห้องเรียนภาษาต่างประเทศให้มีบรรยากาศของวัฒนธรรม โดยการติดธง รูปภาพ ภาพโปสเตอร์ เป็นต้น และมีอุปกรณ์พร้อมและใช้งานได้ดี เพื่อเอื้อต่อการใช้สื่อประสมในการถ่ายทอดวัฒนธรรมให้ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรสร้างชุดการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาติอื่น ๆ เนื่องจากผู้เรียนที่มีพื้นฐานวัฒนธรรมต่างกันจะมีความสนใจและวิธีเรียนแตกต่างกัน

2. ควรมีการสร้างชุดการสอนวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ เช่น ประเพณี อาหารการกิน การแต่งกาย เป็นต้น ให้แก่ชาวต่างชาติโดยมีการแยกระดับ

3. ควรสร้างชุดการสอนสำหรับชาวต่างชาติ เกี่ยวกับทักษะทางภาษาและความรู้ด้านหลักภาษาและวรรณกรรมไทย

บรรณาธิการ

บรรณานุกรม

- กานดาวัลย์ คุณานนท์วิทยา. (2543). *การพัฒนาชุดการสอนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. ปริญญาโท กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2536). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสัน เพรส โปรดักส์ จำกัด.
- จริยา เหนียนเฉลย. (2546). *เทคโนโลยีการศึกษา: Education technology*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ.
- จันทนา เคนมา. (2545). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ในกลุ่มวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สังคมศึกษา) เรื่องชาติไทยในปัจจุบัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์; นิคม ทาแดง และ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ. (2523). *เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 1-5 (เล่ม 1)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชาญชัย อินทรสุนานนท์. (2538). *ศูนย์การเรียนรู้และชุดการสอน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชาดา เจริญวิทยา. (2545). *การพัฒนาชุดการสอน เรื่องสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2524). *การผลิตชุดการสอนระดับประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้น ป.3 เรื่องเสียง*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- เชษฐวัช ชวกาญจน์กิจ. (2547). *การพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเรื่องการอ่านเพื่อจับใจความ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4*. ปริญญาโท กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2522). *หลักการทฤษฎีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา: Principles and theories in educational technology*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). *เทคโนโลยีการศึกษา: ทฤษฎีและการวิจัย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เฉลิมชนม์ รักลา. (2547). *การสร้างชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง เสียงในภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ดุจกาญจน์ ชัยวิศิษฐ์. (2546). *การสร้างชุดการสอนภาษาไทย เรื่องคำราชาศัพท์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- คุณี สุทธปรียาศรี. (2522). *คู่มือการแต่งตำราชุดการเรียนและชุดการสอนสำเร็จรูป (Package)*. กรุงเทพฯ: กองฝึกอบรม กระทรวงสาธารณสุข.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2547). *นวัตกรรมการศึกษา ชุด เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ธนาภิต. (2539). *ประเพณี พิธีมงคล และวันสำคัญของไทย*. กรุงเทพฯ: ปิรามิด.
- นพวรรณ เพชรมณี. (2545). *การพัฒนาชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ประเทศเพื่อนบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บัญชา นิยมแก้ว. (2540). *การพัฒนาชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเกิด ควรหาเวช. (2542). *นวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬา.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2540). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Social Science Research Methodology*. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญธรรม จอมมงคล. (2539). *การสร้างชุดการสอนรายวิชาย่อย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประชิด สกณะพัฒน์, อุดม เขยกิจวงศ์. (2549). *วันสำคัญ: กิจกรรมที่ควรนำไปปฏิบัติในโอกาสต่าง ๆ*. กรุงเทพฯ : ภูมิปัญญา.

- ประทัย พิริยะสุรวงศ์. (2540). ผลการใช้ชุดการสอน 2 แบบสอนวิชาภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเผ่าอีเก้อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดเชียงราย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาพรรณ เลี้ยงวงศ์. (2550). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: อี.เค.บี.เคส์
- ปรีญา หิรัญประดิษฐ์. (2545). รายงานผลการวิจัย สถานภาพการเรียนรู้และการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศในประเทศไทย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์. (2544). การสำรวจทัศนคติในชั้นเรียนภาษาอังกฤษเพื่อสร้างความเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา. ใน ภาษาปริทัศน์ (19): 63-74.
- ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล. (2544). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัชนี หนูคง. (2546). การสร้างชุดการสอนการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรพร หิรัญภัทร์. (2548, มกราคม-มิถุนายน). การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนภาษาที่สอง. ใน ภาษาและวัฒนธรรม 24 (1): 82-92.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2536). การวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา *Research in Educational Technology and Communications*. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2537). เทคโนโลยีและสื่อสารการสอน *Instructional Technology and Communication*. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มาลีวรรณ ศรีใหม่. (2548). ผลของการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนแบบร่วมมือ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัชนีเพ็ญ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2533). การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ลัดดา สุขปรีดี และคณะ. (2524). *โครงการชุดการสอนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม: Research Project in Teaching Package for Art and Cultural Development*. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- วรนุช อุษณกร. (2538). *ประวัติวันสำคัญที่ควรรู้*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วัลลีย์ จันทรินทร์. (2547). *คู่มือการเลือกใช้และการผลิตสื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วาสนา ชาวหา. (2533). *สื่อการเรียนการสอน Instructional media*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศิริวิไล พลมณี. (2545). *พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ (Foundations of Teaching Thai as a Foreign Language)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพงศ์ พยอมแย้ม. (2533). *การเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอน Selection and Utilization of Instructional Media*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ. (2532). *การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- สมบุญธ สงวนญาติ. (2534). *เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ภาคพัฒนาตำราและเอกสารทางวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2545). *การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแก่ชาวต่างประเทศ. ใน แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย, โครงการพัฒนาความร่วมมือด้านการเรียนการสอนภาษาไทยบนฐานของไทยคดีศึกษา. หน้า 161-177.
- _____. (2545). *การสอนภาษาไทยเบื้องต้นให้ชาวต่างชาติ. ใน แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย, โครงการพัฒนาความร่วมมือด้านการเรียนการสอนภาษาไทยบนฐานของไทยคดีศึกษา. หน้า 145-161.
- สร้อยนภา อิมสมบุญ. (2542, มกราคม). *วัฒนธรรมกับการสอนภาษา*. ในวารสาร *กองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน* 9 (81): 52-57.
- สุดใจ เหง้าสีไพร. (2549). *สื่อการเรียนการสอน หลักการและทฤษฎีพื้นฐานสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2533). *การผลิตชุดการสอน และชุดการสอนภาษาไทย เรื่อง “มาตราตัวสะกด”*. สุพรรณบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวดี เมืองสุข. (2546). *การพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). *เทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.
- ไสมาวดี โอภาโส. (2542). *การศึกษามูลการใช้ชุดการสอน วิชาภาษาอังกฤษเสริมทักษะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อมรรัตน์ เริงหอม. (2541). *การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องวันสำคัญของไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- Brown, H. Douglas. (2000). *Principles of Language Teaching and Learning*. Forth edition. New York: Addison Wesley Longman, Inc.
- Dunnett, Stephen C.; Dubin, Fraida and Lezberg, Amy. (1981). English Language Teaching from an Intercultural Perspective. In *Learning across Cultures*. Althen, Gary, Editor. (1981). pp. 57-69. Washington DC: National Association for Student Affairs.
- Henry Emery. (2006, March). Slide Show 1. In *English Teaching professional* (43). pp. 66-68.
- Howell, Bruce. (1973). Anatomy of a Learning Packages. In *Learning Packages in American Education*. Eaglewood Cliffs, New Jersey: Educational Technology Publications.
- Hughes, George H. (1984). An Argument for Culture Analysis in the Second Language Classroom. In *Culture Bound: Bridging the Cultural Gap in Language Teaching*. Valves, Joyce Merrill, Editor. (1986). pp. 162-169. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lakoff. (1987). Women, Fire and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind. In Kramsch, Claire. (1993). *Context and Culture in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press. pp.43.

- Politzer, Robert. (1959). Report of the Fifth Annual Round Table Meeting on Linguistics and Language Teaching. In *Culture Bound: Bridging the Cultural Gap in Language Teaching*. Valves, Joyce Merrill, Editor. (1986). pp. 123. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wittich, Walter A. and Schuller, Charles F. (1973). *Instructional Technology: its Nature and Use*. New York: Harper & Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” มี 2 ท่าน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ อัครา บุญทิพย์
อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เตือนใจ เฉลิมกิจ
ข้าราชการบำนาญ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
สำหรับชาวเวียดนาม

จัดทำโดย
นางสาว เจิน เกิม ตู

คู่มือการใช้ชุดการสอน

วันสำคัญของไทยเป็นวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย เป็นสิ่งที่คนไทยยึดถือปฏิบัติสืบทอดมาจากบรรพบุรุษแต่อดีต ประเพณีไทยเป็นแบบแผนของสังคมที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย ดังนั้นจึงควรค่าแก่การเผยแพร่ให้ชนชาติอื่นได้เรียนรู้และรับทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทย การศึกษาประเพณีไทยจึงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนภาษาไทย ทำให้เข้าใจและซาบซึ้งในวัฒนธรรมไทยอันดีงาม ด้วยความสำคัญของประเพณีไทย ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงจัดทำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”

ประเภทของชุดการสอน

ชุดการสอนเรื่อง “วันสำคัญของไทย” นี้เป็นชุดการสอนสำหรับครูผู้สอนนำไปใช้สอนในชั้นเรียน โดยเน้นการให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน จึงสามารถจัดให้เป็นประเภทผสมของชุดการสอนประกอบการบรรยายและชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม ไม่ใช่สำหรับการเรียนด้วยตัวเอง

วัตถุประสงค์ของชุดการสอน

ชุดการสอนเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ได้จัดสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสอนชาวเวียดนามระดับกลาง

ชุดการสอนนี้มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานด้านวัฒนธรรมประเพณีเกี่ยวกับวันสำคัญของไทย 5 วัน ได้แก่

1. ชุดการสอนที่ 1 “วันสงกรานต์”
2. ชุดการสอนที่ 2 “วันพีชมงคล”
3. ชุดการสอนที่ 3 “วันเข้าพรรษา”
4. ชุดการสอนที่ 4 “วันลอยกระทง”
5. ชุดการสอนที่ 5 “วันพ่อแห่งชาติ”

ในขณะเดียวกัน ชุดการสอนยังมุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาโดยใช้วัฒนธรรมเป็นเนื้อหาของการสื่อสาร

ลักษณะการจัดการเรียนการสอน

ชุดการสอนเรื่อง “วันสำคัญของไทย” เป็นชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้กับทั้งหลักสูตรการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารทั่วไปและหลักสูตรการสอนภาษาไทยที่แยกสอนวัฒนธรรมเป็นรายวิชาต่างหาก

ผู้วิจัยได้เรียงลำดับชุดการสอนเป็น 5 ชุด โดยลำดับตามเวลาปฏิทินของวันสำคัญดังนี้ คือ (1) วันสงกรานต์ (2) วันพืชมงคล (3) วันเข้าพรรษา (4) วันลอยกระทง และ (5) วันพ่อแห่งชาติ แต่เนื่องจากแต่ละชุดการสอนมีลักษณะจบในตัว ผู้สอนสามารถนำไปสอนต่อเนื่องกันทั้ง 5 ชุดตามลำดับที่จัดไว้ หรือนำชุดใดชุดหนึ่งมาสอนในช่วงเทศกาลนั้นหรือในโอกาสที่เหมาะสม ขึ้นอยู่กับเนื้อหาหลักสูตรและจุดประสงค์ในการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนของชุดการสอน 1 ชุด เทียบเท่ากับ 1 บทเรียน โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 นำเสนอความรู้ใหม่พร้อมฝึกปฏิบัติและทำกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย 2 กิจกรรม และขั้นที่ 3 สรุปบทเรียน

ชุดการสอนนี้เป็นชุดการสอนสำเร็จรูปที่พร้อมนำไปใช้ได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การใช้ชุดการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้สอนอาจปรับเปลี่ยนและประยุกต์ให้สอดคล้องกับสภาพกลุ่มผู้เรียน เช่น เพศ วัย ระดับความสามารถ รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น เวลา สถานที่ และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก เป็นต้น

เวลาในการเรียน

ชุดการสอนเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ใช้เวลาเรียนทั้งหมด 10 คาบ คาบละ 45 นาที โดยแต่ละชุดใช้เวลาเรียน 2 คาบ รวมชุดละ 90 นาที

ส่วนประกอบสำคัญของชุดการสอน

1. **รายการส่วนประกอบชุดการสอน** เป็นตารางแสดงส่วนประกอบต่าง ๆ ของชุดการสอน เพื่อให้สะดวกต่อการนำชุดการสอนไปใช้ ครูควรศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อให้เข้าใจว่าส่วนประกอบแต่ละชนิดในชุดการสอนนั้น ใช้ในขั้นตอนใดของการเรียนการสอน มีไว้สำหรับครูผู้สอนเป็นผู้ใช้หรือเป็นเอกสารสำหรับแจกผู้เรียน และต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ใดบ้างเพื่อประกอบการสอน
2. **แผนการสอน** เป็นแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนศึกษาเพื่อให้เข้าใจในเรื่องที่จะสอน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลดังนี้
 - 2.1. สาระสำคัญ
 - 2.2. วัตถุประสงค์

- 2.3. สังเขปเนื้อหา
- 2.4. สื่อการเรียนการสอน
- 2.5. กิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.6. การวัดผลและประเมินผล
3. ใบกิจกรรม เป็นใบให้ข้อมูลสำหรับครูผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหา วิธีและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างละเอียด
4. ใบความรู้คำศัพท์ เป็นใบรายการศัพท์ใหม่พร้อมความหมายสำหรับแจกให้ผู้เรียนเพื่อเรียนคำศัพท์
5. ใบความรู้บทอ่าน เป็นบทอ่านสำหรับแจกให้ผู้เรียน ซึ่งสรุปความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันสำคัญที่กำลังเรียน
6. แบบฝึกหัด เป็นแบบฝึกหัดสำหรับแจกให้ผู้เรียน เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวันสำคัญที่ได้เรียน รวมทั้งฝึกทักษะทางภาษา
7. ใบเฉลย เป็นใบให้คำตอบที่ถูกต้องของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องทำ สำหรับครูผู้สอนศึกษาก่อนสอนและใช้ระหว่างสอน
8. ส่วนประกอบอื่น ๆ ของแต่ละชุดการสอน ซึ่งจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น วิดีทัศน์ แผ่นผัง บัตรภาพ บอร์ด เป็นต้น

คำแนะนำสำหรับครูผู้สอน

1. มีการปฐมนิเทศก่อนเริ่มใช้ชุดการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจวิธีการเรียนการสอนและปรับตัวกับกระบวนการเรียนการสอนที่อาจแปลกใหม่สำหรับผู้เรียน
2. ศึกษาลักษณะของชุดการสอน คู่มือประจำชุดการสอนและแผนการสอนอย่างละเอียด เพื่อให้เข้าใจเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน รวมไปถึงวิธีการวัดและประเมินผล ก่อนนำไปใช้
3. ศึกษาค้นคว้าและอ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
4. ศึกษาการใช้สื่อการสอนที่ระบุไว้ในแต่ละชุดการสอน เพื่อให้เข้าใจวิธีใช้และขั้นตอนการใช้สื่อแต่ละชนิด
5. จัดเตรียมสื่อที่ต้องแจกผู้เรียนให้ครบกับจำนวนที่ต้องใช้ เช่น ใบความรู้คำศัพท์ ใบความรู้บทอ่าน แบบฝึกหัด แผ่นผัง บัตรคำ บัตรภาพ
6. จัดเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นให้พร้อม เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย LCD แผ่นวีดิทัศน์

7. ตรวจสอบสภาพของสื่อและอุปกรณ์ก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนทุกครั้ง ว่าอยู่ครบถ้วนหรือไม่ สามารถใช้งานได้หรือไม่
8. ดำเนินกระบวนการเรียนการสอนตามที่ระบุไว้ในแผนการสอนตามลำดับขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นนำเสนอความรู้ใหม่พร้อมฝึกปฏิบัติและทำกิจกรรม และขั้นสรุปบทเรียน
9. ใส่ใจดูแลการทำกิจกรรมของผู้เรียน ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือผู้เรียน

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม
วันสำคัญของไทย

ชุดการสอนที่ 1

วันสงกรานต์

จัดทำโดย

นางสาว เจ็็น เก็ม ตู

ชุดการสอนเรื่อง “วันสงกรานต์” เป็นชุดการสอนที่ 1 ในชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
สำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”

ส่วนประกอบต่าง ๆ ของชุดการสอนเรื่อง “วันสงกรานต์” ได้สรุปในตารางต่อไปนี้

ขั้นตอนการใช้ สื่อและอุปกรณ์		ส่วนประกอบ ของชุดการสอน	ผู้ใช้		อุปกรณ์
			ผู้สอน	ผู้เรียน	
ขั้นเตรียม		1.1. รายการส่วนประกอบชุดการสอน	✓		
		1.2. แผนการสอน	✓		
ขั้นสอน	กิจกรรม 1	1.3. ใบกิจกรรมการฟัง	✓		1. คอมพิวเตอร์
		1.4. แบบฝึกหัดกิจกรรมการฟัง		✓	2. เครื่องฉาย LCD
		1.5. ใบเฉลยแบบฝึกหัดการฟัง	✓		3. แผ่นวีดิทัศน์
	กิจกรรม 2	1.6. ใบกิจกรรมการอ่าน	✓		
		1.7. ใบความรู้ – คำศัพท์		✓	
		1.8. ใบความรู้ – บทอ่าน		✓	
		1.9. แบบฝึกหัดกิจกรรมการอ่าน		✓	
		1.10. ใบเฉลยแบบฝึกหัดการอ่าน	✓		

ผู้สอน:

ระดับ: กลาง

วันที่:

เวลา: 90 นาที

ภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม

1. สารสำคัญ

วันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่ไทย ซึ่งตรงกับวันที่ 13 เมษายน ของทุกปี และมีช่วงเทศกาลระหว่างวันที่ 13-15 เมษายน ตามประเพณีดั้งเดิม ปัจจุบันทางราชการกำหนดให้วันที่ 13 เมษายน เป็นวันผู้สูงอายุ และวันที่ 14 เมษายน เป็นวันครอบครัวไทย วันสงกรานต์ถือเป็นวันสำคัญที่สุดวันหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชาวไทยที่ผูกพันกับน้ำ และคุณค่าอันงดงามของวัฒนธรรมไทยเช่นการให้เกียรติผู้อาวุโส การให้ความสำคัญต่อครอบครัว และความกตัญญูรู้คุณ

2. วัตถุประสงค์

จากบทเรียนนี้ ผู้เรียนสามารถ

- 2.1. บอกความสำคัญของประเพณีวันสงกรานต์ของไทยได้
- 2.2. บอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวข้องกับวันสงกรานต์ได้และนำไปใช้ได้ถูกต้อง
- 2.3. ทำแบบฝึกหัดในบทเรียนได้
- 2.4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น

3. สังเกตเนื้อหา

- 3.1. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีวันสงกรานต์
- 3.2. คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวันสงกรานต์
- 3.3. กิจกรรมการฟังและการอ่านที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวันสงกรานต์

4. สื่อการเรียนการสอน

- 4.1. แผ่นวีดิทัศน์ วันสงกรานต์ โดยเล่นผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องฉาย LCD
- 4.2. แบบฝึกหัดกิจกรรมการฟัง
- 4.3. ใบความรู้ – คำศัพท์
- 4.4. ใบความรู้ – บทอ่าน
- 4.5. แบบฝึกหัดกิจกรรมการอ่าน

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอนการ สอน	กิจกรรม	เวลา
5.1. ชี้นำเข้าสู่ บทเรียน	- ผู้สอนทักทายผู้เรียน - ผู้สอนบอกผู้เรียนว่า วันนี้จะนำไปเที่ยวงานเทศกาลที่น่าสนุกและสำคัญมากสำหรับคนไทย คือเทศกาลสงกรานต์	5 นาที
5.2. ชี้นำ เสนอ ความรู้ใหม่ พร้อมฝึก ปฏิบัติ/ ทำ กิจกรรม	1. กิจกรรมการฟัง - ผู้สอนตั้งคำถามจับใจความสำคัญ ก่อนเปิดวิดีโอให้นักเรียนชมหนึ่งครั้ง และให้ผู้เรียนอภิปราย - ผู้สอนสอนศัพท์ใหม่ - ผู้สอนเปิดวิดีโอและให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการฟัง - ผู้สอนเฉลยและสรุป * ดูรายละเอียดใน ใบกิจกรรมการฟัง	40 นาที
	2. กิจกรรมการอ่าน - ผู้สอนแจก ใบความรู้ ให้ผู้เรียนศึกษาคำศัพท์ อ่านและทำ แบบฝึกหัดการอ่าน - ผู้สอนเฉลยและสรุป * ดูรายละเอียดใน ใบกิจกรรมการอ่าน	40 นาที
5.3. ชี้นำสรุป บทเรียน	- ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย - ผู้สอนสรุปบทเรียน	5 นาที

6. การวัดผลประเมินผล

- 6.1. ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนจากการซักถาม และจากการทำแบบฝึกหัดของผู้เรียนว่าทำถูกต้องหรือไม่ เพียงใด
- 6.2. สังเกตการพูด การออกเสียง การใช้ภาษาและคำศัพท์ของผู้เรียนว่าถูกต้องชัดเจนหรือไม่
- 6.3. สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน

กิจกรรม	ชมวีดิทัศน์
เนื้อหา	วันสงกรานต์
จุดประสงค์	ให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันสงกรานต์ ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการฟัง การพูด และการทำงานเป็นกลุ่ม
ระดับ	กลาง
เวลา	40 นาที
สื่อและอุปกรณ์	แบบฝึกหัดการฟัง (1 แผ่น 2 หน้า/ คน) คอมพิวเตอร์ และเครื่องฉาย LCD แผ่นวีดิทัศน์ (วีดิทัศน์ของ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ดาวน์โหลดจาก www.songkran.net)

ขั้นตอนที่ 1 (10 นาที)

- ผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนก่อนชมวีดิทัศน์เพื่อให้ผู้เรียนพยายามจับใจความสำคัญของเรื่อง
วีดิทัศน์มีเนื้อหาเกี่ยวกับเทศกาลอะไรของไทย
คนไทยมีกิจกรรมอะไรในเทศกาลนี้
- ผู้สอนเปิดวีดิทัศน์ให้ผู้เรียนชม 1 ครั้ง แล้วให้ผู้เรียนอภิปราย เสนอคำตอบ ผู้สอนไม่ควรตัดสินว่าถูกหรือผิด แต่ควรตั้งคำถามเพิ่มเติมเพื่อแนะผู้เรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงเนื้อหาของวีดิทัศน์
ผู้สอนสรุปความคิดเห็นของทุกคนและบอกว่าจะให้ชมอีกเพื่อตรวจสอบว่าความคิดเห็นของผู้เรียนตรงกับเนื้อหาวีดิทัศน์หรือไม่

ขั้นตอนที่ 2 (10 นาที)

- ผู้สอนแจก แบบฝึกหัดการฟัง และอธิบายความหมายศัพท์ใหม่และยาก:
ศักราช: ปี
จักรราศี/ ราศี: วงจรของอาทิตย์ที่โคจรรอบจักรวาลแบ่งเป็น 12 ราศี 30 องศาเป็น 1 ราศี
กลุ่มดาวโดยอยู่ในช่วงจักรราศีนั้นก็เรียกชื่อราศีตามกลุ่มดาวนั้น เช่น ราศีเม
คติ: แบบอย่าง วิธี แนวทาง
สำหรับคำศัพท์ที่สามารถเดาความหมายจากบริบทได้ และคำศัพท์เกี่ยวกับกิจกรรมของคนไทยในวัน
สงกรานต์ที่มีภาพประกอบ ผู้สอนควรแนะให้ผู้เรียนเดาความหมาย
- ผู้สอนให้ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงศัพท์ใหม่

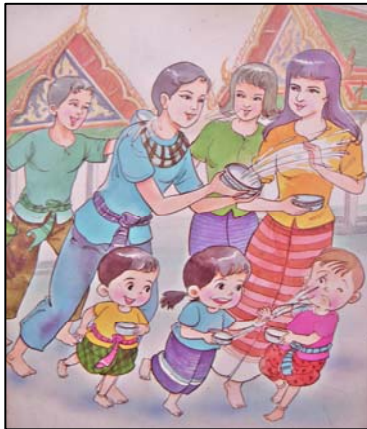
ขั้นตอนที่ 3 (20 นาที)

- ผู้สอนอธิบายว่า เนื้อหาวิดีโอทัศนอยู่ในทั้ง 2 หน้าของ แบบฝึกหัดการฟัง
- ผู้สอนเปิดวิดีโอทัศนให้ผู้เรียนฟังอีก 2 ครั้ง หรือมากกว่า 2 ครั้ง และอาจมีการหยุดระหว่าง 2 ส่วน หรือหยุดเป็นระยะ ๆ ขึ้นอยู่กับระดับความสามารถของกลุ่มผู้เรียน
- หลังจากฟังเสร็จ ผู้สอนให้ผู้เรียนจับคู่และแลกเปลี่ยนคำตอบกับเพื่อน
- ผู้สอนถามผู้เรียนเสนอคำตอบของตัวเอง โดยพยายามให้ทุกคู่ได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง
- ผู้สอนสรุปคำตอบที่ถูกต้อง และอาจให้ผู้เรียนดูวิดีโอทัศนอีกครั้งเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อตรวจคำตอบ

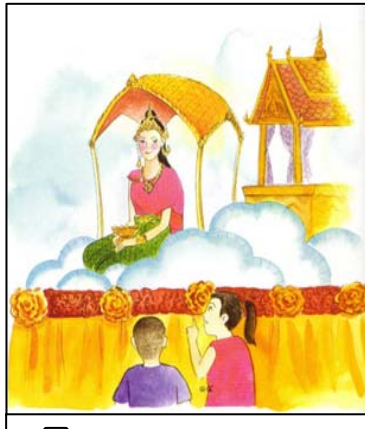
ต่อไปนี้เป็นภาพกิจกรรมที่คนไทยมักปฏิบัติกันในวันสงกรานต์

จงฟังวีดิทัศน์และเขียนเครื่องหมาย ☒ ในวงกลมสำหรับกิจกรรมที่ถูกกล่าวถึงเท่านั้น

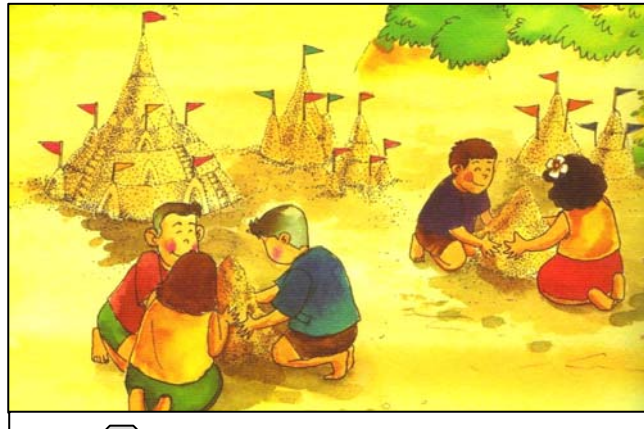
เขียนเครื่องหมาย ☐ ในวงกลมสำหรับ 1 กิจกรรมที่ไม่ถูกกล่าวถึง

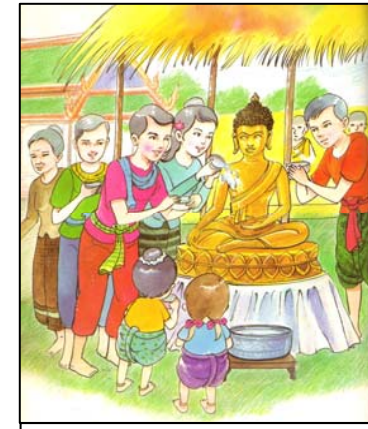
☐ เล่นสาดน้ำ

☐ แห่นางสงกรานต์

☐ ก่อพระเจดีย์ทราย

☐ สรงน้ำพระพุทธรูป

☐ ทำบุญตักบาตร

☐ รดน้ำขอพร

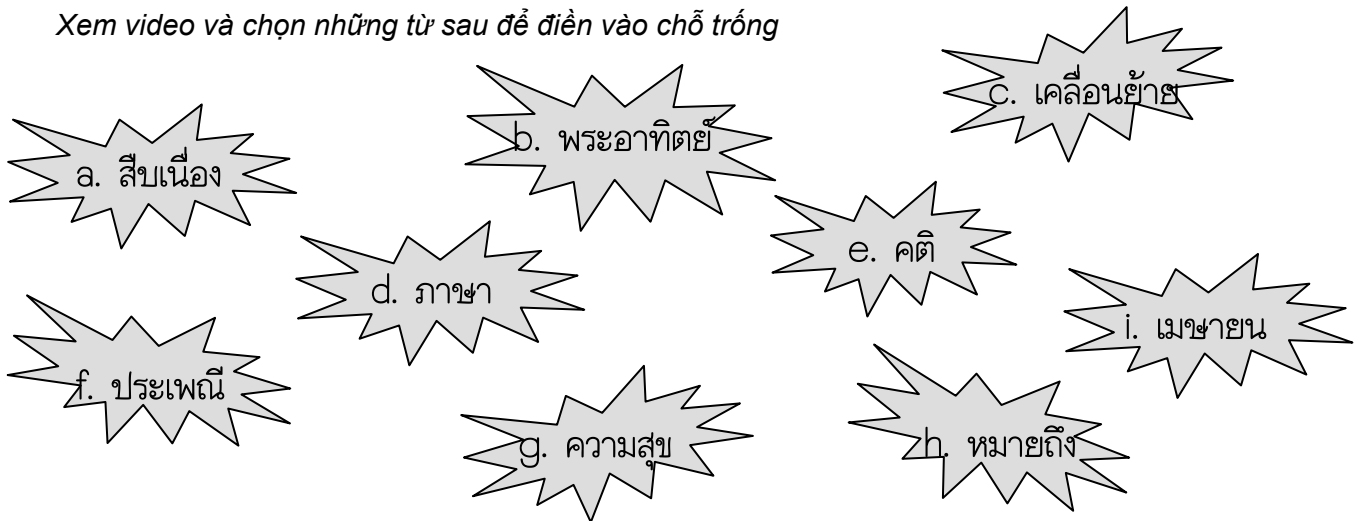
☐ ปล่อยนกปล่อยปลา

☐ เลี้ยงพระ

จงฟังเรื่องจากวีดิทัศน์และเติมคำลงในช่องว่างในข้อความต่อไปนี้

Xem video và chọn những từ sau để điền vào chỗ trống

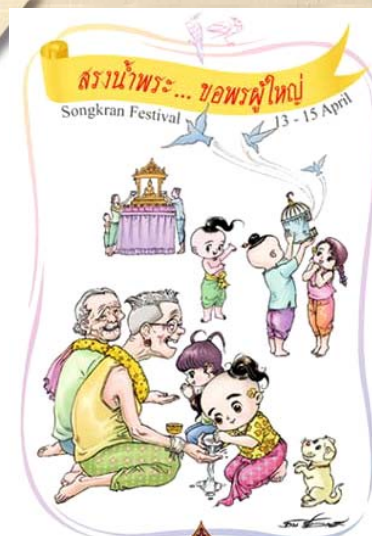

เทศกาลสงกรานต์เป็น 1 _____
 ที่มีน้ำเป็นสื่อกลาง 2 _____ เพื่อ
 เฉลิมฉลองการก้าวสู่ศักราชใหม่ ที่คน
 ไทยยึดถือปฏิบัติ 3 _____ กัน
 มาช้านาน

คำว่า สงกรานต์ มาจาก 4 _____
 สันสกฤต แปลว่า ผ่าน หรือ
 5 _____ หมายถึงการเคลื่อนของ
 6 _____ เข้าไปจักรราศีใดราศี
 หนึ่ง

โดยทั่วไป 7 _____ ช่วงเวลาที่
 พระอาทิตย์เคลื่อนเข้าสู่ราศีเมษในเดือน
 8 _____ อันเป็นวันขึ้นปีใหม่
 ตาม 9 _____ ของคนไทย

ชีวิตวันสงกรานต์

ภาพ: โคม รัชเวทย์

เฉลย

ข้อมูลที่ต้องเติมในช่องว่าง

1. ประเพณี	6. พระอาทิตย์
2. ความสุข	7. หมายถึง
3. สืบเนื่อง	8. เมษายน
4. ภาษา	9. คติ
5. เคลื่อนย้าย	

กิจกรรมที่ถูกกล่าวถึงในวิดีโอ

1. ทำบุญตักบาตร	5. เล่นน้ำ
2. เลี้ยงพระ	6. ก่อพระเจดีย์ทราย
3. สรงน้ำพระพุทธรูป	7. ปล่อยนกปล่อยปลา
4. รดน้ำขอพร	

กิจกรรมที่ไม่ถูกกล่าวถึงในวิดีโอ คือการแห่นางสงกรานต์

บทบรรยายในวิดีโอ

เทศกาลสงกรานต์เป็นประเพณีที่มีน้ำเป็นสื่อกลางความสุข เพื่อเฉลิมฉลองการก้าวสู่ศักราชใหม่ที่คนไทยยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาช้านาน คำว่า “สงกรานต์” มาจากภาษาสันสกฤต แปลว่า ผ่าน หรือ เคลื่อนย้าย หมายถึงการเคลื่อนของพระอาทิตย์เข้าสู่จักรราศีใดราศีหนึ่ง แต่โดยทั่วไปหมายถึงการที่พระอาทิตย์เคลื่อนเข้าสู่ราศีเมษในเดือนเมษายน อันเป็นวันขึ้นปีใหม่ตามคติของคนไทย

ในวันสงกรานต์ชาวไทยนิยมทำบุญตักบาตรเลี้ยงพระ สรงน้ำพระพุทธรูป รดน้ำขอพรญาติผู้ใหญ่ หรือผู้ซึ่งเป็นทีเคารพนับถือ เพื่อขอพรและเป็นสิริมงคล หลังจากนั้นหนุ่มสาวจะชวนกันเล่นน้ำเป็นที่สนุกสนาน นอกจากนี้ประเพณีสงกรานต์ยังมีการทำบุญอื่น ๆ เช่น การก่อพระเจดีย์ทราย ปล่อยนกปล่อยปลา หรือบั้งสุกุลอัฐิบรรพบุรุษ เป็นต้น

เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลแห่งการอวยพรผ่านสายน้ำฉ่ำเย็น ผสานรอยยิ้มและเสียงหัวเราะเพื่อส่งต่อความปรารถนาดีและความสุขให้กันและกันทั้งชาวไทยและชาวโลกอย่างไม่รู้จบ

กิจกรรม	อ่านและทำแบบฝึกหัด
เนื้อหา	วันสงกรานต์
จุดประสงค์	ให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันสงกรานต์ ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่าน และการทำงานเป็นกลุ่ม
ระดับ	กลาง
เวลา	40 นาที
สื่อ	ใบความรู้ – คำศัพท์ (1ใบ/คน) ใบความรู้ – บทอ่าน (1ใบ/คน) แบบฝึกหัดการอ่าน (1ใบ/คน)

ขั้นตอนที่ 1 (10 นาที)

- ผู้สอนแจก ใบความรู้ – คำศัพท์ ให้ผู้เรียน
- ผู้สอนอธิบายความหมายคำศัพท์ และให้ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงศัพท์ใหม่
- ผู้สอนอาจขยายวงศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 (20 นาที)

- ผู้สอนแจก ใบความรู้ – บทอ่าน และ แบบฝึกหัดการอ่าน พร้อมกันให้ผู้เรียนอ่านและทำแบบฝึกหัด
- ผู้สอนพร้อมที่จะตอบคำถามหรือให้ความช่วยเหลือถ้าผู้เรียนต้องการ

ขั้นตอนที่ 3 (10 นาที)

- ผู้สอนให้ผู้เรียนจับคู่และแลกเปลี่ยนคำตอบกับเพื่อน
- ผู้สอนถามผู้เรียนเสนอคำตอบของตัวเอง โดยพยายามให้ทุกคู่ได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง
- ผู้สอนสรุปคำตอบที่ถูกต้อง และอาจให้ความรู้เพิ่มเติม

คำศัพท์

คำ	ความหมาย	ภาษาเวียดนาม
สมัยโบราณ:	อดีต/ เวลาที่ผ่านมาผ่านมานานมาก	thời cổ xưa
เก็บเกี่ยว:	เก็บรวบรวมพืชผลจากที่ได้ปลูกไว้	thu hoạch
ประเพณี:	สิ่งที่คนในสังคมยึดถือปฏิบัติกันมานาน	phong tục
สิริมงคล:	(สิ-หริ-มง-คน) สิ่งที่ดีงาม นำมาซึ่งความเจริญ	điều tốt lành
พร้อมหน้าพร้อมตา:	มารวมกันครบทุกคน	đồng đủ
กราบ:	การแสดงความเคารพอย่างหนึ่งของคนไทย	quỳ lạy
กตัญญู:	(กะ-ตัน-ญู) รู้คุณที่คนอื่นทำให้	hiếu thảo
รื่นเริง:	มีความสุขสนุกสนาน	vui vẻ
สามัคคี:	มีความร่วมมือกัน	đoàn kết
ท้องถิ่น:	พื้นที่ หรือ ถิ่น แห่งใดแห่งหนึ่ง	địa phương
อนุรักษ์:	รักษาให้คงเดิม	bảo tồn
ดั้งเดิม:	เก่าแก่ตั้งแต่สมัยก่อน	cổ truyền

ในสมัยโบราณ วันขึ้นปีใหม่ของไทยตรงกับวันที่ 13 เมษายน เรียกว่า วันสงกรานต์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ผู้คนว่างเว้นจากการทำงาน คือทำสวน ทำนา ทำไร่ เนื่องจากฤดูเก็บเกี่ยวผ่านไปแล้ว ต่อมา มีการเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่เป็น วันที่ 1 มกราคม ตามวัฒนธรรมสากล แต่ชาวไทยยังคงให้ความสำคัญจัดงานฉลองเทศกาลสงกรานต์ตามประเพณีมาจนถึงปัจจุบันนี้

ในวันสงกรานต์จะมีกิจกรรมมากมาย คนไทยที่นับถือศาสนาพุทธจะไปทำบุญตักบาตรและสงน้ำพระพุทธรูปร่วมกันที่วัดของหมู่บ้าน เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตัวเองและครอบครัว บางวัดยังจัดสถานที่ไว้ให้ประชาชนมา ก่อพระเจดีย์ทราย และเมื่อเสร็จจากงานแล้วก็นำไปใช้ในงานก่อสร้างวัดต่อไป

ต่อมา มีการกำหนดให้วันที่ 13 เมษายน เป็นวันผู้สูงอายุ และวันที่ 14 เมษายน เป็นวันครอบครัวอีกด้วย เพราะเป็นโอกาสที่คนไทยได้กลับไป เยี่ยมบ้าน พบกันอย่างพร้อมหน้าพร้อม

ภาพ: อนุชา สีหุไร

ตา ลูกหลานจะนำพวงมาลัยไปกราบและรดน้ำขอพรพ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ญาติผู้ใหญ่ และผู้ที่เคารพนับถือ เพื่อแสดงความกตัญญูรู้คุณต่อท่าน

นอกจากนั้น วันสงกรานต์ยังเป็นโอกาสที่ทุกคนได้มีเวลาพักผ่อน หลังจากทำงานมาทั้งปี จึงมีการจัดงานรื่นเริง มีการแสดงและการละเล่นต่าง ๆ มากมาย และที่สำคัญจะมีการเล่นสาดน้ำกันอย่างสนุกสนาน เหมาะกับเดือนเมษายนเนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ร้อนที่สุดของปี กิจกรรมเหล่านี้ช่วยสร้างความสามัคคีของคนในท้องถิ่น และอนุรักษ์ประเพณีดั้งเดิมของไทยเอาไว้

จงอ่านบทความข้างต้น และจับคู่ให้ข้อความด้านซ้ายและด้านขวาสัมพันธ์กัน

Hãy đọc bài đọc và ghép thông tin có liên quan ở 2 cột phải và trái

1. วันขึ้นปีใหม่ของไทย

ก. และกลับบ้านพบกันอย่าง
พร้อมหน้าพร้อมตา

2. วันครอบครัวของไทย

ข. เรียกว่าวันสงกรานต์

3. ในสมัยโบราณฉลองวันขึ้นปี
ใหม่ในเดือน เมษายน

ค. แสดงถึงความกตัญญูรู้คุณต่อ
ญาติผู้ใหญ่ และผู้ที่เคารพนับถือ

4. การรดน้ำขอพรผู้ใหญ่

ง. ยังสร้างความสามัคคีให้
ประชาชนอีกด้วย

5. การขนทรายเข้าวัดและก่อ
เจดีย์ทรายจัดขึ้นเพื่อ

จ. เป็นวันขึ้นปีใหม่ตาม
วัฒนธรรมสากล

6. การจัดงานรื่นเริง นอกจาก
เพิ่มความสุขสนานแล้ว

ฉ. เพราะเป็นช่วงเวลาที่ทุกคน
ไม่ต้องทำนา ทำไร่ ทำสวน

7. การทำบุญตักบาตรและการ
สงฆ์พระพุทธรูป

ช. ตรงกับวันที่ 14 เมษายน

8. เดือนเมษายน อากาศร้อน

ซ. เป็นกิจกรรมของชาวพุทธ

9. สงกรานต์ ชาวไทยทุกคนจะ
ได้หยุดงาน

ณ. จึงจัดให้มีการเล่นสาดน้ำ
ในวันสงกรานต์เพื่อคลาย

10. วันที่ 1 มกราคม

ญ. เป็นกิจกรรมเพื่อคืนทราย
ให้วัดใช้ในงานก่อสร้าง

เฉลย

1. ข

6. ง

2. ข

7. ข

3. ฉ

8. ฉ

4. ค

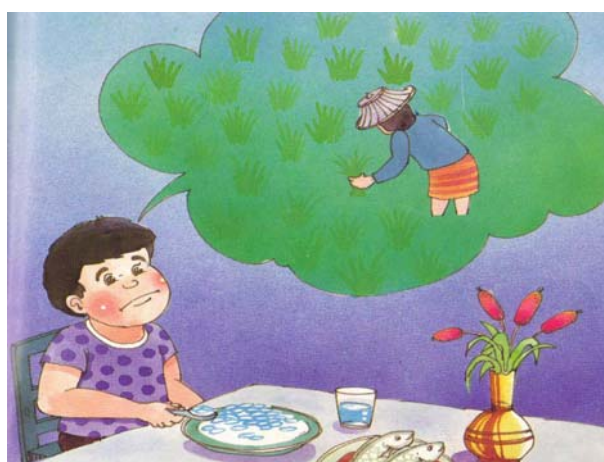
9. ก

5. ญ

10. จ

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม
วันสำคัญของไทย

ชุดการสอนที่ 2
วันพืชมงคล

จัดทำโดย
นางสาว เจิ่น เก็ม ตู๋

ชุดการสอนเรื่อง “วันพืชมงคล” เป็นชุดการสอนที่ 2 ในชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย สำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”

ส่วนประกอบต่าง ๆ ของชุดการสอนเรื่อง “วันพืชมงคล” ได้แสดงในตารางต่อไปนี้

ขั้นตอนการใช้ สื่อและอุปกรณ์	ส่วนประกอบ ของชุดการสอน	ผู้ใช้		อุปกรณ์
		ผู้สอน	ผู้เรียน	
ขั้นเตรียม	2.1. รายการส่วนประกอบชุดการสอน	✓		
	2.2. แผนการสอน	✓		
ขั้นสอน	กิจกรรม 1	2.3. ใบกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์	✓	
		2.4. แผนผังกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์	✓	
		2.5. บัตรภาพกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์		
		2.6. ใบเฉลยกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์	✓	
	กิจกรรม 2	2.7. ใบกิจกรรมการอ่าน	✓	
		2.8. ใบความรู้ – คำศัพท์		
		2.9. ใบความรู้ – บทอ่าน		
		2.10. แบบฝึกหัดการอ่าน		
		2.11. ใบเฉลยแบบฝึกหัดการอ่าน	✓	

ผู้สอน:

ระดับ: กลาง

วันที่

เวลา: 90 นาที

ภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม

1. สาระสำคัญ

วันพืชมงคลเป็นประเพณีสำคัญวันหนึ่งของไทย กำหนดให้มีขึ้นในเดือน 6 หรือ เดือน พฤษภาคม เพื่อจัด พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นพิธีทำขวัญข้าวและไถนาครั้งแรกเพื่อเป็นสิริมงคลสำหรับฤดูกาลทำนาของปีนั้น การจัดพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญแสดงให้เห็นว่า คนไทยแต่โบราณจนถึงปัจจุบันให้ความสำคัญแก่ข้าวและอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชาชนคนไทย

2. วัตถุประสงค์

จากบทเรียนนี้ ผู้เรียนสามารถ

- 2.1. บอกความสำคัญของวันพืชมงคล และพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ได้
- 2.2. บอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับวันพืชมงคลและนำไปใช้ได้ถูกต้อง
- 2.3. ทำแบบฝึกหัดในบทเรียนได้
- 2.4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอย่างกระตือรือร้น

3. สังเขปเนื้อหา

- 3.1. ความรู้เกี่ยวกับวันพืชมงคล และพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ
- 3.2. คำศัพท์เกี่ยวข้องกับวันพืชมงคล
- 3.3. กิจกรรมการอ่านที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวันพืชมงคล

4. สื่อการเรียนการสอน

- 4.1. แผนผังกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์
- 4.2. บัตรภาพกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์
- 4.3. ใบความรู้ – คำศัพท์
- 4.4. ใบความรู้ – บทอ่าน
- 4.5. แบบฝึกหัดกิจกรรมการอ่าน

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรม	เวลา
5.1. ชี้นำเข้าสู่ บทเรียน	- ผู้สอนทักทายผู้เรียน	5 นาที
5.2. ชี้นำ เสนอ ความรู้ใหม่ และฝึก ปฏิบัติ/ ทำ กิจกรรม	1. กิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ - ผู้สอนสอนวงศัพท์และบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการปลูกข้าว โดยใช้ แผนผังการเรียนรู้คำศัพท์ - ผู้สอนแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้ผู้เรียนหาบัตรภาพที่สัมพันธ์กับ คำศัพท์และติดลงในแผนผัง - ผู้สอนให้แต่ละกลุ่มเสนอ เฉลย อธิบายคำศัพท์เพิ่มเติม และสรุป * ดูรายละเอียดใน ใบกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์	40 นาที
	2. กิจกรรมการอ่าน - ผู้สอนแจก ใบความรู้คำศัพท์ และ ใบความรู้บทอ่าน ให้ผู้เรียนศึกษา คำศัพท์ อ่านและทำ แบบฝึกหัดการอ่าน - ผู้สอนเฉลยและสรุป * ดูรายละเอียดใน ใบกิจกรรมการอ่าน	40 นาที
5.3. ชี้นำสรุป บทเรียน	- ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย - ผู้สอนสรุปบทเรียน	5 นาที

6. การวัดผลประเมินผล

- 6.1. ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนจากการซักถาม และจากการทำแบบฝึกหัดของผู้เรียนว่าทำถูกต้องหรือไม่ เพียงใด
- 6.2. สังเกตการพูด การออกเสียง การใช้ภาษาและคำศัพท์ของผู้เรียนว่าถูกต้องชัดเจนหรือไม่
- 6.3. สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน

กิจกรรม	ให้ความรู้และวงศ์พืชเกี่ยวกับข้าวและการปลูกข้าว
เนื้อหา	กระบวนการปลูกข้าว
จุดประสงค์	ให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานและวงศ์พืชเกี่ยวกับข้าวและการปลูกข้าว ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ และการทำงานเป็นกลุ่ม
ระดับ	กลาง
เวลา	40 นาที
สื่อ	แผนผังกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ A0 (1 แผ่น) และขนาด A2 (1แผ่น/กลุ่ม) บัตรภาพกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ (1ชุด/กลุ่ม)

ขั้นตอนที่ 1 (10 นาที)

- ผู้สอนเกริ่นนำเกี่ยวกับความสำคัญของข้าวและอาชีพเกษตรกรสำหรับคนไทย เช่น

ข้าวเป็นอาหารหลักของประชาชนคนไทยมาช้านานแล้ว คนไทยเชื่อว่าแม่เจ้าแม่แห่งข้าวอยู่เรียกว่า พระแม่โพสพ แม่โพสพเป็นผู้คุ้มครองรักษาข้าวให้พวกเราได้มีข้าวกินทุกวัน ดังนั้นจึงถือว่าข้าวมีพระคุณต่อชีวิตประจำวันของเรา

ชาวนาเป็นผู้ทำนาปลูกข้าวให้เรากิน จึงมีพระคุณต่อเราด้วยเหมือนกัน คนไทยส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ทำนาเป็นอาชีพหลัก มากกว่าอาชีพอื่น ๆ ชาวนาจึงเปรียบเหมือนกระดูกสันหลังของประเทศไทย

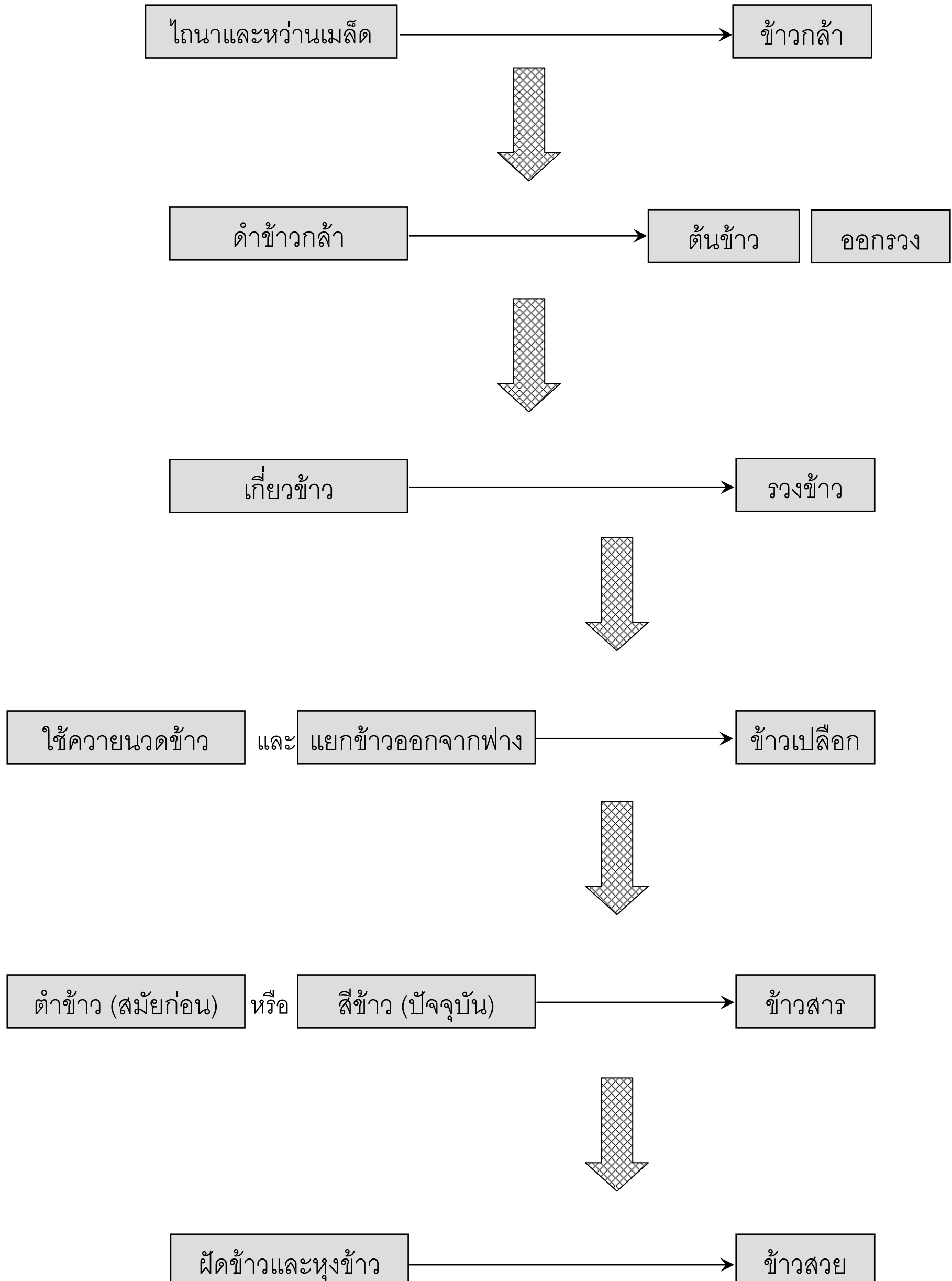
ขั้นตอนที่ 2 (15 นาที)

- ผู้สอนติด แผนผังกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ ขนาด A0 บนกระดาน
- ผู้สอนให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงและอธิบายความหมายของศัพท์ในแผนผัง
- ผู้สอนให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการปลูกข้าว โดยใช้แผนผังเป็นสื่อเพื่อชี้ให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละขั้นตอนและผลที่ได้ในกระบวนการปลูกข้าว

ขั้นตอนที่ 3 (15 นาที)

- ผู้สอนแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 5 คน ผู้สอนแจกแผนผังขนาด A2 และบัตรภาพให้กลุ่มละ 1 ชุด ให้ผู้เรียนหาภาพที่สัมพันธ์กับคำศัพท์และติดลงในแผนผัง
- ผู้สอนให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเสนอแผนผังของกลุ่มตนเองว่าเหมือนหรือต่างกัน ผู้สอนเฉลย และสรุปเกี่ยวกับกระบวนการปลูกข้าว

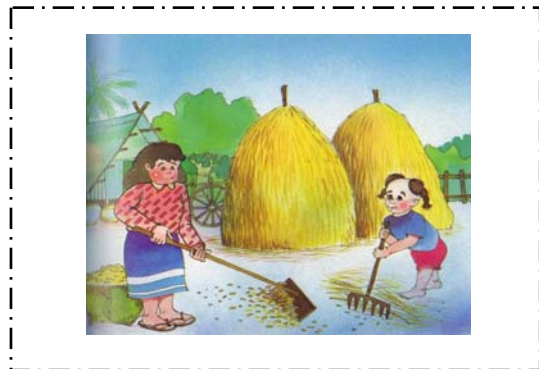
กว่าจะมีข้าวให้รับประทาน

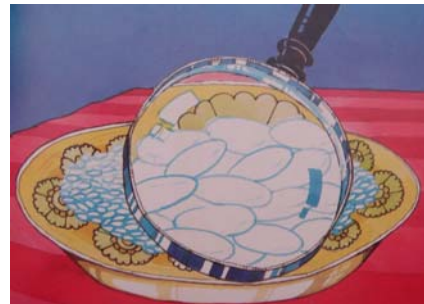
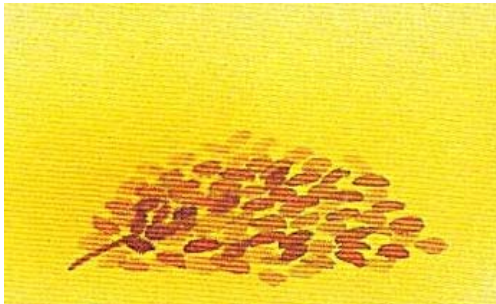

จงเลือกภาพต่อไปนี้เพื่อติดลงในแผนผังให้สัมพันธ์กับคำศัพท์ในแผนผัง

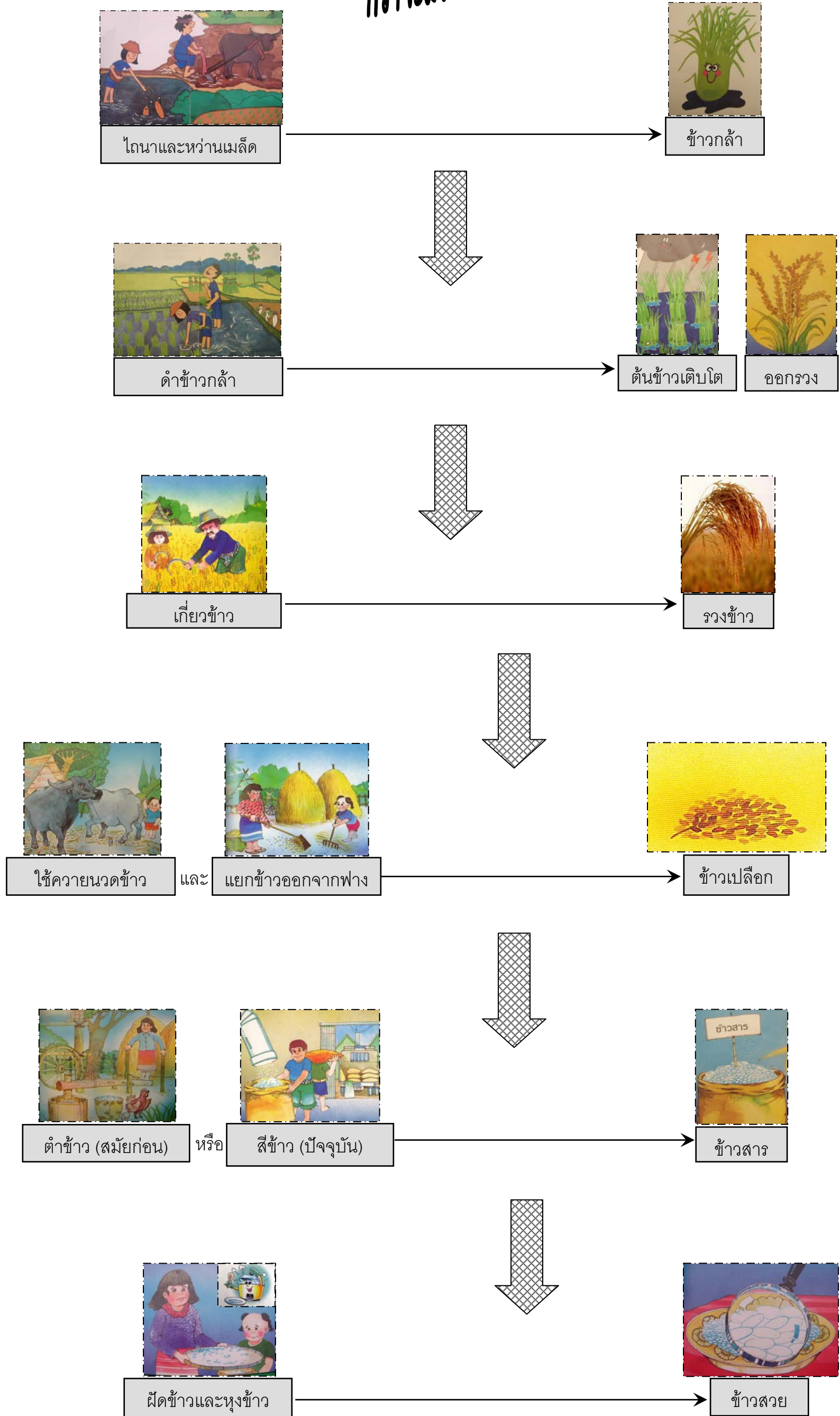
Hãy chọn tranh để dán vào sơ đồ sao cho phù hợp với từ trong sơ đồ

บัตรภาพ

กว่าจะมีข้าวให้รับประทาน

กิจกรรม	อ่านและทำแบบฝึกหัด
เนื้อหา	วันพืชมงคล
จุดประสงค์	ให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันพืชมงคล ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่าน และการทำงานเป็นกลุ่ม
ระดับ	กลาง
เวลา	40 นาที
สื่อ	ใบความรู้ – คำศัพท์ (1ใบ/คน) ใบความรู้ – บทอ่าน (1ใบ/คน) แบบฝึกหัดการอ่าน (1ใบ/คน)

ขั้นตอนที่ 1 (10 นาที)

- ผู้สอนแจก ใบความรู้ – คำศัพท์ ให้ผู้เรียน
- ผู้สอนอธิบายความหมายคำศัพท์ และให้ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงศัพท์ใหม่
- ผู้สอนอาจขยายวงศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 (20 นาที)

- ผู้สอนแจก ใบความรู้ – บทอ่าน และ แบบฝึกหัดการอ่าน พร้อมกันให้ผู้เรียนอ่านและทำแบบฝึกหัด
- ผู้สอนพร้อมที่จะตอบคำถามหรือให้ความช่วยเหลือถ้าผู้เรียนต้องการ

ขั้นตอนที่ 3 (10 นาที)

- ผู้สอนให้ผู้เรียนจับคู่และแลกเปลี่ยนคำตอบกับเพื่อนก่อน
- ผู้สอนถามผู้เรียนเสนอคำตอบของตัวเอง โดยพยายามให้ทุกคู่ได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง
- ผู้สอนสรุปคำตอบที่ถูกต้อง และอาจให้ความรู้เพิ่มเติม

คำศัพท์

คำราชาศัพท์: คือคำศัพท์ที่ใช้กับพระมหากษัตริย์ เจ้านาย หรือพระบรมวงศานุวงศ์ พระสงฆ์และสุภาพชน ราชาศัพท์เป็นวัฒนธรรมทางภาษาที่ชาวไทยใช้สื่อสารกับบุคคลดังกล่าวด้วยความเชื่อและการยกย่องมาแต่โบราณกาล เช่น พระมหากษัตริย์ พระราชพิธี

Loại từ dùng cho Vua, Hoàng gia, Phật giáo và sư sãi, và từ lịch sự

ทรง: เป็นคำนำหน้าคำนามและคำกริยาให้กลายเป็น ngữ (+V/ N)

คำราชาศัพท์เช่น ทรงช้างทรงอักษร ทรงประกอบพิธี

พิธีกรรม: แบบแผนต่าง ๆ ที่ปฏิบัติในงานใดงานหนึ่ง lễ nghi

ความเจริญงอกงาม: การพัฒนา การเติบโต ความสมบูรณ์ tốt tươi

พืชพันธุ์: เมล็ดพันธุ์ไม้หรือสิ่งที่จะใช้เพาะพันธุ์ต่อไป hạt/ cây giống

ธัญญาหาร: อาหารที่มาจากธัญพืช คือพืชที่ให้เมล็ดเป็น ngũ cốc

อาหารหลัก เช่น ข้าว ข้าวโพด ถั่ว เป็นต้น

บริบูรณ์: เต็มที่ เต็มเปี่ยม ครบถ้วน hoàn chỉnh

มงคล: สิ่งที่ดีงาม นำมาซึ่งความเจริญ tốt lành

ไถ: การใช้วัวควายลากเครื่องมือทำนาชนิดหนึ่ง cày
เรียกว่าคันไถเพื่อพรวนดิน

หว่าน: โปรยให้ทั่ว เช่นหว่านข้าวเปลือกในการปลูกข้าว gieo hạt

หาบ: ห้อยของปลายคาน 2 ข้างแล้วแบกกลางคานพาไป gánh

ตั้งอธิษฐาน: ขอร้องต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อผลอย่างใดอย่างหนึ่ง cầu nguyện

เสี่ยงทาย: ตั้งจิตอธิษฐานใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเครื่องบ่งบอก tiên đoán
เพื่อทราบความเป็นไปในอนาคตว่าดีหรือไม่ดี

แปลงนา: พื้นที่ใช้สำหรับทำนา thửa ruộng

เกษตรกร: ผู้มีอาชีพการเกษตรกรรม เช่น ทำไร่ ทำนา ทำสวน nông dân

วันพืชมงคลเป็นวันในงานพระราชพิธีซึ่งมีชื่อเต็มว่า **พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ** จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในเดือน 6 คือเดือน พฤษภาคม ในงานนี้มีพิธีกรรม 2 อย่างคือ พิธีพืชมงคล และพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ

พิธีพืชมงคลเป็นพิธีทำขวัญเมล็ดพืชพันธุ์ต่าง ๆ คำว่า “พืช” แปลว่าเมล็ดพันธุ์ไม้ ต้นอ่อนของต้นไม้ “มงคล” แปลว่า ความเจริญ ความดีงาม เมื่อรวมกันเป็น “พืชมงคล” จึงหมายถึงความเจริญงอกงามของพืชพันธุ์ธัญญาหาร เช่น ข้าวเปลือก ข้าวเหนียว ข้าวโพด เผือก มัน เป็นต้น พระราชพิธีพืชมงคลมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เมล็ดพันธุ์ต่าง ๆ มีความสมบูรณ์ เพื่อที่จะนำไปเพาะปลูกแล้วเจริญงอกงาม

พิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ หรือเรียกสั้น ๆ ว่าพิธีแรกนา มีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย คำว่า “จรด” แปลว่า จ่อหรือกด “พระนังคัล” เป็นคำราชาศัพท์ แปลว่า คันไถ พิธีนี้จึงหมายถึงการไถนาในครั้งแรกของปี ซึ่งในอดีตพระมหากษัตริย์จะทรงจรดคันไถด้วยพระองค์เอง เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นมงคลให้แก่ชาวนา แต่ปัจจุบันจะมี พระยาแรกนา เป็นผู้แทนกษัตริย์ไปจรดคันไถ

พระยาแรกนาจะเริ่มพิธีโดยการตั้งอธิษฐาน และหยิบผ้านุ่งเสียด้าย เพื่อทายว่าน้ำในปีนั้นจะมีมากหรือน้อย แล้วจับคันไถไปไถแปลงนาที่เตรียมไว้สำหรับทำพิธี

ภาพ: บุญสม จันทร์กชญา

หลังจากการไถและหว่านข้าวจะมีการให้พระโคเสียด้ายด้วยของกิน 7 อย่าง มีข้าวเปลือก ข้าวโพด ถั่ว งา เหล้า น้ำ และหญ้า ถ้าพระโคกินสิ่งใด ก็จะทายตามสิ่งนั้น ๆ ว่าสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนจะเป็นอย่างไร เมื่อเสร็จพิธี ประชาชนจะมาเก็บเมล็ดข้าวนำไปผสมกับพันธุ์ข้าวที่ปลูก หรือเก็บไว้เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตัวเองและอาชีพของตนต่อไป

พระราชพิธีพืชมงคล จรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นงานที่มีความสำคัญ เพื่อเป็นการประกาศให้ชาวไร่ชาวนารู้ว่าถึงฤดูกาลทำนาแล้ว อีกทั้งยังเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่เกษตรกรอีกด้วย

จงอ่านบทอ่านและตอบคำถามต่อไปนี้

Hãy đọc bài đọc trên và trả lời những câu hỏi dưới đây

1. วันพืชมงคลจัดขึ้นเมื่อใด

.....

2. คำว่า “พืชมงคล” แปลว่าอะไร

.....

3. คำว่า “คันไถ” มีคำราชาศัพท์ว่า อะไร

.....

4. พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ หมายถึงพิธีอะไร

.....

5. พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ มีมาตั้งแต่สมัยใด

.....

6. ในสมัยนี้ ใครเป็นผู้แทนกษัตริย์จรดคันไถในพิธีแรกนาขวัญ

.....

7. การหยิบผ้านุ่งเสียดายมีจุดมุ่งหมายอะไร

.....

8. ของกิน 7 อย่างที่ให้พระโคเสียดายมีอะไรบ้าง

.....

9. ประชาชนเก็บเมล็ดข้าวไว้ทำไม

.....

.....

10. การจัดงานวันพืชมงคลเป็น

การประกาศอะไรให้ชาวนาทราบ

.....

.....

ภาพ: บุญสม จันทร์คงฉาย

เฉลย

1. เดือน 6 หรือ เดือน พฤษภาคม
2. ความเจริญงอกงามของพืชพันธุ์ธัญญาหาร
3. พระนังคัล
4. พิธีไถนาครั้งแรกของปี
5. สมัยสุโขทัย
6. พระยาแรกนา
7. เพื่อทายว่าน้ำในปีนั้นจะมีมากหรือน้อย
8. ข้าวเปลือก ข้าวโพด ถั่ว งา เหล้า น้ำ และ หญ้า
9. เพื่อความเป็นสิริมงคล (แก่ตัวเองและอาชีพของตนต่อไป)
10. เป็นการประกาศว่า ถึงฤดูการทำนาแล้ว

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม
วันสำคัญของไทย

ชุดการสอนที่ 3
วันเข้าพรรษา

จัดทำโดย
นางสาว เจิ่น เก็ม ตู๋

ชุดการสอนเรื่อง “วันเข้าพรรษา” เป็นชุดการสอนที่ 3 ในชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย สำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”

ส่วนประกอบต่าง ๆ ของชุดการสอนเรื่อง “วันเข้าพรรษา” ได้แสดงในตารางต่อไปนี้

ขั้นตอนการใช้ สื่อและอุปกรณ์		ส่วนประกอบ ของชุดการสอน	ผู้ใช้		อุปกรณ์
			ผู้สอน	ผู้เรียน	
ขั้นเตรียม		3.1. รายการส่วนประกอบชุดการสอน	✓		
		3.2. แผนการสอน	✓		
ขั้นสอน	กิจกรรม 1	3.3. ใบกิจกรรมการอ่าน	✓		
		3.4. ใบความรู้ – คำศัพท์		✓	
		3.5. บัตรภาพกิจกรรมการอ่าน		✓	
		3.6. ใบความรู้ – บทอ่าน		✓	
		3.7. แบบฝึกหัดการอ่าน	✓		
		3.8. ใบเฉลยกิจกรรมการอ่าน	✓		
	กิจกรรม 2	3.9. ใบกิจกรรมการเขียน	✓		
		3.10. แบบฝึกหัดการเขียน		✓	

ผู้สอน:

ระดับ: กลาง

วันที่

เวลา: 90 นาที

ภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม

1. สาระสำคัญ

วันเข้าพรรษาเป็นวันสำคัญทางศาสนา ตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 เป็นวันเริ่มต้นการจำพรรษาของพระภิกษุสงฆ์ในฤดูฝนเป็นเวลา 3 เดือน และเป็นเทศกาลที่พุทธศาสนิกชนชาวไทยให้ความสำคัญเพื่อศึกษาธรรมะและบำเพ็ญกุศลเป็นพิเศษ มีกิจกรรมการทำบุญต่าง ๆ มากมาย

2. วัตถุประสงค์

จากบทเรียนนี้ ผู้เรียนสามารถ

- 2.1. บอกความสำคัญของวันเข้าพรรษา และพุทธศาสนาสำหรับชาวไทยได้
- 2.2. บอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับวันเข้าพรรษา และพุทธศาสนา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง
- 2.3. ทำแบบฝึกหัดในบทเรียนได้
- 2.4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเกี่ยวกับวันเข้าพรรษาอย่างกระตือรือร้น

3. สังเขปเนื้อหา

- 3.1. ความรู้เกี่ยวกับวันเข้าพรรษา
- 3.2. คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวันเข้าพรรษาและพุทธศาสนา
- 3.3. กิจกรรมการอ่านที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวันเข้าพรรษา
- 3.4. กิจกรรมการเขียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวันสำคัญ

4. สื่อการเรียนการสอน

- 4.1. ใบความรู้ – คำศัพท์
- 4.2. บัตรภาพกิจกรรมการอ่าน
- 4.3. ใบความรู้ – บทอ่าน
- 4.4. แบบฝึกหัดการอ่าน
- 4.5. แบบฝึกหัดการเขียน

- 6.1. ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนจากการซักถาม และจากการทำแบบฝึกหัดของผู้เรียนว่าทำถูกต้องหรือไม่ เพียงใด
- 6.2. สังเกตการพูด การออกเสียงของผู้เรียนว่าถูกต้องชัดเจนหรือไม่
- 6.3. สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน

กิจกรรม	อ่านและทำแบบฝึกหัด
เนื้อหา	วันเข้าพรรษา
จุดประสงค์	ให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันเข้าพรรษา ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่าน และการทำงานเป็นกลุ่ม
ระดับ	กลาง
เวลา	40 นาที
สื่อ	ใบความรู้ – คำศัพท์ (1ใบ/คน) บัตรภาพขนาด A4 ใบความรู้ – บทอ่าน (1ใบ/คน) แบบฝึกหัดการอ่าน (1ใบ/คน)

ขั้นตอนที่ 1 (10 นาที)

- ผู้สอนแจก ใบความรู้ – คำศัพท์ ให้ผู้เรียน
- ผู้สอนอธิบายความหมายคำศัพท์ และใช้บัตรภาพเพื่อประกอบการอธิบายประเพณีที่คนไทยปฏิบัติในวันเข้าพรรษา เนื่องจากเป็นศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธซึ่งอาจไม่คุ้นเคยกับผู้เรียน
- ผู้สอนให้ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงศัพท์ใหม่
- ผู้สอนอาจขยายวงศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 (20 นาที)

- ผู้สอนแจก ใบความรู้ – บทอ่าน และ แบบฝึกหัดการอ่าน พร้อมกับให้ผู้เรียนอ่านและทำแบบฝึกหัด
- ผู้สอนพร้อมที่จะตอบคำถามหรือให้ความช่วยเหลือถ้าผู้เรียนต้องการ

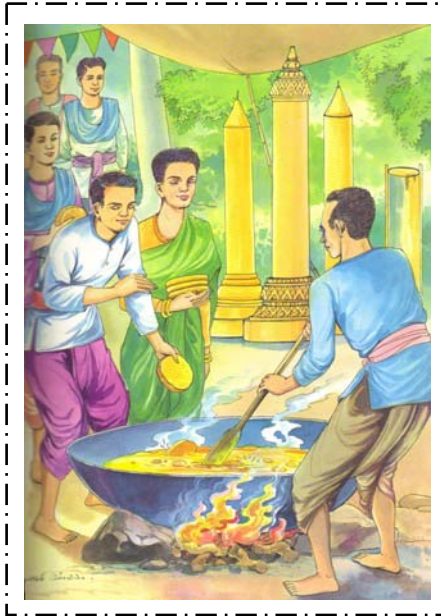
ขั้นตอนที่ 3 (10 นาที)

- ผู้สอนให้ผู้เรียนจับคู่และแลกเปลี่ยนคำตอบกับเพื่อน
- ผู้สอนให้ผู้เรียนเสนอคำตอบของตัวเอง โดยพยายามให้ทุกคู่ได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง
- ผู้สอนสรุปคำตอบที่ถูกต้อง และอาจให้ความรู้เพิ่มเติม

คำศัพท์

คำ	ความหมาย	ภาษาเวียดนาม
พุทธศาสนา:	(พุท-ทะ-สาด-สะ-หนา)	Phật giáo
พระพุทธเจ้า:	(พระ-พุท-ทะ-เจ้า)	Phật tổ
เผยแผ่:	ทำให้ขยายออกไป	truyền bá
ทำบุญ:	ประกอบพิธี เช่นตักบาตรเลี้ยงพระ	làm công đức
ถวาย:	(ถะ-หว่าย) ให้ มอบให้	dâng lên
บวช:	ถือเพศเป็นพระภิกษุหรือสามเณร	tu
ธรรมะ:	(ทัม-มะ) คำสั่งสอนในศาสนาพุทธ	giáo lý của đạo Phật
ปฏิบัติธรรม:	(ปะ-ติ-บัติ-ทัม) กระทำตามคำสอนในศาสนาพุทธ	cư xử theo giáo lý
ฟังเทศน์ฟังธรรม:	การฟังพระสอนธรรมะ	nghe sư thuyết giáo
ศีล:	ข้อประพฤติปฏิบัติทางกายและวาจาในศาสนาพุทธ	giới hay điều cấm kỵ trong đạo Phật
จันทร์คด:	(จัน-ทะ-ระ-คะ-ติ) วัฏขึ้นลงของดวงจันทร์เป็นหลัก	lịch mặt trăng, âm lịch
ค้าง:	ไปพักที่อื่นข้ามคืน	ngủ đêm ở nơi khác
เหยียบย่ำ:	เหยียบตำลงบนสิ่งใดสิ่งหนึ่งทำให้เกิดความเสียหาย	giẫm đạp, giày xéo
เดือดร้อน:	รู้สึกเป็นทุกข์กังวล ไม่เป็นสุข	khổ sở, gặp khó khăn
หล่อ (เทียน):	ทำให้โลหะเหลวหรือขี้ผึ้งเหลวกลายเป็นรูปทรงตามแบบที่ต้องการ	đúc (đồng), nắn (nén)
แห่:	ไปกันเป็นพวกเป็นหมู่มา ๆ	diễu hành, (đám) rước
งด:	ไม่ทำ	kiêng

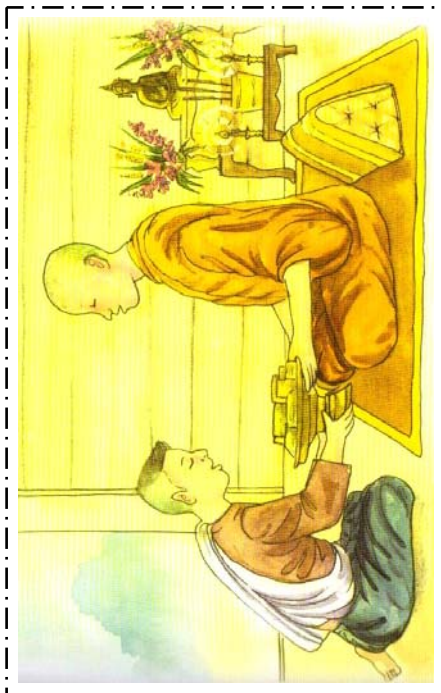
บัตรภาพ

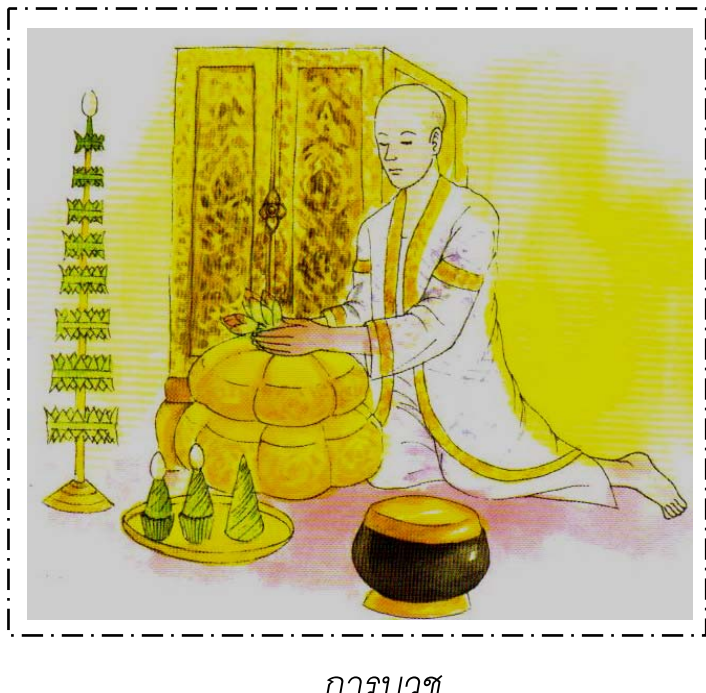
การหล่อเทียน

การแห่เทียนจำนำพรรษา

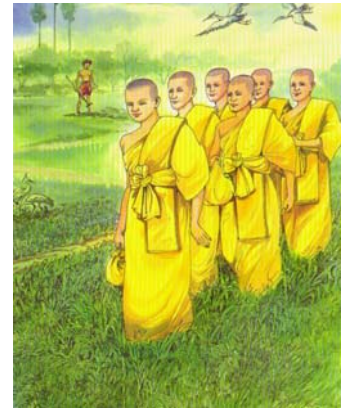
การถวายพระ

การบวช

วันเข้าพรรษา เป็นวันสำคัญในเดือน 8 ตามจันทรคติ คำว่า “พรรษา” แปลว่า ฤดูฝน เทศกาลเข้าพรรษาจึงหมายถึงช่วงเวลาเข้าฤดูฝน ซึ่งพระสงฆ์ต้องพักประจำอยู่ที่วัดแห่งใดแห่งหนึ่งเรียกว่า “จำวัด” หรือ “จำพรรษา” เป็นเวลา 3 เดือน จะออกไปค้างที่อื่นไม่ได้

สมัยก่อนยังไม่มีเทศกาลเข้าพรรษา พระสงฆ์จะเดินทางออกไปเผยแผ่พุทธศาสนาได้ทุกหนทุกแห่ง ทั้งในฤดูร้อน ฤดูหนาว และแม้กระทั่งในฤดูฝน ทำให้เดินเหยียบ ย่ำพืชผัก ข้าวกล้าของชาวบ้าน จนเกิดความเสียหาย และอาจทำให้สัตว์เล็กสัตว์น้อยต้องตาย พระพุทธเจ้าทรงเห็นถึงความเดือดร้อนของชาวบ้าน และความยากลำบากในการเดินทางของพระสงฆ์ จึงกำหนดให้พระสงฆ์อยู่ภายในบริเวณที่จำกัดตลอดฤดูฝน เทศกาลเข้าพรรษาจึงมีขึ้นตั้งแต่นั้นมา

กิจกรรมที่ชาวไทยปฏิบัติในวันเข้าพรรษาคือ การถวายผ้าอาบน้ำฝนและเทียนพรรษา เมื่อใกล้ถึงวันเข้าพรรษา ตามชนบทหลายแห่งจะมีการหล่อเทียนพรรษา หรือเรียกอีกอย่างว่า เทียนจำนำพรรษา เป็นประเพณีที่ทำกันตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันนี้ ชาวบ้านช่วยกันหล่อเทียนเป็นแท่งใหญ่ แล้วแห่ไปตั้งไว้ในวัดให้พระสงฆ์ใช้จุดสว่างตลอด 3 เดือนขณะจำพรรษา การหล่อเทียนและแห่เทียนจำนำพรรษานั้น บางแห่งจัดเป็นงานใหญ่ที่สนุกสนานมาก

ระหว่างเทศกาลเข้าพรรษาดลอด 3 เดือน จะมีการทำบุญด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การทำบุญตักบาตรในตอนเช้า การถวายปัจจัย 4 แด่พระสงฆ์ คือ เครื่องนุ่งห่ม อาหาร ที่อาศัย และยารักษาโรค ในช่วงเข้าพรรษานี้ ผู้ชายไทยจะบวชตามประเพณี เพราะถือเป็นโอกาสดีที่จะได้ศึกษาธรรมะและปฏิบัติธรรม ส่วนประชาชนทั่วไปจะถือโอกาสนี้ตั้งใจทำความดีต่าง ๆ เป็นพิเศษ เช่น รักษาศีล เข้าวัดฟังเทศน์ฟังธรรม งดดื่มเหล้า เป็นต้น

จงกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ สำหรับข้อมูลที่ถูกต้อง

Hãy đánh dấu vào ô trống trước thông tin đúng

1. วันเข้าพรรษา อยู่ในเดือนอะไร
☐ เดือน 1
☐ เดือน 7
☐ เดือน 8
2. เทศกาลเข้าพรรษา ตรงกับฤดูอะไร
☐ ฤดูร้อน
☐ ฤดูฝน
☐ ฤดูหนาว
3. ในช่วงเวลาเข้าพรรษา มีกำหนดให้พระสงฆ์ต้องจำวัดเป็นเวลานานเท่าใด
☐ 1 เดือน
☐ 2 เดือน
☐ 3 เดือน
4. สมัยก่อนที่ยังไม่มีการจำพรรษา ชาวนาต้องเดือดร้อนกับการเดินทางของพระสงฆ์ เพราะอะไร
☐ ทำให้พระสงฆ์ต้องลำบาก
☐ ทำให้สัตว์เล็กสัตว์น้อยต้องตาย
☐ ทำให้พืชผัก ข้าวกล้า ที่ชาวนาปลูกไว้ เสียหาย
5. คำว่า “เผยแผ่” มีความหมายว่าอะไร
☐ สอน
☐ โฆษณา
☐ ทำให้ขยายออกไป

6. การหล่อเทียนพรรษาทำในเวลาใด

- ☐ ก่อนเทศกาลเข้าพรรษา
- ☐ ระหว่างเทศกาลเข้าพรรษา
- ☐ หลังเทศกาลเข้าพรรษา

7. เทียนพรรษา เรียกกี้กอย่างหนึ่งว่า อะไร

- ☐ เทียนจำ
- ☐ เทียนนำ
- ☐ เทียนจำนำพรรษา

8. ปัจจัย 4 ที่ใช้ถวายพระสงฆ์มีอะไรบ้าง

- ☐ เสื้อผ้า อาหาร ฐูปเทียน และดอกไม้
- ☐ เครื่องนุ่งห่ม อาหาร ที่อาศัย และยา
- ☐ ผ้าอาบน้ำฝน อาหาร ฐูปเทียน และยา

9. สิ่งที่ไม่ควรทำในช่วงเข้าพรรษาคืออะไร

- ☐ ไปเที่ยว
- ☐ ดื่มเหล้า
- ☐ กินเนื้อสัตว์

10. วันเข้าพรรษาเป็นวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ.....

- ☐ ศาสนา
- ☐ ประวัติศาสตร์
- ☐ พระมหากษัตริย์

เฉลย

1. เดือน 8
2. ฤดูฝน
3. 3 เดือน
4. ทำให้พืชผัก ข้าวกล้า ที่ชาวนาปลูกไว้เสียหาย
5. ทำให้ขยายออกไป
6. ก่อนเทศกาลเข้าพรรษา
7. เทียนจำนำพรรษา
8. เครื่องนุ่งห่ม อาหาร ที่อาศัย และยา
9. ดิမ်เหล้า
10. ศาสนา

กิจกรรม	เขียนเรียงความ
เนื้อหา	วันสำคัญที่ฉันชอบ
จุดประสงค์	ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการระดมความคิด และการเขียนเรียงความ
ระดับ	กลาง
เวลา	40 นาที
สื่อ	แบบฝึกหัดกิจกรรมการเขียน (1ใบ 2 หน้า/คน)

ขั้นตอนที่ 1 (10 นาที)

- ผู้สอนถามผู้เรียนว่า

ในประเทศของผู้เรียนมีเทศกาลหรือวันสำคัญอะไรบ้าง

ผู้เรียนชอบเทศกาลหรือวันสำคัญอะไรมากที่สุด

- เนื่องจากกลุ่มผู้เรียนมาจากประเทศเดียวกัน ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันอภิปรายว่า มีเทศกาลอะไรบ้างในรอบปี และอธิบายสั้น ๆ ว่า เทศกาลนั้นเป็นอย่างไร
- ผู้สอนแจก แบบฝึกหัดกิจกรรมการเขียน
- ผู้สอนให้ผู้เรียนจับคู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยการถามและตอบประโยคคำถามในรูปแบบฝึกหัด เพื่อเป็นการระดมความคิดก่อนเขียนเรียงความ

ขั้นตอนที่ 2 (30 นาที)

- ผู้เรียนเขียนเรียงความ
- สำหรับแบบฝึกหัดการเขียนเรียงความ ผู้สอนอาจปรับความยากง่ายของแบบฝึกหัดตามระดับความสามารถของผู้เรียน เช่น แทนที่จะเขียนเรียงความตามแบบในแบบฝึกหัด ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนเขียนแบบอิสระตามความคิดของตนเอง
- ในระหว่างที่ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ผู้สอนให้การดูแลอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งจะตอบคำถามหรือให้ความช่วยเหลือถ้าผู้เรียนต้องการ
- ผู้เรียนส่งแบบฝึกหัดการเขียนของตนให้ผู้สอนเพื่อนำไปตรวจแก้ไขให้ผู้เรียน

จงจับคู่ แล้วผลัดกันถามและตอบโดยใช้ประโยคคำถามต่อไปนี้

Chia lớp học thành từng đôi. Hãy luân phiên hỏi và trả lời những câu sau

1. คุณชอบหรือสนใจวันสำคัญหรือเทศกาลอะไรมากที่สุด
.....
2. วันสำคัญหรือเทศกาลนั้นตรงกับวันที่เท่าไร
.....
3. เทศกาลนั้น ตรงกับฤดูอะไร
.....
4. คุณมักจะทำกิจกรรมอะไรในวันนั้น
.....
5. เหตุผลที่คุณชอบหรือสนใจเทศกาลนี้มากที่สุดคืออะไร
.....
.....
.....

จงเขียนเรียงความต่อไปนี้ให้สมบูรณ์โดยใช้ข้อมูลที่ได้สนทนากับเพื่อน

Hãy dựa trên những thông tin đã trao đổi với bạn hoàn chỉnh bài luận sau

วันสำคัญที่ฉันชอบ

ฉันชื่อ _____ ฉันเป็นคน _____

ประเทศของฉันมีเทศกาลและวันสำคัญมากมาย เช่น _____

_____ แต่ฉัน _____ มากที่สุด

วัน _____ ตรงกับวันที่ _____ ซึ่ง _____

เป็นช่วงฤดู _____

ในวันนี้ ฉันมักจะทำกิจกรรมคือ _____

เหตุผลที่ฉันชอบวัน _____ เพราะว่า _____

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม
วันสำคัญของไทย

ชุดการสอนที่ 4

วันสงกรานต์

จัดทำโดย

นางสาว เจิ่น เก็ม ตู

ชุดการสอนเรื่อง “วันลอยกระทง” เป็นชุดการสอนที่ 4 ในชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย สำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”

ส่วนประกอบต่าง ๆ ของชุดการสอนเรื่อง “วันลอยกระทง” ได้สรุปในตารางต่อไปนี้

ขั้นตอนการใช้ สื่อและอุปกรณ์		ส่วนประกอบ ของชุดการสอน	ผู้ใช้		อุปกรณ์
			ผู้สอน	ผู้เรียน	
ขั้นเตรียม		4.1. รายการส่วนประกอบชุดการสอน	✓		
		4.2. แผนการสอน	✓		
ขั้นสอน	กิจกรรม 1	4.3. ใบกิจกรรมการบรรยาย	✓		1. คอมพิวเตอร์ 2. เครื่องฉาย LCD 3. แผ่นไฟล์ powerpoint slide 4. แผ่นวีดิทัศน์ คาราโอเกะ
		4.4. ภาพประกอบการบรรยาย	✓		
		4.5. ใบความรู้ – คำศัพท์		✓	
	กิจกรรม 2	4.6. ใบกิจกรรมการร้องเพลง	✓		
		4.7. ใบความรู้ – เนื้อเพลง		✓	
	กิจกรรม 3	4.8. ใบกิจกรรมการอ่าน	✓		
		4.9. ใบความรู้ – บทอ่าน		✓	
		4.10. แบบฝึกหัดการอ่าน		✓	
		4.11. ใบเฉลยกิจกรรมการอ่าน	✓		

ผู้สอน:

ระดับ: กลาง

วันที่

เวลา: 90 นาที

ภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม

1. สารสำคัญ

วันลอยกระทงเป็นประเพณีสำคัญวันหนึ่งของไทย ตรงกับวันเพ็ญเดือน 12 ซึ่งมักตรงกับเดือนพฤศจิกายน ประเพณีลอยกระทงได้กำหนดให้จัดในทุกพื้นที่ทั่วประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่ติดกับแม่น้ำลำคลอง หรือ แหล่งน้ำต่างๆ เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์และขอขมาต่อแม่พระคงคา ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของแสงสว่างและสายน้ำอันเป็นแหล่งพลังหล่อเลี้ยงชีวิตคนไทย อีกทั้งยังเป็นประเพณีที่สะท้อนเอกลักษณ์อันดีงามของวัฒนธรรมไทยอย่างชัดเจน

2. วัตถุประสงค์

จากบทเรียนนี้ ผู้เรียนสามารถ

- 2.1. บอกความสำคัญของประเพณีวันลอยกระทงของไทยได้
- 2.2. บอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับวันลอยกระทงได้และนำไปใช้ได้ถูกต้อง
- 2.3. ใช้โครงสร้างประโยคคำถามและตอบสนทนาเกี่ยวกับวันลอยกระทงได้
- 2.4. ทำแบบฝึกหัดในบทเรียนได้
- 2.5. มีส่วนร่วมในกิจกรรมวันลอยกระทงในบรรยากาศสนุกสนาน

3. สังเขปเนื้อหา

- 3.1. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีวันลอยกระทง
- 3.2. คำศัพท์เกี่ยวข้องกับวันลอยกระทง
- 3.3. เพลง “ลอยกระทง”
- 3.4. การร้อง

4. สื่อการเรียนการสอน

- 4.1. ภาพประกอบการบรรยาย “วันลอยกระทง” ในรูปแบบโปรแกรม powerpoint โดยฉายผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องฉาย LCD
- 4.2. วิดิทัศน์คาราโอเกะ เพลง ลอยกระทง โดยเล่นผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องฉาย LCD

4.3. ใบความรู้ – คำศัพท์

4.4. ใบความรู้ – เนื้อเพลง “ลอยกระทง”

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรม	เวลา
5.1. ชี้นำเข้าสู่ บทเรียน	- ผู้สอนทักทายผู้เรียน - ผู้สอนถามผู้เรียนว่า ชอบทำอะไร ชอบร้องเพลงไหม เคยร้องเพลงไทยหรือเปล่า - ผู้สอนบอกว่าจะสอนเพลงไทยเพลงหนึ่งให้ผู้เรียน - ผู้สอนเปิดวิดีโอทัศน์คาราโอเกะให้ผู้เรียนฟังเพลงพร้อมดูภาพประกอบและแนะนำว่านี่คือภาพเทศกาลวันลอยกระทงของไทย	10 นาที
5.2. ชี้นำ เสนอ ความรู้ใหม่ พร้อมฝึก ปฏิบัติ/ ทำ กิจกรรม	1. กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้ - ผู้สอนบรรยายให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมและวงศ์พท์เกี่ยวกับเทศกาลวันลอยกระทงโดยใช้ภาพ powerpoint slide ประกอบ - ผู้สอนให้ผู้เรียนถามตอบระหว่างกลุ่มเกี่ยวกับประเพณีวันลอยกระทงเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน และยังเป็นการทบทวนการใช้ประโยคคำถามคำตอบต่างๆ ที่เรียนมาแล้ว * ดูรายละเอียดใน ใบกิจกรรมการบรรยาย	30 นาที
	2. กิจกรรมสนทนาการ - ผู้สอนสอนเพลง “ลอยกระทง” และเปิดวิดีโอทัศน์คาราโอเกะให้ผู้เรียนหัดร้องตาม - ผู้สอนสอนและให้ผู้เรียนฝึกการร้องอย่างง่าย ๆ - ผู้สอนเชิญผู้เรียนทุกคนออกมาร้องและร้องเพลงด้วยกัน * ดูรายละเอียดใน ใบกิจกรรมสนทนาการ	20 นาที
	3. กิจกรรมการอ่าน - ผู้สอนแจก ใบความรู้รู้บทอ่าน และ แบบฝึกหัดการอ่าน ให้ผู้เรียนอ่านและทำแบบฝึกหัด - ผู้สอนเฉลยและสรุป * ดูรายละเอียดใน ใบกิจกรรมการอ่าน	25 นาที

5.3. ขั้นสรุป บทเรียน	- ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย - ผู้สอนสรุปบทเรียน	5 นาที
--------------------------	---	--------

6. การวัดผลประเมินผล

- 6.1. ตรวจสอบความเข้าใจคำบรรยายจากการถาม-ตอบกันระหว่างผู้เรียนว่า ผู้เรียนเข้าใจหรือไม่
เพียงใด
- 6.2. สังเกตการพูด การออกเสียง การใช้ภาษา ของผู้เรียนว่าถูกต้องชัดเจนหรือไม่
- 6.3. สังเกตการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกิจกรรมต่าง ๆ เช่นร้องเพลง รำวง

กิจกรรม	บรรยายให้ความรู้	
เนื้อหา	วันลอยกระทง	
จุดประสงค์	ให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันลอยกระทง ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการฟังบรรยาย การสรุปความ การทำงานเป็นกลุ่ม และการสนทนาถาม-ตอบ	
ระดับ	กลาง	
เวลา	30 นาที	
สื่อและอุปกรณ์	ใบความรู้ – คำศัพท์ (1ใบ/คน)	คอมพิวเตอร์
	ภาพประกอบการบรรยาย (powerpoint slide)	เครื่องฉาย LCD

ขั้นตอนที่ 1 (20 นาที)

- ผู้สอนแจก ใบความรู้ – คำศัพท์ ให้ผู้เรียนและบอกว่าคำศัพท์ในใบความรู้ดังกล่าวจะปรากฏในบทเรียนนี้
- ผู้สอนบรรยายความรู้ด้านวัฒนธรรมเกี่ยวกับเทศกาลวันลอยกระทง พร้อมกับฉายภาพในรูปแบบ powerpoint slide ประกอบการบรรยาย
- ผู้สอนสอนศัพท์ใหม่ในระหว่างการบรรยาย โดยให้ผู้เรียนหาใน ใบความรู้ – คำศัพท์ ผู้สอนอธิบายความหมายและยกตัวอย่างเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจน ผู้สอนให้ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงศัพท์ใหม่ และอาจสอนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องหากผู้เรียนสงสัยหรือสนใจถาม
- ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยได้ตลอดเวลาการบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 (10 นาที)

- ผู้สอนให้ผู้เรียนถามตอบกันระหว่างกลุ่มเกี่ยวกับวันลอยกระทง ซึ่งเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนจากการฟังคำบรรยายและเป็นการทบทวนประโยคคำถามในเวลาเดียวกัน

คำถามตัวอย่าง

วันลอยกระทงจัดขึ้นเมื่อใด

ประเพณีวันลอยกระทงมีมาในประเทศไทยกี่ปีแล้ว

คนไทยทำอะไรในวันลอยกระทง

ในงานลอยกระทง มักมีกิจกรรมอะไร

กระทงทำจากอะไร

คนไทยมักใส่อะไรลงในกระทง

เขามักไปลอยกระทงที่ไหน

นางนพมาศคือใคร

ตามความเชื่อของคนไทย การลอยกระทงคือการลอยอะไรออกจากชีวิต

คนไทยจัดงานประเพณีลอยกระทงเพื่อขอโทษและขอบคุณใคร

ทำไมต้องขอโทษและขอบคุณพระแม่คงคา

คำศัพท์

คำ	ความหมาย	ภาษาเวียดนาม
ประเพณี:	สิ่งที่คนในสังคมยึดถือปฏิบัติกันมานาน	phong tục
เทศกาล:	เวลาจัดงานทำบุญหรืองานรื่นเริงตามที่กำหนดในประเพณี	lễ hội
ลอย:	ไม่จม; ปลอยสิ่งของไปตามน้ำหรืออากาศ	thả
วันเพ็ญ:	คืนที่พระจันทร์เต็มดวง	ngày rằm
ตลิ่ง:	ริมฝั่งแม่น้ำลำคลอง	bờ (sông)
รำวง:	การรำที่ผู้เล่นจับคู่กันรำตามกันไปเป็นวง	múa ramvong
ประกวด:	การแข่งขันเพื่อตัดสินลำดับ	thi
กระทง:	สิ่งที่เย็บด้วยใบตองสำหรับลอยน้ำในประเพณีลอยกระทง	hoa đăng
ใบตอง:	ใบกล้วย	lá chuối
ตกแต่ง:	ทำหรือจัดให้ดูสวยงาม	trang trí
ธูป:	เครื่องหอมที่ทำด้วยผงหอม มีแกนทำด้วยไม้ไผ่เล็ก ๆ อยู่ตรงใจกลางและย้อมสีแดง มักใช้จุดคู่กับเทียน	hương, nhang
โคม:	สิ่งที่มีเครื่องครอบเพื่อบังลม มีเทียนหรือหลอดไฟอยู่ ข้างใน ใช้ตั้ง หิ้ว หรือแขวนเพื่อให้แสงสว่าง	đèn lồng
เทียน:	สิ่งที่หล่อด้วยขี้ผึ้ง มีไส้อยู่ตรงใจกลาง สำหรับจุดให้แสงสว่าง	nhén
อธิษฐาน:	(อะ-ทิด-ฐาน) ร้องขอต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อผลอย่างใดอย่างหนึ่ง	cầu khấn
ปรารถนา:	(ปราด-อะ-หนา) อยากได้ ต้องการ	mong ước
ทุกข์โศก:	ความไม่สบายใจ ความเศร้าเสียใจ	đau khổ
สิ่งอัปมงคล:	(อัป-ปะ-มง-คน) สิ่งที่ไม่ดีร้าย ไม่เจริญ	điều xấu, gở
ขออภัย:	ขอโทษ	xin lỗi
พระแม่คงคา:	แม่น้ำ	Mẹ thần nước
ปฏิญ:	(ปะ-ติ-ญ) สกปรก	bẩn thỉu
กตัญญ:	(กะ-ตัน-ญ) รู้คุณที่คนอื่นทำให้	hiếu thảo
สืบทอด:	ประเพณีปฏิบัติต่อ ๆ กันมา	kế thừa

กิจกรรม	ร้องเพลงและรำวง
เนื้อหา	ลอยกระทง
จุดประสงค์	ให้ผู้เรียนรู้จักวัฒนธรรมประเพณีไทยมากขึ้นผ่านเพลงและการรำวง ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสนุกสนาน เสริมสร้างความสามัคคี ในกลุ่มผู้เรียน
ระดับ	กลาง
เวลา	20 นาที
สื่อและอุปกรณ์	ใบความรู้ – เนื้อเพลง (1ใบ/คน) คอมพิวเตอร์และเครื่องฉาย LCD แผ่นวีดิทัศน์คาราโอเกะเพลงลอยกระทง (วีดิทัศน์ของ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ดาวน์โหลดจาก www.songkran.net)

- ผู้สอนเปิดวีดิทัศน์คาราโอเกะให้ผู้เรียนฟังเพลง “ลอยกระทง” อีกครั้ง
- ผู้สอนแจก ใบความรู้ – เนื้อเพลง ให้ผู้เรียนและสอนให้ผู้เรียนร้องตามครูทีละประโยคจนครบบทเพลง
- ผู้สอนเปิดวีดิทัศน์คาราโอเกะให้ผู้เรียนร้องตามจนคล่อง
- ผู้สอนเชิญผู้เรียนทุกคนออกมารำวงโดยผู้สอนทำเป็นตัวอย่างก่อนและให้ผู้เรียนทำตาม
- ทุกคนรำวงและร้องเพลงด้วยกัน สร้างบรรยากาศสนุกสนานในการเรียน

กิจกรรม	อ่านและทำแบบฝึกหัด
เนื้อหา	วันลอยกระทง
จุดประสงค์	ให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันลอยกระทง ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่าน และการทำงานเป็นกลุ่ม
ระดับ	กลาง
เวลา	25 นาที
สื่อ	ใบความรู้ – บทอ่าน (1ใบ/คน) แบบฝึกหัดการอ่าน (1ใบ/คน)

ขั้นตอนที่ 1 (15 นาที)

- ผู้สอนแจก ใบความรู้ – บทอ่าน และ แบบฝึกหัดการอ่าน พร้อมกันให้ผู้เรียนอ่านและทำแบบฝึกหัด
- ผู้สอนพร้อมที่จะตอบคำถามหรือให้ความช่วยเหลือถ้าผู้เรียนต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 (10 นาที)

- ผู้สอนให้ผู้เรียนจับคู่และแลกเปลี่ยนคำตอบกับเพื่อน
- ผู้สอนถามผู้เรียนเสนอคำตอบของตัวเอง โดยพยายามให้ทุกคู่ได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง
- ผู้สอนสรุปคำตอบที่ถูกต้อง และอาจให้ความรู้เพิ่มเติม

ประเพณีวันลอยกระทง

แสงสว่างและน้ำเป็นแหล่งพลังงานที่มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ เพื่อกำหนดดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ วันลอยกระทงเป็นประเพณีหนึ่ง que แสดงถึงความผูกพันกับน้ำของวิถีชีวิตคนไทย

ประเพณีการลอยกระทงจะจัดขึ้นในคืนวันเพ็ญเดือนสิบสองของทุกปี

เมื่อถึงวันนี้ประชาชนจะทำกระทงเป็นรูปทรงต่าง ๆ ด้วยใบตองหรือวัสดุอื่น ๆ จากธรรมชาติ และประดับตกแต่งกระทงให้สวยงามพร้อมกับใส่ดอกไม้สด และปักธูปเทียนในกระทง บางคนอาจใส่ส탕ค์ลงไปด้วย งานเทศกาลลอยกระทงจะมีกิจกรรมหลายอย่าง เช่น การแสดงรื่นเริง การประกวดนางนพมาศ การประกวดกระทง และร่วมกันลอยกระทง โดยทุกคนจะจุดธูปเทียนกล่าว

อธิษฐานตามที่ใจปรารถนาและปล่อยกระทงให้ลอยไหลไปตามสายน้ำ

ตามความเชื่อของคนไทย การลอยกระทงเสมือนเป็นการลอยทุกข์โศกและสิ่งอัปมงคลออกจากชีวิต เพื่อให้ชีวิตพบแต่ความสุขและสิ่งที่เราปรารถนา นอกจากนี้ ยังเป็นการขออภัยพระแม่คงคาที่ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ลงในแม่น้ำ และเพื่อแสดงความกตัญญูรู้คุณต่อพระแม่คงคาที่ได้ให้เรา มีน้ำกินน้ำใช้ ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข วันลอยกระทงจึงเป็นประเพณีที่ดีงามของคนไทยและได้รับการสืบทอดมาแต่โบราณตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยจนทุกวันนี้

จงกาเครื่องหมาย ✓ สำหรับประโยคที่ถูกต้อง และ X สำหรับประโยคที่ผิด
Hãy đánh dấu ✓ đối với thông tin đúng và X đối với thông tin sai

- ☐ 1. ประเพณีลอยกระทงแสดงให้เห็นว่า น้ำและแสงสว่างมีความสำคัญมากสำหรับคนไทย
- ☐ 2. ประเพณีวันลอยกระทงมีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา
- ☐ 3. วันลอยกระทงตรงกับวันที่ 15 เดือนธันวาคมของทุกปี
- ☐ 4. การฉลองเทศกาลวันลอยกระทงจัดขึ้นในทุกภูมิภาคของประเทศไทย
- ☐ 5. กระทงต้องทำด้วยวัสดุชนิดเดียวคือใบตองเท่านั้น
- ☐ 6. ในงานลอยกระทงจะมีการประกวดว่ากระทงของใครตกแต่งสวยที่สุด
- ☐ 7. กระทงส่วนมากทำเป็นรูปทรงดอกบัว
- ☐ 8. เราจะกล่าวคำอธิษฐานหลังจากปล่อยกระทงลงไปในน้ำแล้ว
- ☐ 9. คนไทยเชื่อว่า การลอยกระทงจะช่วยให้ชีวิตเราพบแต่ความสุขความเจริญ
- ☐ 10. เจ้าแม่แห่งแม่น้ำในความเชื่อของคนไทยเรียกว่าพระแม่โพสพ

ภาพ: พูนทิพย์

เฉลย

1. ถูก	6. ถูก
2. ผิด	7. ถูก
3. ผิด	8. ผิด
4. ถูก	9. ถูก
5. ผิด	10. ผิด

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม
วันสำคัญของไทย

ชุดการสอนที่ 5
วันพ่อแห่งชาติ

จัดทำโดย
นางสาว เจิน เก็ม ติ้ว

ชุดการสอนเรื่อง “วันพ่อแห่งชาติ” เป็นชุดการสอนที่ 5 ในชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
สำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”

ส่วนประกอบต่าง ๆ ของชุดการสอนเรื่อง “วันพ่อแห่งชาติ” ได้สรุปในตารางต่อไปนี้

ขั้นตอนการใช้ สื่อและอุปกรณ์		ส่วนประกอบ ของชุดการสอน	ผู้ใช้		อุปกรณ์
			ผู้สอน	ผู้เรียน	
ขั้นเตรียม		5.1. รายการส่วนประกอบชุดการสอน	✓		
		5.2. แผนการสอน	✓		
ขั้นสอน	กิจกรรม 1	5.3. ใบกิจกรรมการบรรยาย	✓		
		5.4. ใบความรู้ – คำศัพท์		✓	
		5.5. ใบความรู้ – บทอ่าน		✓	
	กิจกรรม 2	5.6. ใบกิจกรรมการจัดบอร์ด	✓		บอร์ดหรือ กระดาษ A1 กรรไกร กาวหรือเทป
		5.7. ภาพใช้ในการจัดบอร์ด		✓	
		5.8. ข้อความใช้ในการจัดบอร์ด		✓	
		5.9. ใบเฉลยกิจกรรม	✓		
		5.10. ตัวอย่างการจัดบอร์ด	✓		

ผู้สอน:

ระดับ: กลาง

วันที่

เวลา: 90 นาที

ภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม

1. สาระสำคัญ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี ตั้งแต่ขึ้นเสด็จครองราชย์เป็นพระประมุขของประเทศไทยจนถึงปัจจุบันนี้เป็นเวลากว่า 60 ปี ที่พระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการที่ทรงคุณประโยชน์อย่างมากต่อพสกนิกรชาวไทย ถึงวันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี รัฐบาลไทยรวมทั้งประชาชนทุกคนจึงพร้อมใจกันจัดงานวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างยิ่งใหญ่ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ของพระองค์ วันที่ 5 ธันวาคม ยังกำหนดให้เป็นวันพ่อแห่งชาติเพื่อให้ลูกทุกคนได้แสดงความรักความกตัญญูต่อพ่อของตนอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

จากบทเรียนนี้ ผู้เรียนสามารถ

- 2.1. บอกความสำคัญของวันพ่อแห่งชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย ได้
- 2.2. รู้จักคำราชาศัพท์ บอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย
- 2.3. ปฏิบัติกิจกรรมในบทเรียนได้
- 2.4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอย่างกระตือรือร้น

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1. ความรู้เกี่ยวกับวันพ่อแห่งชาติ หรือวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 3.2. คำราชาศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 3.3. กิจกรรมการจัดบอร์ดวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

4. สื่อการเรียนการสอน

- 4.1. ใบความรู้ – คำศัพท์
- 4.2. ใบความรู้ – บทอ่าน

- 4.3. ชุดกิจกรรมจัดบอร์ด ได้แก่ภาพและข้อความ รวมทั้งอุปกรณ์ เช่น บอร์ดหรือกระดาษ A1 กรรไกร กาวหรือเทป ปากกาสี เป็นต้น

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรม	เวลา
5.1. ชี้นำเข้าสู่ บทเรียน	- ผู้สอนทักทายผู้เรียน - ผู้สอนถามผู้เรียนว่าประเทศไทยมีการปกครองแบบไหน มีใครเป็นประมุข และรู้จักพระมหากษัตริย์ของไทยหรือไม่	5 นาที
5.2. ชี้นำ เสนอ ความรู้ใหม่ และฝึก ปฏิบัติ/ ทำ กิจกรรม	1. กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้ - ผู้สอนให้ความรู้เกี่ยวกับคำราชาศัพท์ และสอนคำศัพท์ใน <i>ใบความรู้</i> - คำศัพท์ - ผู้สอนแจก <i>ใบความรู้</i> - บทอ่าน และบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับวันพ่อแห่งชาติ หรือวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว * ดูรายละเอียดใน <i>ใบกิจกรรมการบรรยาย</i>	40 นาที
	2. กิจกรรมการจัดบอร์ด - ผู้สอนแจกเอกสารที่มี ภาพกิจกรรมการจัดบอร์ด และ คำบรรยายภาพให้ผู้เรียน - ผู้สอนให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อจับคู่ภาพและคำบรรยายที่มีความสัมพันธ์กัน แล้วติดบอร์ด และตกแต่งให้สวยงามตามความสามารถของผู้เรียน * ดูรายละเอียดใน <i>ใบกิจกรรมการจัดบอร์ด</i>	40 นาที
5.3. ชี้นำสรุป บทเรียน	- ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย - ผู้สอนสรุปบทเรียน	5 นาที

6. การวัดผลประเมินผล

- 6.1. ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนในการบรรยายของครูจากการซักถาม
- 6.2. ตรวจสอบการทำกิจกรรมจับคู่ภาพและข้อความของผู้เรียนว่าทำถูกต้องหรือไม่
- 6.3. สังเกตการพูด การออกเสียง การใช้ภาษา ของผู้เรียนว่าถูกต้องชัดเจนหรือไม่
- 6.4. สังเกตการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการทำกิจกรรมจับคู่บัตร

กิจกรรม	บรรยายให้ความรู้
เนื้อหา	วันพ่อแห่งชาติ
จุดประสงค์	ให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันพ่อแห่งชาติ ให้ผู้เรียนเรียนรู้คำราชาศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ผูกทักษะการฟังบรรยาย
ระดับ	กลาง
เวลา	40 นาที
สื่อ	ใบความรู้ – คำศัพท์ ใบความรู้ – บทอ่าน

ขั้นตอนที่ 1 (20 นาที)

- ผู้สอนให้ความรู้เกี่ยวกับคำราชาศัพท์ ว่าเป็นคำใช้กับใคร มีลักษณะอย่างไร (ในบทนี้หมายถึงคำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระมหากษัตริย์)
- ผู้สอนยกตัวอย่างคำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระมหากษัตริย์ ที่ผู้เรียนมีโอกาสได้พบบ่อยๆ ในการอ่านหรือการฟัง
- ผู้สอนแจก ใบความรู้ – คำศัพท์ อ่านคำศัพท์ให้ผู้เรียนอ่านตาม และอธิบายความหมายคำศัพท์

ขั้นตอนที่ 2 (20 นาที)

- ผู้สอนแจก ใบความรู้ – บทอ่าน เกี่ยวกับวันพ่อแห่งชาติ
- เนื่องจากในบทอ่านมีการใช้ราชาศัพท์ค่อนข้างมาก ผู้สอนควรใช้เวลาเพื่อให้ผู้เรียนทำความเข้าใจก่อน หลังจากนั้นผู้สอนอ่านพร้อมอธิบาย และบรรยายให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ไม่ควรใช้ภาษายากซับซ้อน และไม่ควรรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นรายละเอียดมากเกินไป

คำศัพท์

คำราชาศัพท์:	คือคำศัพท์ที่ใช้กับพระมหากษัตริย์ เจ้านาย หรือพระบรมวงศานุวงศ์ พระสงฆ์และคนสุภาพ ราชาศัพท์เป็นวัฒนธรรมทางภาษาที่ชาวไทยใช้สื่อสารกับบุคคลดังกล่าวด้วยความเชื่อและการยกย่องมาแต่โบราณกาล	
พระราช-:	ใช้ประกอบหน้าคำเพื่อให้เห็นว่าเป็นสิ่งของเฉพาะของพระมหากษัตริย์ เช่น พระราชประวัติ พระราชพิธี พระราชวัง	
พระราชสมภพ:	(พระ-ราด-ชะ-สม-พบ) เกิด	
พระราชกรณียกิจ:	(พระ-ราด-ชะ-กะ-ระ-นี-ยะ-กิด) กิจกรรมหรืองานที่กษัตริย์ทำ	
พระมหากษัตริย์:	(พระ-มะ-หา-กะ-รุ-นา-ทิ-คุน) บุญคุณของกษัตริย์	
เสด็จพระราชดำเนิน:	(สะ-เด็จ-พระ-ราด-ชะ-ดำ-เนิน) ไป	
ทรง:	เป็นคำนำหน้าคำนามและคำกริยาให้กลายเป็นคำราชาศัพท์ เช่น ทรงม้า (ขี่ม้า) ทรงอักษร (เขียนหนังสือ) ทรงงาน (ทำงาน) ทรงดนตรี (เล่นดนตรี) ทรงพระราชนิพนธ์ (แต่ง)	
พระองค์:	คำสรรพนามใช้กับพระมหากษัตริย์และเจ้านายชั้นสูง	
พระนาม:	ชื่อ	hiệu
วันเฉลิมพระชนมพรรษา:	(วัน-ฉะ-เหลิม-พระ-ชน-มะ-พัน-สา)	ngày sinh
	วันคล้ายวันเกิด	
ขึ้นครองราชย์:	ขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์	lên ngôi, lên trị vì
ราชวงศ์:	(ราด-ชะ-วง) ตระกูลของพระราชา	triều đại
ริเริ่ม:	เริ่มคิดเริ่มทำเป็นคนแรก	khởi xướng
ราษฎร:	(ราด-สะ-ดอน) พลเมืองของประเทศ	dân, dân chúng
สดุดี:	(สะ-ตุ-ดี) ยกย่อง สรรเสริญ	ca ngợi
กตัญญู:	(กะ-ตัน-ญู) รู้คุณที่คนอื่นทำให้	hiếu thảo
ถิ่นทุรกันดาร:	(ทุ-ระ-กัน-ดาน) ที่เปลี่ยวห่างไกลมาก, ที่ห่างไกลความเจริญ	vùng sâu vùng xa

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชสมภพ
เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2470 และ
เสด็จขึ้นครองราชย์ใน พ.ศ. 2493
เป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ 9 ใน
ราชวงศ์จักรี

พระองค์ เป็นพระมหากษัตริย์
ที่ทรงงานหนักมาก พระองค์ได้เสด็จ
พระราชดำเนินไปเยี่ยมราษฎรตาม
ภูมิภาคต่าง ๆ อยู่เสมอ และทรงเห็น

สภาพปัญหาในท้องถิ่นเหล่านั้นเป็นอย่างดี นับเป็นจุดเริ่มต้นให้พระองค์ทรง
ประกอบพระราชกรณียกิจ และทรงริเริ่มโครงการต่าง ๆ มากมายหลาย ๆ ด้าน
ซึ่งสามารถช่วยยกระดับสภาพความเป็นอยู่ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร
ให้ดีขึ้น ตลอดเวลา 60 ปีที่ผ่านมา ทำให้ราษฎรทั้งประเทศอยู่ร่วมกันอย่าง
ร่มเย็นเป็นสุข และมีสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อพระองค์อย่างหาที่สุดมิได้

วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปียังกำหนดให้เป็น “วันพ่อแห่งชาติ” และเป็น
“วันชาติของไทย” อีกด้วย เมื่อถึงวันนี้ ทางราชการและประชาชน จะจัดงาน

สดุดีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะ “พ่อของ
แผ่นดิน” และทุกคนจะนำดอกพุทธรักษาไปไหว้พ่อ
เพื่อแสดงความกตัญญูต่อพ่อของตนเอง
ซึ่งดอกพุทธรักษานี้ถือเป็นดอกไม้
สัญลักษณ์ประจำวันพ่ออีกด้วย

กิจกรรม	จัดบอร์ดนิทรรศการ	
เนื้อหา	วันพ่อแห่งชาติ	
จุดประสงค์	ให้ผู้เรียนร่วมกันจัดบอร์ด ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่านและการทำงานเป็นกลุ่ม	
ระดับ	กลาง	
เวลา	40 นาที	
สื่อและอุปกรณ์	ภาพกิจกรรมการจัดบอร์ด	บอร์ดหรือกระดาษ A1
	คำบรรยายภาพ	กรรไกร กาวหรือเทป
	ปากกาสีหรืออุปกรณ์ตกแต่งอื่น ๆ	

ขั้นตอนที่ 1 (20 นาที)

- ผู้สอนแจกเอกสารที่มี ภาพกิจกรรมการจัดบอร์ด และบอกให้ผู้เรียนตัดภาพให้แยกออกจากกัน (ผู้สอนสามารถเพิ่มจำนวนภาพ หรือเปลี่ยนภาพ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม)
- ผู้สอนแจกเอกสารที่มี คำบรรยายภาพ และบอกให้ผู้เรียนตัดคำบรรยายให้แยกออกจากกัน
- ผู้สอนให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อจับคู่ภาพและคำบรรยายที่มีความสัมพันธ์กัน ผู้เรียนสามารถปรึกษาผู้สอนเกี่ยวกับคำศัพท์และความหมายของข้อความบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 (20 นาที)

- ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันติดภาพและคำบรรยายบนบอร์ดที่เตรียมไว้แล้ว (ถ้าไม่มีบอร์ด สามารถใช้ กระดาษ A1 แทน)
- ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนวาดภาพเพิ่มเติมและตกแต่งให้สวยงามตามความสามารถของผู้เรียน

(ถ้ากลุ่มผู้เรียนมีขนาดใหญ่ ผู้สอนสามารถแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย จำนวนผู้เรียนใน 1 กลุ่มไม่ควรเกิน 6 คน และให้กลุ่มต่าง ๆ แข่งกันว่าใครจัดบอร์ดได้สวยงามกว่า ผู้สอนต้องเตรียมจำนวนชุดเอกสารและอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับจำนวนกลุ่มผู้เรียน)

จงจับคู่ภาพต่อไปนี้กับข้อความบรรยายให้สัมพันธ์กัน แล้วนำไปจัดบอร์ดนิทรรศการ

Hãy ghép hình với đoạn văn tương ứng rồi dán và trang trí lên bích báo

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

ก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงวิจัยและทำโครงการฝนหลวง เป็นเทคโนโลยีที่ทำให้ฝนตกลงในพื้นที่ที่ต้องการ เพื่อแก้ปัญหาแห้งแล้งให้ประชาชน

ข

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตั้งสถานีทดลองขึ้นมาในวังสวนจิตรลดา เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตร เช่น โครงการเลี้ยงปลา นาข้าวทดลอง โรงสีข้าวตัวอย่าง สวนสมุนไพร ...

ค

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จเยี่ยม ใต้ถุนความทุกข์สุขและรับฟังปัญหาของประชาชน ซึ่งเกิดเป็นโครงการต่าง ๆ มากมายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

ง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สามารถทรงดนตรีได้หลายประเภท ทรงพระราชนิพนธ์เพลงไว้เป็นจำนวนมาก และยังสามารถวาดภาพสีน้ำมันได้อย่างสวยงาม

จ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นความสำคัญและศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างจริงจัง พระองค์ทรงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในพระราชกรณียกิจต่าง ๆ และงานส่วนพระองค์

ฉ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงวิจัยและทำโครงการฝนหลวง เป็นเทคโนโลยีที่ทำให้ฝนตกลงในพื้นที่ที่ต้องการ เพื่อแก้ปัญหาแห้งแล้งให้ประชาชน

ช

ตลอด 60 ปีที่ผ่านมา พระองค์ทรง
งานอย่างไม่เคยว่างเว้น เพื่อให้
ประชาชนชาวไทยมีชีวิตความเป็นอยู่
ที่สุขสบายขึ้น ตรงกับพระนาม “ภูมิ
พล” ที่แปลว่า “พลังแห่งแผ่นดิน”

ช

ผลผลิตทางการเกษตร มักมีปัญหา
ราคาตกต่ำหรือไม่แน่นอน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทาง
การเกษตร เช่น อาหารสำเร็จรูป ผลไม้
กระป๋อง น้ำผลไม้

ณ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
ส่งเสริมการศึกษาของราษฎรทั้งในเมือง
และชนบท จึงให้สร้างโรงเรียนหลายแห่ง
โดยเฉพาะสำหรับเยาวชนในถิ่น
ทุรกันดารที่ยากจนและด้อยโอกาส

ญ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเห็น
ว่า น้ำมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับ
การเกษตร จึงมีโครงการพัฒนาแหล่ง
น้ำมากมาย เช่น สร้างเขื่อนกั้นน้ำ และ
อ่างเก็บน้ำ

เฉลย

1. ก	6. ข
2. ฉ	7. ช
3. ง	8. ญ
4. ค	9. ซ
5. จ	10. ฌ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สนใจพัฒนาแหล่งน้ำ แก้ปัญหาน้ำท่วม และบำบัดน้ำเสีย พระองค์ยังทรงวิจัยและทำโครงการฝนหลวงเพื่อช่วยชาวนาในพื้นที่ที่มีภัยแล้ง

ตลอด 60 ปีที่ผ่านมา พระองค์ทรงงานอย่างไม่เคยว่างเว้น เพื่อให้ประชาชนในแผ่นดินไทยมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตรงกับพระนาม “ภูมิพล” ที่แปลว่า “พล้งแห่งแผ่นดิน”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สามารถทรงดนตรีได้หลายประเภท ทรงพระราชนิพนธ์เพลงไว้เป็นจำนวนมาก และยังสามารถวาดภาพสีน้ำมันได้อย่างสวยงาม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จเยี่ยม ใต้ถุนความทุกข์สุขและรับฟังปัญหาของประชาชน ซึ่งเกิดเป็นโครงการต่าง ๆ มากมายที่เป็นคุณประโยชน์ต่อประชาชน

วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงตั้งสถานที่ทดลองการเกษตรขึ้นมาในพระราชวังสวนจิตรลดา เช่น นาข้าวทดลอง โรงสีข้าวตัวอย่าง โครงการเลี้ยงปลา สวนสมุนไพร เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงส่งเสริมการศึกษาของประชาชนทั้งในเมืองและชนบท จึงให้จัดสร้างโรงเรียนขึ้นมาหลายแห่ง โดยเฉพาะสำหรับเยาวชนในถิ่นทุรกันดารที่มักยากจนและด้อยโอกาส

บรรณานุกรมภาพ

ชุดการสอนที่ 1 วันสงกรานต์

ภาพ	ตำแหน่งการใช้	ข้อมูลอ้างอิง
	ปกชุดการสอน	ที่มา: http://blog.eduzones.com/rangsit/12371
	1.4. แบบฝึกหัด กิจกรรมการฟัง	ภาพ: โอม รัชเวทย์ ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม www.culture.go.th
	1.4. แบบฝึกหัด กิจกรรมการฟัง	ภาพ: บุญสม จันทร์คงฉาย ที่มา: นิรชา อภิรดี (เรื่อง); บุญสม จันทร์คง ฉาย (ภาพ). (2547). วันสงกรานต์. กรุงเทพฯ: หจก. กิจศึกษาเทรตติ้ง.

ชุดการสอนที่ 1 วันสงกรานต์ (ต่อ)

ภาพ	ตำแหน่งการใช้	ข้อมูลอ้างอิง
 และ และ 	1.4. แบบฝึกหัด กิจกรรมการฟัง	ภาพ: สุธรรม กังวาลไกร ที่มา: อารีย์ อัสวปการกุล (เรื่อง); สุธรรม กังวาลไกร (ภาพ). (2528). วันสงกรานต์. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
 และ 	1.4. แบบฝึกหัด กิจกรรมการฟัง	ภาพ: อนุชา สีหอุไร ที่มา: วิษณุ สุวรรณเพ็ญ (เรื่อง); อนุชา สีหอุไร (ภาพ). (2545). พิธีสงกรานต์. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

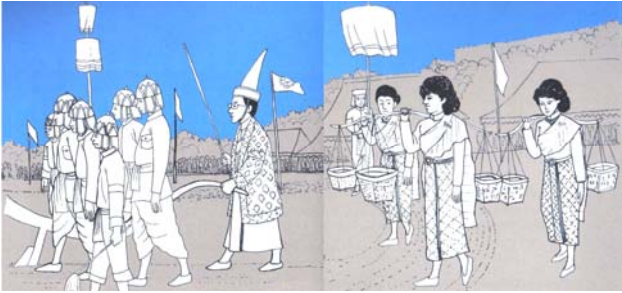
ชุดการสอนที่ 1 วันสงกรานต์ (ต่อ)

ภาพ	ตำแหน่งการใช้	ข้อมูลการอ้างอิง
	1.4. แบบฝึกหัด กิจกรรมการฟัง	ถ่ายภาพ: นิชา สุขประเสริฐ ที่มา: เรื่อง ฮีต 12 ครอง 14 KhonKaenView.com
	1.7. ใบความรู้- คำศัพท์	ที่มา: http://www.bbzn.net/scripts/view.php?user=greenbull&board=13&id=3056&order=numtopic&mobileE
	1.8. ใบความรู้-บท อ่าน	ภาพ: อนุชา สีหอุไร ที่มา: วิษณุ สุวรรณเพิ่ม (เรื่อง); อนุชา สีหอุไร (ภาพ). (2545). <i>พิธีสงกรานต์</i> . กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

ชุดการสอนที่ 2 วันพีชมงคล

ภาพ	ตำแหน่งการใช้	ข้อมูลอ้างอิง
	ปกชุดการสอน	ภาพ: บุญสม จันทร์คงฉาย ที่มา: อัมพร อังศรพวง (เรื่อง); บุญสม จันทร์คงฉาย (ภาพ). (2529). เมล็ดข้าวสีขาว. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
	2.5. ใบความรู้-คำศัพท์	ภาพ: ณัฐยา บุญมงคล ที่มา: พีระพล ณะพานิช (เรื่อง); ณัฐยา บุญมงคล (ภาพ). (2533). ข. ข้าวขาวข้าว. กรุงเทพฯ : ปลาตะเพียน.

ชุดการสอนที่ 2 วันพีฆมกงคล (ต่อ)

ภาพ	ตำแหน่งการใช้	ข้อมูลการอ้างอิง
	2.5. ใบความรู้-คำศัพท์	ภาพ: บุญสม จันทรวงฉาย ที่มา: อัมพร อังศรพวง (เรื่อง); บุญสม จันทรวงฉาย (ภาพ). (2529). เมล็ดข้าวสีขาว. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
	2.6. ใบความรู้-บทอ่าน	ภาพ: บุญสม จันทรวงฉาย ที่มา: นิรชา อภิรดี (เรื่อง); บุญสม จันทรวงฉาย (ภาพ). (2545). วันพีฆมกงคล. กรุงเทพฯ: หจก. กิจศึกษาเทรตดั่ง.

ชุดการสอนที่ 2 วันพืชมงคล (ต่อ)

ภาพ	ตำแหน่งการใช้	ข้อมูลการอ้างอิง
	2.10. แบบฝึกหัด การอ่าน	ภาพ: บุญสม จันทร์คงฉาย ที่มา: อัมพร อังศรพวง (เรื่อง); บุญสม จันทร์คงฉาย (ภาพ). (2529). เมล็ด ข้าวสีข้าว. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

ชุดการสอนที่ 3 วันเข้าพรรษา

ภาพ	ตำแหน่งการใช้	ข้อมูลการอ้างอิง
	ปกชุดการสอน	ภาพ: อนุชา สีหอุไร ที่มา: นิรชา อภิรดี (เรื่อง); อนุชา สีหอุไร (ภาพ). (2549). วันอาสาฬหบูชาและ เข้าพรรษา. กรุงเทพฯ: หจก. กิจศึกษา เทรตติ้ง.
	3.5. บัตรภาพ กิจกรรมการอ่าน	ที่มา: จิรพัชร หล่อพินิจ. (2549). วัน เข้าพรรษา. กรุงเทพฯ: อักษรภาพพัฒน.
 และ	3.5. บัตรภาพ กิจกรรมการอ่าน	ภาพ: อนุชา สีหอุไร ที่มา: นิรชา อภิรดี (เรื่อง); อนุชา สีหอุไร (ภาพ). (2549). วันอาสาฬหบูชาและ เข้าพรรษา. กรุงเทพฯ: หจก. กิจศึกษา เทรตติ้ง.

ชุดการสอนที่ 4 วันลอยกระทง

ภาพ	ตำแหน่งการใช้	ข้อมูลอ้างอิง
	ปกชุดการสอน	ที่มา: http://blog.eduzones.com/rangsit/12371
	4.8. บทอ่าน	ที่มา: อมรรัตน์ เทพกำปนาท กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม http://blogger.sanook.com/gootum/tag/
	4.9. แบบฝึกหัด	ภาพ: พูนทิพย์ ที่มา: www.tourthai.com/picture/art/pic06706.shtml

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”

ข้อสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ ผู้เรียนจงกาเครื่องหมาย X ในกระดาษคำตอบให้ตรงกับตัวเลือกที่ถูกต้อง

1. วันสงกรานต์มีความสำคัญอย่างไร

- ก. เป็นวันที่ฤดูเก็บเกี่ยวผ่านพ้นไป
- ข. เป็นวันเข้าฤดูการทำนา

- ค. เป็นวันขึ้นปีใหม่ไทย
- ง. เป็นวันเล่นสาดน้ำ

2. ในรูปต่อไปนี้ รูปใดเป็นการทำบุญตักบาตร

ก.

ค.

ข.

ง.

3. ในเทศกาลสงกรานต์ ชาวบ้านมักก่อพระเจดีย์ทรายที่ไหน

- ก. ลานบ้าน
- ข. ที่วัด

- ค. ริมแม่น้ำ
- ง. ตามชายหาด

4. การเล่นสาดน้ำในเทศกาลสงกรานต์มีประโยชน์อะไร

- ก. เพื่อให้รู้จักคุณค่าของน้ำ
- ข. เพื่อคลายความร้อนในเดือนเมษายน

- ค. เพื่อขอให้ฝนตกลงมาทั้งปี
- ง. เพื่อแสดงว่า น้ำในปีนั้นจะมีมาก

5. ข้อใดมีข้อมูลที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับวันสงกรานต์
 - ก. สงกรานต์เป็นโอกาสที่คนไทยได้กลับบ้านอยู่กับครอบครัว
 - ข. เทศกาลสงกรานต์สนุกสนานด้วยงานรื่นเริงต่าง ๆ มากมาย
 - ค. สงกรานต์เป็นวันที่ประชาชนช่วยกันทำความสะอาดแหล่งน้ำ
 - ง. การฉลองวันสงกรานต์ช่วยรักษาและสืบสานวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทย
6. ความหมายของคำว่า “อนุรักษ์” คือข้อใด
 - ก. รักษาไว้
 - ข. ปฏิบัติตาม
 - ค. เชื้อ
 - ง. เคารพ
7. ต้นอ่อนที่ออกมาจากเมล็ดข้าว เรียกว่าอะไร
 - ก. ข้าวสาร
 - ข. ข้าวสวย
 - ค. ข้าวกล้า
 - ง. รวงข้าว
8. ข้อใดไม่ใช่อาชีพของ เกษตรกร
 - ก. การทำนา
 - ข. การทำไร่
 - ค. การทำสวน
 - ง. การค้าขาย
9. ข้อใดที่ไม่ใช่ัญพืชทั้งหมด
 - ก. ข้าว ข้าวโพด ข้าวฟ่าง
 - ข. เผือก มัน งา
 - ค. ผัก ผลไม้ หน่อไม้
 - ง. ถั่ว หนุ่ย ฟาง
10. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์ของการจัดงานวันพืชมงคล
 - ก. เพื่อให้พืชพันธุ์อุดมสมบูรณ์
 - ข. เพื่อถวายข้าวแด่พระมหากษัตริย์
 - ค. เพื่อทำพิธีไถนาครั้งแรกของปี
 - ง. เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้ชาวนา
11. ภาพต่อไปนี้เป็นกิจกรรมอะไรในพิธีแรกนาขวัญ
 - ก. จรดคันไถ
 - ข. ทำขวัญเมล็ดข้าว
 - ค. หยิบผ่านู่งเสี่ยงทาย
 - ง. ให้พระโคกินเสี่ยงทาย

12. พิจารณาพระนังคัลแรกนาขวัญมีมาตั้งแต่สมัยใด

ก. สมัยสุโขทัย	ค. สมัยธนบุรี
ข. สมัยอยุธยา	ง. สมัยรัตนโกสินทร์

13. คำว่า “พรรษา” แปลว่าอะไร

ก. ฤดูร้อน	ค. ฤดูหนาว
ข. ฤดูฝน	ง. เวลา

14. ข้อใดไม่ใช่การทำบุญ

ก. การแห่เทียนพรรษา	ค. การเลี้ยงพระ
ข. การปล่อยนกปล่อยปลา	ง. การถวายปัจจัย 4

15. สิ่งใดที่คนไทยไม่ควรปฏิบัติในเทศกาลเข้าพรรษา

ก. การสูบบุหรี่	ค. การดื่มเหล้า
ข. การค้างคืนนอกบ้าน	ง. การลาหยุดงาน

16. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการจำพรรษาของพระสงฆ์ในช่วงฤดูฝน

ก. ผู้ชายที่นับถือศาสนาพุทธมีโอกาสได้บวชเรียน
ข. ชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธได้ทำบุญและทำความดี
ค. ประชาชนช่วยกันขนทรายเข้าวัดและก่อพระเจดีย์ทราย
ง. พระสงฆ์จะไม่ต้องเดินทางไปเหยียบต้นกล้าของชาวนา

17. วันเข้าพรรษาเป็นวันสำคัญของไทยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใด

ก. ศาสนา	ค. วิถีชีวิต
ข. พระมหากษัตริย์	ง. ประวัติศาสตร์

18. เทียนที่หล่อเพื่อให้พระใช้ในเทศกาลเข้าพรรษาเรียกว่าอย่างไร

ก. เทียนจำ	ค. เทียนถวายพระ
ข. เทียนนำ	ง. เทียนจํานำพรรษา

19. ในภาพต่อไปนี้ ภาพใดเป็นกิจกรรมที่มีขึ้นในวันลอยกระทง

ก.

ค.

ข.

ง.

20. ใครเป็นผู้ประดิษฐ์คิดทำกระทงขึ้นเป็นคนแรก

ก. นางนพมาศ

ค. นางสงกรานต์

ข. พระพุทธเจ้า

ง. ไม่มีใครทราบ

21. เครื่องบูชาในกระทงมีอะไรบ้าง

ก. ดอกไม้ ธูป เทียน

ค. ดอกไม้ สตางค์ เทียน

ข. ธูป เทียน อาหาร

ง. ธูป เหล้า อาหาร

22. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์ดั้งเดิมของการลอยกระทง

ก. อธิษฐานให้กระทงนำความทุกข์ไป

ค. ขอพรให้ความรักยืนยาว

ข. อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของไทยไว้

ง. ขอโทษและขอบคุณแม่น้ำ

23. คำว่า “ลอย” มีความหมายอย่างไร

ก. ทำให้สวยงาม

ค. ทิ้งไป

ข. ปลอยไปตามสายน้ำ

ง. คิดค้นขึ้นมา

24. เจ้าแม่แห่งสายน้ำคือข้อใด

ก. พระแม่ธรณี

ค. พระแม่คงคา

ข. พระแม่โพสพ

ง. พระแม่ย่านาง

25. คำใดไม่ใช่คำราชาศัพท์

ก. เสด็จ

ค. พระนาม

ข. พระสงฆ์

ง. พระราชพิธี

26. วันที่ 5 ธันวาคม เป็นวันสำคัญอย่างไร

ก. วันพ่อแห่งชาติ

ค. วันเฉลิมพระชนมพรรษา

ข. วันชาติไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ง. ถูกทั้งข้อ ก ข และ ค

27. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็นกษัตริย์ลำดับที่เท่าใดในราชวงศ์จักรี

ก. ลำดับที่ 3

ค. ลำดับที่ 7

ข. ลำดับที่ 5

ง. ลำดับที่ 9

28. คำว่า “ภูมิพล” ในพระนามของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีความหมายอะไร

ก. พลังของประเทศชาติ

ค. พ่อของปวงชนชาวไทย

ข. ความเก่งกล้าสามารถ

ง. กษัตริย์ผู้ครองแผ่นดินไทย

29. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทำโครงการฝนหลวงเพื่อช่วยประชาชนที่ประสบปัญหาอะไร

ก. ปัญหาน้ำท่วม

ค. ปัญหาน้ำเสีย

ข. ปัญหาภัยแล้ง

ง. ปัญหาไฟไหม้

30. ดอกไม้ประจำวันพ่อคือดอกชนิดใด

ก. ดอกกล้วยไม้

ค. ดอกมะลิ

ข. ดอกพุทธรักษา

ง. ดอกกุหลาบ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1. ค	11. ง	21. ก
2. ง	12. ก	22. ค
3. ข	13. ข	23. ข
4. ข	14. ก	24. ค
5. ค	15. ค	25. ข
6. ก	16. ค	26. ง
7. ค	17. ก	27. ง
8. ง	18. ง	28. ก
9. ค	19. ง	29. ข
10. ข	20. ก	30. ข

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อสกุล ชื่อรอง ชื่อ

นางสาว เจิ่น เกิม ติ้ว (Tran Cam Tu)

วันเดือนปีเกิด

26 พฤศจิกายน 2526

สถานที่เกิด

กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

261 Bui Xuong Trach Street, Thanh Xuan District, Hanoi, Vietnam

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2548

Bachelor of Arts. (วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาไทย)

จาก มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติ
เวียดนาม ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

พ.ศ. 2552

ศศ.ม. (สาขาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ)

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ